

Revue Piešťany, ročník XLIV.
Kultúrno-spoločenský štvrťročník.
Vydáva Mesto Piešťany.

Šéfredaktor:
Kornel Duffek

Redakčný fotograf:
Martin Palkovič

Redakčná rada:

Ing. Margita Galová (predsedníčka),
Ing. Jana Štefečková Beňačková,
Kornel Duffek, PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová

Spolupracovali:

PhDr. Robert Bača,
Ing. Jana Štefečková Beňačková,
MUDr. Pavel Kaňuščák, Marian Klčo,
PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Ing. arch. Lubomír Mrňa,
Jana Obertová

Foto:

Archív Kúpele Piešťany,
archív BM, PhDr. Robert Bača,
Eva Drobná, Ing. Tomáš Hudcovič,
MUDr. Pavel Kaňuščák, Marián Klčo,
Ludo Lenoš, Tony Páldy, Martin Valo

Jazyková úprava:
Kornel Duffek

Preklad nemecký jazyk:
Olga Sulzberger

Preklad anglický jazyk:

SKYPERS
JAZYKOVÁ ŠKOLA

This issue of Revue Piešťany
was proofread by SKYPERS
The School of Languages
www.skypers.sk

Grafická úprava:

Re Public group s.r.o., Piešťany

Tlač:

PN print s.r.o., Piešťany

Adresa redakcie:

Revue Piešťany, Námestie SNP č. 3
921 45 Piešťany
tel.: +421 33 7765301
fax: +421 33 7765333
mob.: +421 903 712545
e-mail: sekretariat@piestany.sk

Reg. č.: MK SR 05408/93 RP

Revue Piešťany - Zima 2008/2009 - Winter 2008/2009

2-5

Prezidenti Visegrádskej štvorky nadšení Piešťanmi (Drahomíra Moretová)

- The presidents of Visegrad Four impressed by Piešťany
- Präsidenten der Visegrád-Länder begeistert von Piešťany

6-9

Trančíkov film o Winterovi (Drahomíra Moretová)

- Dušan Trančík's film about Winter
- Trančíks Film über Lajos Winter

10-11

Kúpeľné info - Spa info - Heilbad Info (Jana Štefečková Beňačková)

Trofej SPA-GOLF KLUBU ostala doma

- SPA-GOLF CLUB trophy remained at home
- SPA-GOLF KLUB-Trophäe blieb zu Hause

Victoria Regia 2008

- Victoria Regia 2008
- Victoria Regia 2008

11-12

Nová procedúra v Kúpeľoch

- New treatment in the Spa
- Neue Behandlung im Heilbad

World Harmony Run

- World Harmony Run
- World Harmony Run

14-16

Významní návštevníci piešťanských kúpeľov - XIX. (Vladimír Krupa)

- Prominent visitors of the Piešťany Spa - XIX.
- Bedeutende Besucher des Heilbades Piešťany - XIX.

17-19

Cinematik 2008

- Cinematik 2008
- Cinematik 2008

20-23

Piešťanské randezvous

- Piešťany Rendezvous
- „Piešťanské randezvous“

24-25

Milan Sládek v Dome umenia

- Milan Sládek in the House of Arts
- Milan Sládek im Haus der Kunst

26-28

Dve výtvarníčky vo Fontáne (Jana Obertová)

- Two artists in the Fontána
- Zwei bildende Künstlerinnen in „Fontána“

Portréty Eugénie Lehotskej

- The portraits by Eugénie Lehotská
- Portraits von Eugénie Lehotská

Yoshiko Tsubouchi a jej grafiky

- Yoshiko Tsubouchi and her graphics
- Yoshiko Tsubouchi und ihre Grafiken

29-31

Stopy dvoch architektov v Piešťanoch (Lubomír Mrňa)

- Traces of two architects in Piešťany
- Spuren eines Architekten-Duos in Piešťany

32-34

Udalosti - návštevy - stretnutia

- Events - Visits - Meetings
- Ereignisse - Besucher - Treffen

35-37

Vtáctvo mokrade pri piešťanskej Slňave (Pavel Kaňuščák)

- Bog birds near Slňava in Piešťany
- Vögel der Sümpfe am Stausee Slňava in Piešťany

38-39

Čarovanie s rastlinami (Kornel Duffek)

- Making Magic with Flowers
- Zauberei mit Pflanzen

40-41

CE.ZA.AR. druhýkrát do Piešťan

- Second CE.ZA.AR. to Piešťany
- CE.ZA.AR. zum zweiten Mal nach Piešťany

42-44

15 rokov Medzinárodného klubu Business and pleasure (Jana Obertová)

- 15 years of the International Club Business and pleasure
- 15 Jahre Internationalen Clubs Business and Pleasure

45-48

Navštívili ste už... Obec Veľké Kostolány (Marián Klčo, Vladimír Krupa)

- Have you already visited...the village Veľké Kostolány
- Besuchten Sie schon...Die Ortschaft Veľké Kostolány

49-51

Armand Szegő - zubár so zlatými rukami (Robert Bača)

- Armand Szegő - A dentist with a golden touch
- Armand Szegő - Der Zahnarzt mit goldenen Händen

52-53

PARK FOTO PIEŠŤANY

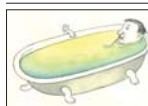
- (Kornel Duffek)
- PARK FOTO PIEŠŤANY
- PARK FOTO PIEŠŤANY

54

Kalendár so vzácnymi fotografiami

- (Drahomíra Moretová)
- Calendar of precious pictures
- Kalender mit seltenen Fotografien

55-56

Karikatúry z krajín V4 (Kornel Duffek)

- Cartoons from V4 countries
- Karikaturen aus den Visegrád-Ländern

▲ Tlačová konferencia prezidentov V4 v záhrade hotela Thermia Palace. Zľava Lech Kaczyński (PR), Václav Klaus (ČR), Ivan Gašparovič (SR) a László Sólyom (MR).
Press conference of the V4 presidents in the Thermia Palace garden. Left to right: Lech Kaczyński (PR), Václav Klaus (CR), Ivan Gašparovič (SR) and László Sólyom (HR).
Pressekonzferenz der Präsidenten der Visegrád-Länder (V4) im Garten des Hotels Thermia Palace, v. l. Lech Kaczyński (Polen), Václav Klaus (Tschechien),
Ivan Gašparovič (Slowakei) und László Sólyom (Ungarn)

PREZIDENTI VISEGRÁDSKEJ ŠTVORKY NADŠENÍ PIEŠŤANMI

Drahomíra Moretová Foto Tomáš Hudcovič, Martin Palkovič

THE PRESIDENTS OF VISEGRAD FOUR
IMPRESSED BY PIEŠŤANY

PRÄSIDENTEN DER VISEGRÁD-LÄNDER
BEGEISTERT VON PIEŠŤANY

■ Piešťany sa v dňoch 12. a 13. septembra stali miestom rokovania najvyšších predstaviteľov krajín Visegrádskej štvorky. Na Kolonádovom moste viala česká, poľská, maďarská a slovenská zástava a s atmosférou rokovania akoby harmonizovalo aj slnečné počasie.

■ On 12 and 13 September, Piešťany became a place of negotiation for top officials of the Visegrad Four countries. There was a Czech, Polish, Hungarian and Slovak flag flying on the Colonnade Bridge and even sunny weather harmonised with the atmosphere of the meeting.

■ Am 12. und 13. September wurde Piešťany zum Tagungsort der höchsten Vertreter der Visegrád-Länder. Auf der Kolonnadenbrücke wehten tschechische, polnische, ungarische und slowakische Flaggen und mit der Atmosphäre der Sitzung schien sogar das sonnige Wetter zu harmonisieren.

Tento významnej a výnimočnej udalosti bola venovaná patričná pozornosť a okrem vyzdobeného mesta a sídla rokovania - hotela Thermia Palace si návštevníci počas rokovacích dní z Piešťan mohli odnieť viaceré upomienky - príležitostnú poštovú pečiatku na pohľadniciach, kúpeľné obľátky s logom summitu, či malé vlajôčky. Trvalou spomienkou na tento summit zostane fontána pred liečebným domom Irma, ktorá bola pomenovaná na Prezidentskú fontánu. Spoločne ju spustili všetci štyria prezidenti - Ivan Gašparovič, Václav Klaus, László Sólyom a Lech Kaczyński. Občania i stovky návštevníkov so záujmom sledovali piešťanské stretnutie počnúc slávnostným prijímacím ceremoniałom pred hotelom Thermia Palace.

Mimoriadnu pozornosť verejnosti púťali manželky prezidentov - Lívia Klausová, Maria

Kaczyńska a Silvia Gašparovičová, ktoré po Piešťanoch sprevádzala manželka primátora hostiteľského mesta Alena Cicuttová. Dámy si so záujmom prezreli centrum mesta, Balneologické múzeum a pokochali sa i výhľadom na Piešťany z kaviarne hotela Pavla. Nezabudnuteľným zážitkom bolo slávnostné otvorenie výstavy karikatúr s názvom Liečivé pramene od karikaturistov krajín V4, ktorá sa konala v Piešťanskom informačnom centre za účasti samotných karikaturistov. (O tomto podujatí píšeme osobitne na stranách 55 - 56) Prvé dámy prejavili svoj zmysel pre humor, ale aj vzťah k umeniu, histórii či prírode - trebárs aj tým, že na pamiatku na svoj pobyt v Piešťanoch spoločne zasadili krík ruže.

Pamätnú knihu mesta Piešťany za rok 2008 okrem podpisu generálneho tajomníka OSN Ban

▲ Piešťany bude prezidentom pripomínať bronzová soška, parafrázujúca známeho barlolámača. Dar od mestskej samosprávy je dielom sochára Romana Hrčka.

A small bronze statue, a paraphrase of the lager well-known crutch-breaker, will return Piešťany to the memories of the presidents. The gift from the municipality was designed by the sculptor Roman Hrčka.

Als Erinnerung an Piešťany erhielten die Staatsoberhäupter eine Bronzeplastik als Paraphrase des bekannten Krückenbrechers. Das Geschenk der städtischen Selbstverwaltung ist ein Werk des Bildhauers Roman Hrčka.

▼ Nástup čestnej stráže prezidenta SR k vykonaniu vojenskej pocty.

The muster of the Slovak president's guard of honour to perform military honours.

Antritt der Ehrengarde des slowakischen Präsidenten zum Empfang mit militärischen Ehren

▲ Pred balneoterapiou Irma zasadili manželky prezidentov ružový krík.
 Presidential wives planted a rose bush in front of Irma Health Spa.
 Vor dem Kurhaus Irma pflanzten die Gattinnen der Präsidenten einen Rosenstrauch ein.

Ki-muna, ktorý navštívil Piešťany v januári, zdočia ďalšie autogramy významných osobností. Prestížni hostia i stovka novinárov z celej Európy sa k organizácii summitu i samotnému mestu Piešťany vyjadrovali len v superlatívoch. Za všetkých hostí svoje pocity z piešťanského summitu najvýstižnejšie vyslovila manželka českého prezidenta Lívia Klausová: „Krásne mesto, milí ľudia a priateľská atmosféra lieči spolu s vašimi svetoznámymi kúpeľmi.“ A to nás teší. ■

▼ Prezidentská fontána pred Irnou so štátnymi znakmi krajín V4 a do kameňa zvečnenými podpismi prezidentov zostane trvalou pamiatkou na summit v Piešťanoch.
 The Presidential Fountain in front of Irma Spa, with the V4 states coats of arms and presidential signatures carved into stone will remain a permanent reminiscence of the Piešťany summit.
 Die „Präsidenten-Fontäne“ vor dem Kurhaus Irma mit den Staatswappen der Visegrád-Länder sowie den im Stein verewigten Signaturen der Präsidenten stellt eine bleibende Erinnerung an den Summit in Piešťany dar.

Appropriate attention was paid to this important and special event. The town and venue for negotiations - Thermia Palace Hotel - were decorated. During negotiation days in Piešťany, visitors could obtain various reminders - occasion postmarks on postcards, spa waffles with the summit logo or small flags. A fountain in front of the spa house Irma will remain a lasting memory of this summit because it was renamed to the Fountain of Presidents. It was launched by all four presidents: Ivan Gašparovič, Václav Klaus, László Sólyom and Lech Kaczyński. Citizens and hundreds of visitors watched the Piešťany meeting and opening ceremonial in front of Thermia Palace Hotel with interest.

The presidents' wives, Lívia Klausová, Maria Kaczyńska and Silvia Gašparovičová, attracted special attention from the public. They were accompanied by the mayor's wife of the host city, Alena Cicuttová. The Ladies took a look around the centre of town, they visited Balneological museum and enjoyed a view of Piešťany from the café in Hotel Pavla. The opening ceremony of the

caricature exhibition of cartoonists from the V4 countries, called Healing Springs, which took place in Piešťany Information Centre with the caricaturists, was an unforgettable experience. We wrote about this event separately on pages 55 - 56. The First Ladies showed their sense of humour and also their interest in art, history and nature and as a memory of their stay in Piešťany, they planted a rosebush.

Besides the signature of UN Secretary General Ban Ki-mun, who visited Piešťany in January, there are new autographs of important people in the visitors' book of Piešťany from 2008. Prestigious guests and a hundred journalists from the whole of Europe talked about the organisation of the summit and the town of Piešťany itself in a positive way. Lívia Klausová, the wife of the Czech president, expressed her feelings for all the guests from the Piešťany summit when she said the most concise words: "Beautiful town, nice people and friendly atmosphere heal together with your world-famous spa." And we are happy about it. ■

Diesem bedeutenden und nicht alltäglichen Ereignis wurde eine gebührende Aufmerksamkeit gewidmet. Die Stadt und das Tagungshotel Thermia Palace waren festlich dekoriert und für die Besucher von Piešťany waren während der Sitzungstage Andenken wie Ansichtskarten mit Sonderstempel, Kuroblaten mit dem Logo des Summits oder kleine Fähnchen vorbereitet. Eine dauerhafte Erinnerung an diese Zusammenkunft wird die Fontäne vor dem Kurhaus Irma bleiben, die auf den Namen „Prezidentská“ (Präsidentenfontäne) getauft wurde. Sie wurde gemeinsam von allen vier Präsidenten - Ivan Gašparovič, Václav Klaus, László Sólyom und Lech

Ehefrau des Bürgermeisters der Gastgeberstadt Piešťany, Alena Cicuttová. Die Damen besichtigten mit großem Interesse das Zentrum der Stadt und das Balneologische Museum und genossen den Blick auf Piešťany vom Café des Hotels Pavla aus. Ein unvergessliches Erlebnis war die feierliche Eröffnung der Karikurausstellung „Liečivé pramene“ (Heilquellen) mit Zeichnungen von Karikaturisten aus den V4-Ländern (die Visegrád-Vierer-Gruppe), die in dem Informationszentrum von Piešťany unter der Teilnahme der Autoren stattfand (über diese Veranstaltung berichten wir gesondert auf Seiten 55 - 56). Die First Ladies bewiesen ihren Sinn für Humor aber auch ihr Verhältnis

Pressevertreter aus ganz Europa sprachen über die Organisation des Summits und über die Stadt Piešťany nur in Superlativen. Ihre Eindrücke aus dem Treffen in Piešťany fasste die Gattin des tschechischen Präsidenten, Livia Klausová, stellvertretend für alle Gäste in Worte: „Diese wunderschöne Stadt, die netten Menschen und die freundliche Atmosphäre heilen zusammen mit ihrem weltbekannten Bad.“ Und das freut uns. ■

Kaczyński in Betrieb genommen. Die Anwohner verfolgten zusammen mit einigen hundert Besuchern mit großem Interesse das Treffen in Piešťany, zu dessen Beginn ein feierlicher Empfang vor dem Hotel Thermia Palace stattfand.

Einer besonderen Aufmerksamkeit der Öffentlichkeit erfreuten sich die Präsidentengattinnen – Livia Klausová, Maria Kaczyńska und Silvia Gašparovičová, begleitet von der

zu Kunst, Geschichte und Natur – letzteres zum Beispiel dadurch, dass sie als Erinnerung an ihren Aufenthalt in Piešťany gemeinsam einen Rosenstrauch einpflanzten.

Das Goldene Buch von Piešťany für das Jahr 2008 werten neben dem Eintrag des UNO-Generalsekretärs Ban Ki Moon, der die Stadt im Januar besuchte, auch die Unterschriften weiterer bedeutender Persönlichkeiten. Die hochkarätigen Gäste sowie knapp hundert

▲ Prezidenti a ich manželky sa lúčia s Piešťanmi. Sprava primátor mesta Remo Cicutto s manželkou, zľava generálny riaditeľ Kúpeľov Piešťany Klaus Pilz. Presidents with their wives bid farewell to Piešťany. City Mayor Remo Cicutto with his wife (far right) and Klaus Pilz the General Manager of Piešťany Spa (far left). Die Präsidenten mit ihren Gattinnen nehmen Abschied von Piešťany. Von rechts der Bürgermeister der Stadt, Remo Cicutto mit Ehefrau, links Generaldirektor des Heilbades Piešťany, Klaus Pilz.

OPTIMISTA

Dokument režiséra Dušana Trančíka

Ľudovít Winter

génus, ktorý vybudoval Piešťany

Jeho príbeh je príbehom malého mesta,
z ktorého sa stali svetové kúpele

TRANČÍKOV FILM O WINTEROVI

Dušan Trančík's film about Winter
Trančík's Film über Lajos Winter

Drahomíra Moretová
Foto Martin Palkovič

Piešťany sú dnes nepochybne najvýznamnejšie slovenské kúpeľné mesto a jednou z najnavštevovanejších destinácií cestovného ruchu na Slovensku. Napriek tomu minulosť Piešťan je širokej verejnosti len málo známa, aj keď je veľmi zaujímavá. Neoddeliteľnou súčasťou histórie mesta je postava Lajoša Wintera (1870 - 1968), významného budovateľa kúpeľov a Piešťan vôbec. Práve Lajosovi Winterovi je venovaný dokumentárny film s názvom Optimista, ktorý vznikol v produkcii spoločnosti TRIGON PRODUCTION s.r.o., podľa scenára Dušana Trančíka a Eriky Podlipnej. Režisérom filmu je Dušan Trančík.

Without any doubt Piešťany is the most important Slovak spa town and one of the most frequently used holiday destinations in Slovakia. In spite of this the history of Piešťany, however interesting it is, is relatively unknown to the broader public. The character of Lajoš Winter (1870 - 1968), an important Spa and Piešťany developer, is an inseparable part of the town's history. A new documentary entitled Optimista (The Optimist) produced by TRIGON PRODUCTION Ltd, according to the screenplay by Dušan Trančík and Erika Podlipná, is dedicated to just this person. The film was directed by Dušan Trančík.

Piešťany ist heute zweifelsohne die bedeutendste Kurstadt und einer der meistbesuchten touristischen Orte der Slowakei. Trotz dieser Tatsache ist der breiten Öffentlichkeit die Vergangenheit von Piešťany weitgehend unbekannt, obgleich sie Interessantes zu bieten hat. Einen unzertrennbaren Teil der Geschichte von Piešťany bildet der bedeutende Erbauer des Heilbades und der Stadt allgemein, Lajos Winter (1870 - 1968). Ihm ist auch der Dokumentarfilm mit dem Titel „Optimist“ gewidmet, der nach dem Drehbuch von Dušan Trančík und Erika Podlipná, von der TRIGON PRODUCTION GmbH produziert wurde. Die Regie übernahm Dušan Trančík.

S lánovosť premiéra tohto dokumentu sa konala poslednú októbrovú sobotu v kine Fontána za veľkého záujmu verejnosti. Svoju celoslovenskú premiéru mal film 19. 11. 2008 v Slovenskej televízii.

Film Optimista zachytáva nekonečný zápas Lajoša Wintera v rôznych politických pomeroch, kedy bol znevažovaný za svoju národnosť, za židovský pôvod, za svoju podnikavosť. Napriek tomu sa nevzdával a aj za cenu viacerých strát videl len jedno jediné - rozvoj kúpeľov a celých Piešťan. Do posledných chvíľ svojho ťažkého života, plného ponižovania, útrap, posmeškov, ktoré by iného človeka zlomili, prinášal svoje jedinečné nápady. Film zároveň vzdáva hold tomuto nadanému mužovi, ktorý napriek trpkému osudu bol schopný pracovať a myslieť pozitívne až do konca svojho života. Poslanie filmu je však aj v tom, že je varovným mementom i motivujúcim povzbudením.

Režisér Dušan Trančík o svojom filme povedal: „Trávil som detstvo v Piešťanoch, vychodil som tam základnú školu a neskôr som zmaturoval na miestnom gymnáziu. Pamätám ako dieťa, že som na Kolonádovom moste stretával starca v čiernom kabáte s naslúchadlami v ušiach, o ktorom som sa až neskôr dozvedel, že je to Ľudovít Winter... Bol persona non grata, človek bez oficiálnej minulosti, ktosi, kto nemá nárok na pozdrav a predsa sa naši aj takí, čo ho srdečne zdravili. Vážim si prácu historikov, ktorí z jeho životného príbehu poutierali prach a zaslúžili sa o vydanie jeho spomienok. Tento bohatý materiál ma inšpiroval k nakrúteniu filmu, ktorý by bol jedným z ďalších pokusov o rozkrytie krutosti a lživosti diktatúr XX. storočia, ktoré na prahu rozvinutej civilizácie zapríčinili ne jeden pád ľudského génia.“

„Verím, že film Optimista bude nielen veľkým ĎAKUJEM pre pána Wintera a celú jeho rodinu, ale aj inšpiráciou pre ďalšie generácie, ako sa nevzdávať v prospech dobra a pokroku. Za to patrí aj moja vďaka celému kolektívu autorov filmu,“ vyjadril svoje pocity primátor Piešťan Remo Cicutto. Dokumentárny film Dušana Trančíka Optimista je poctou ťažko skúšanému Lajosovi Winterovi práve v dňoch, keď sme si pripomínali 40. výročie jeho úmrtia. Pocta, ktorú si tento inteligentný, pracovitý a vynaliezavý podnikateľ plne zaslúži. On sám by asi bol prekvapený toľkou pozornosťou. Veď za jeho života - a dokonca ešte i po smrti - dlhé desaťročia bolo na meno Winter uvalené embargo. ■

◀ Režisér filmu Dušan Trančík (vpravo) s predsedom Trnavského samosprávneho kraja Tiborom Mikušom.

Film director Dušan Trančík (right) with Tibor Mikuš, the Chairman of Trnava Self-governing Region.

Der Filmregisseur Dušan Trančík (r.) mit dem Vorsitzenden des Selbstverwaltungskreises Trnava, Tibor Mikuš

Na premiéru filmu prišli i viacerí potomkovia rodiny Winterovcov. Na obrázku vnučka Imricha Wintera Kristína Stankovská (zľava) a Blanka Ballo s primátorom Piešťan Remom Cicuttom.

The film opening was attended by several Winter family descendants. In the picture we can see Imrich Winter's granddaughters Kristína Stankovská (left) and Blanka Ballo with Remo Cicutto the Mayor of Piešťany.

Zur Film Premiere kamen auch mehrere Nachfahren der Familie Winter. Auf dem Foto zu sehen sind die Enkelinnen von Imrich Winter, Kristina Stankovská (l.) und Blanka Ballo mit dem Bürgermeister von Piešťany, Remo Cicutto.

A ceremonial opening night of the film took place on the last Saturday of October at the Fontána Cinema and attracted great attention from the public. Its national Slovak premiere was on 11 November 2008 on Slovak state television.

The film, *The Optimist*, records the never-ending fight of Lajoš Winter in various political circumstances when he was disparaged for his Jewish origin and his entrepreneurial spirit. In spite of all that, he was not giving up and at the expense of various losses he envisaged the only goal: the development of the Spa and the whole of Piešťany. Until the last moments of his difficult life, which was full of degradation, suffering and mockery, that would have broken anyone else, he kept submitting his unique ideas. The film also pays a tribute to this talented man, who, despite his bitter fate, was able to work and think positively until the end of his life. The message of the film lies also in the fact that it serves as a warning memento and motivational encouragement.

Director Dušan Trančík said about this film "I spent my childhood in Piešťany, finished elementary school there and later graduated at the local secondary grammar school. While

Vnuk Lajoša Wintera Andrej Schulz (zľava) s generálnym riaditeľom Kúpeľov Piešťany Klausom Pilzom.

Lajos Winter's grandson, Andrej Schulz (left) with Klaus Pilz the General Manager of Piešťany Spa.

Der Enkel von Lajos Winter, Andrej Schulz (l.) mit dem Generaldirektor des Heilbades Piešťany, Klaus Pilz

Pavol Veres, pravnuke Lajoša Wintera s manželkou Lýdiou (sprava) a nevlastnou sestrou Katarínou Šmálikovou.

Pavol Veres, Lajos Winter's great-grandson, with his spouse Lýdia (right) and his half-sister Katarína Šmáliková.

Pavol Veres, ein Urenkel von Lajos Winter, mit Ehefrau Lýdia (r.) und seiner Halbschwester Katarína Šmáliková

recalling my childhood I remember meeting an old man in a black coat and wearing earpieces on the Colonnade Bridge, who, as I learnt later, was Ľudovít Winter...He was a persona non grata, a man without official personal history, somebody who does not have the right to be greeted, although some could be found who greeted him warmly. I appreciate the work of historians, who dusted off his life-story and have merit in publishing his memoirs. This rich material incited my inspiration to shoot a film that would be one of further attempts to uncover the cruelties and the falsity of the 20th century's dictatorships, which at the threshold of the developed civilisation caused many falls of human genius."

herabgewürdigt wurde. Trotz alledem gab er nie auf und verfolgte, auch um den Preis einiger Verluste, nur ein einziges Ziel – den Fortschritt des Heilbades und der Stadt Piešťany. Bis zum letzten Moment seines schweren Lebens, voller Erniedrigungen, Entbehrungen und Gespöts, unter denen ein anderer Mensch schon längst zerbrochen wäre, brachte er unermüdlich seine hervorragenden Ideen ein. Mit ihrem Werk huldigen die Filmemacher diesem begabten Mann, der trotz seines bitteren Schicksals in der Lage war schöpferisch tätig zu sein und bis ans Ende seines Lebens positiv dachte. Die Botschaft des Films besteht jedoch ebenfalls darin, einen Mahnruf und gleichzeitig eine motivierende Anregung zu vermitteln.

Regisseur Dušan Trančík sagte über seinen Film: „Ich habe meine Kindheit in Piešťany verbracht, die örtliche Grundschule besucht und später mein Gymnasial-Abitur hier bestanden. Ich erinnere mich, dass ich als Kind auf der Kolonnadenbrücke öfter einen greisen Mann im schwarzen Mantel, mit Hörrohren in den Ohren traf. Erst später habe ich erfahren, dass es sich um Ľudovít Winter handelte... Er war eine Persona Non Grata, ein Mensch ohne offizielle Vergangenheit, jemand, der kein Recht auf eine Begrüßung hatte. Und doch fanden sich auch solche, die ihn herzlich grüßten. Meine besondere Wertschätzung gilt der Arbeit der Historiker, die seine Lebensgeschichte vom Staub befreit und sich um die Herausgabe seiner Memoiren verdient gemacht haben. Das ausgiebige Material inspirierte mich zum Drehen dieses Films, der einen weiteren Versuch darstellen sollte, die Grausamkeit und Verlogenheit der Diktaturen des XX. Jahrhunderts aufzudecken, die an der Schwelle einer fortgeschrittenen Zivilisation den Fall so manches menschlichen Genies zu verantworten haben.“

„Ich bin fest überzeugt, dass der Film „Optimist“ nicht nur ein großes „DANKESCHÖN“ an Lajos Winter und seine gesamte Familie übermittelt, sondern ebenfalls kommende Generationen ermutigt, im Namen einer guten Sache und des Fortschrittes nicht aufzugeben. Dafür möchte ich dem gesamten Kollektiv der Filmautoren meinen Dank aussprechen,“ äußerte seine Gefühle der Bürgermeister von Piešťany, Remo Cicutto.

Der Dokumentarfilm von Dušan Trančík kommt als Ehrung des leidgeprüften Lajos Winter gerade zu einem Zeitpunkt, an dem wir seines 40. Todestages gedachten. Eine Ehre, die diesem intelligenten, fleißigen und einfallsreichen Mann mit vollem Recht gebührt. Er persönlich hätte sicher über so viel Aufmerksamkeit gestaunt, denn zu seinen Lebzeiten und sogar nach seinem Tod wurde der Name Winter für lange Jahrzehnte unter Embargo gestellt. ■

Expressing his feeling Remo Cicutto, the Mayor of Piešťany, said “I believe the film, The Optimist, will become not only a big THANK YOU to Mr Winter and all his family, but also an inspiration for future generations how not to give up on behalf of good and progress. For this I am thankful to all the creators of the film”

Dušan Trančík's documentary is a tribute to Lajos Winter's hardship exactly in the days when we commemorated the 40th anniversary of his death. A tribute this intelligent, hardworking and resourceful entrepreneur fully deserves. He himself would be surprised by all this attention. As a matter of fact during his life, and even a long time after his death, the name of Winter was not to be mentioned. ■

▲ Hrob rodiny Winterovcov zdobilo už pred sviatkami Všetechvätých 99 karafiátov - dar od produkcie filmu.

The Winter family tombstone was decorated with 99 carnations long before All Soul's Day - a gift from the film production team.

Das Grab der Familie Winter zierten bereits vor dem Fest Allerheiligen 99 Nelken - ein Geschenk der Filmproduzenten.

Die feierliche Premiere dieses Dokumentarstreifens fand unter großem Interesse der Öffentlichkeit am letzten Oktobersamstag im Kino „Fontána“ statt. Seine Slowakei-Premiere feierte das Filmwerk am 19. 11. 2008 im slowakischen Fernsehen.

Der Film „Optimist“ hält den ewigen Kampf des Lajos Winter in verschiedenen politischen Verhältnissen fest, als er aufgrund seiner Nationalität, seiner jüdischen Herkunft und seiner unternehmerischen Aktivitäten

Trofej SPA-GOLF KLUBU ostala doma

■ Za účasti 61 hráčov sa posledný augustový víkend konali na Kúpeľnom ostrove majstrovstvá domovského SPA-GOLF KLUBU PIEŠŤANY. V prvom kole turnaja štartovali hráči podľa svojej výkonnostnej úrovne. Piešťanec Andrej Beňo si už v prvom kole zabezpečil vedenie pred Jánom Čirkom a dve rany pred úradujúcim majstrom klubu Jánom Holičom. Na druhý deň Čirka zahral ihrisko na 83 úderov, Holičovi sa však nedarilo, a tak Beňo už iba kontroloval hru. Nakoniec sa s celkovým počtom 152 rán stal majstrom SPA-GOLF KLUBU PIEŠŤANY. Na druhom mieste skončil Ján Čirka, tretí bol Ľudo Munk. V ženskej kategórii obhájila minuloročné prvenstvo a titul majsterky klubu Zuzana Vranková. ■

SPA-GOLF CLUB trophy remained at home

■ The championship of the home SPA-GOLF CLUB PIEŠŤANY took place on the Spa Island, in which 61 competitors participated during the last weekend of August. In the first round of the championship, players started according to their efficiency level. Andrej Beňo from Piešťany led Ján Čirka in the first round and by two strokes he led Ján Holič, an incumbent champion. Next day, Čirka played for 83 strokes, Holič was not successful, so Beňo only checked the game. In the end,

he became champion of SPA-GOLF CLUB PIEŠŤANY with the total number of 152 strokes. Ján Čirka was second and Ľudo Munk finished third. Zuzana Vranková defended her last-years lead and the title of club champion in the women's category. ■

SPA-GOLF KLUB-Trophäe blieb zu Hause

■ Unter der Teilnahme von 61 Spielern wurde in der letzten Augustwoche auf der Kurinsel die Meisterschaft des heimischen SPA-GOLF KLUB PIEŠŤANY ausgetragen. In der ersten Runde des Turniers starteten die Spieler nach ihrem Leistungsniveau. Andrej Beňo aus Piešťany führte bereits in der ersten Runde sicher vor Ján Čirka und zwei Schläge vor dem amtierenden Klub-Meister Ján Holič. Am kommenden Tag bewältigte Čirka die Bahnen mit 83 Schlägen, für Holič war es jedoch kein guter Tag und Beňo musste das Spiel nur noch kontrollieren. Am Ende wurde er mit einer Gesamtanzahl von 152 Schlägen Meister des SPA-GOLF KLUB PIEŠŤANY. Ján Čirka belegte den zweiten Platz, als drittplatzierter ging Ľudo Munk hervor. In der Kategorie Damen verteidigte Zuzana Vranková ihren ersten Platz und somit auch den Meistertitel aus dem vorangegangenen Jahr. ■

Victoria Regia 2008

■ Koncom septembra sa v Spoločenskom centre Kúpeľov Piešťany už po pätnásty raz konala národná súťaž vo viazaní a aranžovaní kvetov s medzinárodnou účasťou. Organizátorom a odborným garantom tejto súťaže je Stredná záhradnícka škola v Piešťanoch. Súťažilo sa v troch

kategóriách: základné školy, stredné školy a profesionáli. Na fotografii je súťažná práca profesionála – fantázia do exteriéru na tému 15 rokov Victoria Regie. Podľa propozícií súťaže externé aranžmán má vydržať 3 dni a musí byť odolné voči poveternostným vplyvom.. ■

Victoria Regia 2008

■ The national competition in floristry and flower arranging with international competitors took place for the 15th time at the end of September in the Social Centre of Piešťany Spa. Secondary School of Horticulture in Piešťany was the organiser and professional guarantor of this competition. There were three categories: primary schools, secondary schools and professionals. In the photograph, there is competition work of a professional - a fantasy for exterior on the topic of 15 years of Victoria Regia. According to competition proposition the exterior arrangement has to last for 3 days and has to be resistant to weather conditions.. ■

Victoria Regia 2008

■ Ende September fand im Gesellschaftszentrum des Heilbades Piešťany bereits zum 15. Mal der Nationale Wettbewerb im Blumenbinden mit internationaler Teilnahme statt. Die Organisation sowie die fachliche Leitung der Veranstaltung übernahm schon traditionell die Fachschule für Floristik (Stredná záhradnícka škola) in Piešťany. Der Wettstreit wurde in drei Kategorien ausgetragen: Grundschulen, Fachschulen und Profis. Das Bild zeigt die Arbeit eines professionellen Floristen - eine Phantasie-Kreation für den Außenbereich, zum Thema 15 Jahre Victoria Regia. Nach den Wettbewerbsregeln muss das Arrangement im Freien drei Tage lang bestehen bleiben und wetterfest sein. ■

Nová procedúra v Kúpeľoch

■ Nová procedúra „Cvičenie rúk v bahne“ je spojenie pohybovej liečby s piešťanským bahnom, ktoré patrí medzi najkvalitnejšie a najznámejšie peloidy na svete. Je to vlastne precvičovanie drobnej motoriky rúk. Procedúra využíva v prvom rade tepelný efekt, pri ktorom kinetická energia teplejšieho peloidu (bahna) prestupuje vodivosťou cez rozhranie kože ďalej do organizmu. Pôsobenie je lokálne - na oblasť rúk. Medzi účinky tejto neobvyklej procedúry môžeme zaradiť prekrvenie pokožky a uvoľnenie kĺčov. Procedúra takisto pôsobí proti bolesti a imunobiologicky.

Podáva sa na oddelení „Bahenné zábaly“. Klient najskôr prejde inštrukciou na oddelení rehabilitácie, aby vedel ako má v bahne cvičiť. Súčasťou inštrukcie je aj plagátik, na ktorom je celý postup cvičenia v obrázkovej forme. Ďalšie sedenie klient absolvuje už na spomínanom pracovisku bahenných zábalov, kde si podľa predlohy cvičí s rukami ponorenými už v bahne, ktoré je v nádobe. Procedúra trvá 20 minút a je len na predpis lekára. ■

New treatment in the Spa

■ A new treatment “Exercise of hands in mud” is a connection of kinetic treatment and Piešťany mud, which is among the most famous peloids of the highest quality in the world. In fact, it is exercising the mobility of hands. The treatment mainly uses thermal effect thanks to the kinetic energy of warmer peloid (mud) which goes through the skin and into the body by means of conductivity. The effect is local in the area of the hands. Among the effects of this unusual treatment is the increase of blood circulation of skin and cramp relief. It also attenuates pain and it is immunobiological.

It is provided in the department of “Mud packs”. First, the client is instructed in the department of rehabilitation so that he knows how to exercise in mud. A poster with pictures of the exercise treatment is part of the instructions. Then, the client goes to the department of mud packs, where he exercises according to the instructions with his hands submerged in the mud, which is in a vessel. The treatment takes 20 minutes and is only with the prescription of a doctor. ■

Neue Behandlung im Heilbad

■ Die neue Anwendung „Händegymnastik im Schlamm“ ist eine Kombination aus Bewegungstherapie und Therapie unter Anwendung des Schlammes von Piešťany, der weltweit zu den qualitativ besten und bekanntesten gehört. Im Prinzip handelt es sich um Übungen zur Verbesserung der Feinmotorik der Hände. Bei der Anwendung wird in erster Reihe der Wärmeeffekt genutzt, bei dem die kinetische Energie des wärmeren Peloids (Schlamm) über die Haut aufgenommen und weiter in den Organismus geleitet wird. Die Wirkung ist lokal, beschränkt auf den Bereich der Hände. Zu den Effekten dieser ungewöhnlichen Anwendung zählen unter anderem die Durchblutung der Haut, Auflösung von Krämpfen und Linderung von Schmerzen. Darüber hinaus gilt sie als wirksames immunbiologisches Mittel.

Verabreicht wird sie in der Abteilung „Schlamm packungen“. Der Gast wird zuerst in der Abteilung für Rehabilitation in die Übungen im Schlamm eingewiesen. Im Rahmen der Anleitung bekommt jeder einen Handzettel ausgehändigt, auf dem die Vorgehensweise bei allen Übungen noch einmal bildlich dargestellt ist. Die nächste Sitzung absolviert der Gast in der bereits erwähnten Abteilung für Schlamm packungen. Hier taucht er seine Hände in ein Gefäß mit Schlamm ein und führt die vorgeschriebenen Übungen nach Vorlage durch. Die Dauer beträgt 20 Minuten, die Anwendung erfolgt auf ärztliche Anweisung. ■

World Harmony Run

■ Posledný septembrový týždeň sa konal v Piešťanoch beh priateľstva s výstižným názvom World Harmony Run (WHR), ktorý založil pred takmer dvadsiatimi rokmi Sri Chimnoy.

Európska trasa v roku 2008 smerovala cez 48 krajín, pokrývajúc vzdialenosť 27 000 km. Medzinárodný tím bežcov niesol horiacu pochodňu počas siedmich mesiacov cez všetky krajiny Európy. Naprieč Slovenskou republikou sa WHR bežal 6 dní. Bežci postupne navštívili 15 slovenských miest, pričom každý sa mohol k nim pripojiť. WHR podporuje mnoho významných osobností z celého sveta. Keď asi tridsať bežcov dobehlo na Kúpeľný ostrov, vítala ich trenčianska kapela spievajúca melodickú hymnu tohto podujatia Run, run, run, run, run, World Harmony Run.

Na druhý deň - 29. 9. - odštartovala štafeta WHR spred piešťanského mestského úradu na svoju poslednú slovenskú etapu. K bežcom sa narátko pripojil aj viceprimátor Timotej Miština (s pochodňou). ■

World Harmony Run

■ Run of friendship with the concise name World Harmony Run (WHR), which was founded almost 20 years ago by Sri Chimnoy, took place in Piešťany during the last weekend of September.

In 2008, the European line went through 48 countries and was 27000km long. An international team of runners carried a flaming torch over seven months through all the European countries. The runners ran through the Slovak Republic for 6 days. They gradually visited 15 Slovak towns and

everybody could join them. WHR is supported by many important people from all over the world. When about thirty runners reached Spa Island, they were welcomed by a band from Trenčín singing a melodic hymn for this event: Run, run, run, run, run, run, World Harmony Run.

The next day, on 29th September, the WHR relay started from Piešťany city hall for the last Slovak stage. Vice Mayor Timotej Miština, joined the runners for a while (with a torch). ■

World Harmony Run

■ In der letzten Septemberwoche fand in Piešťany der Freundschaftslauf mit dem bezeichnenden Namen „World Harmony Run“ (WHR) statt. Der Staffellauf wurde vor knapp 20 Jahren von dem Friedensförderer Sri Chimnoy ins Leben gerufen.

Die europäische Strecke führte im Jahr 2008 durch 48 Länder, und war 27 000 km lang. Das internationale Läufer-Team überquerte mit der brennenden Fackel innerhalb von sieben Monaten alle Länder Europas. Sechs Tage lang dauerte der „World Harmony Run“ quer durch die Slowakische Republik. In dieser Zeit liefen die Teilnehmer durch 15 slowakische Städte und jeder konnte sich ihnen anschließen. Der WHR wird weltweit von vielen bedeutenden Persönlichkeiten unterstützt.

Als ca. 30 Läufer die Kurinsel erreichten, wurden sie von einer Kapelle aus Trenčín mit der melodischen Hymne dieser Veranstaltung „Run, run, run, run, run, run, World Harmony Run“ begrüßt.

Am kommenden Tag - dem 29. 9. - startete die Staffel vor dem Gebäude der Stadtbehörde in Piešťany zu ihrer letzten slowakischen Etappe. Den Teilnehmern schloss sich für eine kurze Zeit auch der stellvertretende Bürgermeister Timotej Miština (mit Fackel) an. ■

THERMAE PIEŠŤANY

Horúca zima v Kúpeľoch Piešť'any

16. 11. - 20. 12. 2008 4. 1. - 28. 2. 2009
Už od 6 420 Sk / 213,10 EUR / osoba / 6 nocí

Konverzný kurz: 1 EUR = 30,1260 Sk

Program obsahuje: + Špeciálny bonus:

- 6 x ubytovanie
 - 6 x polpenziu
 - vstupnú lekársku konzultáciu
 - do 2 relaxačných procedúr denne
 - voľný vstup do bazéna
 - voľný vstup na skupinové cvičenia
- káva alebo horúca čokoláda alebo čaj a zákusok
 - 1 x solná jaskyňa so zrkadliskom
 - 1 x solárium
 - 1 x whirlpool a sauna

Ponuka platí len do obsadenia voľných izieb. Minimálna dĺžka pobytu je 6 nocí.

Hot Winter in Spa Piešť'any

16. 11. - 20. 12. 2008 4. 1. - 28. 2. 2009
Only from 210 EUR / Person / 6 nights

Package includes: + Bonus

- 6 x accommodation
 - 6 x half board
 - initial consultation with physician
 - relaxation programme containing up to 2 treatments per day
 - free entrance to swimming pool
 - free entrance to all group exercise lessons
- free coffee or hot chocolate or tea and cake
 - 1 x salt cave with mirror pool
 - 1 x solarium
 - 1 x whirlpool & sauna

This offer is valid availability. Minimum length of stay is 6 nights.

Heißer Winter im Heilbad Piešť'any

16. 11. - 20. 12. 2008 4. 1. - 28. 2. 2009
Schon ab 210 EUR / Person / 6 Nächte

Inkl. + Bonus

- 6 x Unterkunft
 - 6 x Halbpension
 - ärztliche Eingangsuntersuchung
 - Entspannungsprogramm mit bis zu 2 Behandlungen täglich
 - freier Zutritt zum Schwimmbad
 - kostenlose Teilnahme an Gruppenübungen
- Kaffee, heiße Schokolade oder Tee mit Kuchen
 - 1 x Salzhöhle mit Spiegelbad
 - 1 x Sonnenstudio
 - 1 x Whirlpool & Sauna

Angebot nach Verfügbarkeit. Mindestaufenthalt 6 Nächte.

www.spapiestany.sk

DANUBIUS HOTELS
GROUP

Tel. +421 - 33 - 775 77 33 Fax +421 - 33 - 775 77 39
E-mail: reservations@spapiestany.sk

Prominent Visitors of Piešťany Spa - XIX.

Bedeutende Besucher des Heilbades Piešťany - XIX.

Vladimír Krupa Reprofoto Eva Drobná

Nové liečebné domy Balnea Splendid a Balnea Grand, otvorené v roku 1971, zvýšili lôžkovú kapacitu piešťanských kúpeľov o 400 postelí. Stavebné práce realizovala juhoslovanská firma Neimar z Belehradu. V horizonte približne piatich rokov plánovali kúpele začať s rekonštrukciou hotela Slovan a v rámci nej aj s výstavbou vlastnej balneoterapie s prívodom termálnej vody z Kúpeľného ostrova. Liečebný dom Pro Patria sa mal zbúrať a na jeho mieste sa počítalo s výstavbou nového kúpeľného zariadenia. Myslelo sa aj na rekreantov. V areáli autocampingu Sĺňava vyrástlo nové kúpalisko, ktoré bolo otvorené 27. mája 1972.

The new treatment houses Balnea Splendid and Balnea Grand, which opened in 1971, increased the housing capacity of Piešťany Spa by 400 beds. The construction work was made by Neimar, a Yugoslavian company from Belgrade. Within five years the Spa also made plans to begin the renovation of the Hotel Slovan which included building the hotel's own balneotherapy facility with a thermal water supply from the Spa Island. The treatment house Pro Patria was to be demolished and in its place new spa facilities were to be built. The holidaymakers were also taken into consideration. In the area of the Sĺňava Car Camp a new swimming pool was opened on May 27, 1972.

Mit der Eröffnung der neuen Kurhäuser Balnea Splendid und Balnea Grand im Jahre 1971 stieg die Bettenkapazität der Einrichtungen im Heilbad Piešťany um 400 Betten. Die Bauarbeiten wurden von der jugoslawischen Firma „Neimar“ aus Belgrad ausgeführt. In einem Zeitraum von etwa fünf Jahren plante das Heilbad eine Renovierung des Hotels Slovan und in ihrem Rahmen auch die Errichtung eines eigenen Zentrums für balneologische Therapie, gespeist mit Thermalwasser von der Kurinsel. Das Kurhaus Pro Patria sollte abgerissen werden, an seiner Stelle war eine neue Kureinrichtung geplant. Auch Urlauber sollten auf ihre Kosten kommen. Im Areal des Campingplatzes Sĺňava entstand ein neues Freibad, das am 27. Mai 1972 eröffnet wurde.

V Ý Z N A M N Í N Á V Š T E V N Í C I P I E Š Ť A N S K Ý C H K Ú P E Ľ O V - X I X .

Do piešťanských kúpeľov prichádzali významné návštevy z krajín vtedajšieho socialistického bloku a konali sa tu stretnutia rozličných predstaviteľov či zástupcov týchto krajín. Stretli sa tu napríklad maďarský minister zahraničných vecí János Péter a československý minister zahraničia Ján Marko (máj 1971), zavítal sem Gustáv Husák, generálny tajomník Ústredného výboru Komunistickej strany Československa (december 1971), sovietsky kozmonaut Viktor V. Gorbátko (apríl 1972), manželka predsedu rady ministrov Poľskej ľudovej republiky Alicja Jaroszewiczová s dcérou (august 1972) a i.

Kúpele sa stali aj miestom rozličných významných podujatí. V dňoch 2. - 5. októbra 1972 sa tu konal III. Čs. reumatologický kongres s medzinárodnou účasťou. Prihlásilo sa naň takmer 500 účastníkov, pričom okolo 70 z nich bolo zo západnej a severnej Európy, USA, Turecka, Japonska a niektorých afrických štátov. Niekoľko dní strávil v Piešťanoch Dr. Noris Svanson, predseda reumatologického združenia a profesor na univerzite v Toronte (október 1972).

V júni 1973 navštívil kúpele Dr. Dietrich, vedúci divízie Svetovej zdravotníckej organizácie so sídlom v Ženeve, v máji 1974 generálny sekretár Medzinárodnej ligy proti reumatizmu prof. Dr. Dickson z Londýna, v júli 1974 prezident Svetovej zdravotníckej organizácie Dr. Halfdan T. Mahler, či skupina lekárov z rakúskeho Burgenlandu (apríl 1975)

▲ Počas III. reumatologického kongresu sa konalo aj VI. sympóziu reumatológov socialistických krajín v Hoteli Slovan. VI Symposium of the Socialist Countries Rheumatologists took place at The Hotel Slovan during III Congress of Rheumatology

Im Rahmen des III. Rheumatologie-Kongresses fand im Hotel Slovan das VI. Symposium der Rheumatologen aus sozialistischen Ländern statt.

a v septembri 1975 ministerka zdravotníctva Francúzskej republiky Simone Veilová.

Kúpele navštevovali aj domáci a zahraniční umelci. Piešťanský výtvarník Aurel Kajlich sa tu stretol s americkým sochárom francúzskeho pôvodu René Shapshakom, ktorého manželka absolvovala liečbu v kúpeľoch (1970), liečil sa tu vynikajúci filmový režisér Sergej Bondarčuk s manželkou (jún 1971), austrálska spisovateľka Ellen Dymphna Cusack (november 1971), litovský

spisovateľ Mykolas Slouckis (apríl 1972), hudobný skladateľ Gejza Dusík s manželkou (apríl 1972), švajčiarsky právnik a spisovateľ, autor detektívnych románov a literatúry faktu, Frank Arnau s manželkou (október 1972). Za zdravím sem prišli aj významní hostia z krajín dýchajúcich exotikou: významný hodnostár antiochijskej pravoslávnej cirkvi zo Sýrie Vasilios Samacha, metropolita Hauranu, Arabských hôr a Golanských výšin (september 1972), členovia panovníckej rodiny z Kuvajtu - matka ministerského predsedu a korunného princa Sheika Maryam al Sabah a syn následníka trónu Sheika Salem Jaber al Armad (november 1974). Medzi pacientmi a návštevníkmi kúpeľov nechýbali ani športovci. Liečbu tu napríklad absolvoval vynikajúci brankár Dynamo Moskva Lev Jašin s manželkou (jún 1971), po skončení Majstrovstiev sveta v krasokorčuľovaní v Bratislave navštívila kúpele výprava sovietskych krasokorčuľiarov (apríl 1973).

O kúpeľoch sa pochvalne vyjadrovali domáci i zahraniční kúpeľní hostia. Pani Feldman z Montrealu okrem iného povedala: „V Thermii sa cítim nie ako v hoteli, ale ako v rodine. Všetci sú tu k hosťom milí a priateľskí a to je veľký klad, popri lekárskej a kúpeľnej starostlivosti, ktorá je u vás na vysokej úrovni...“ Pravidelným kúpeľným pacientom bol napríklad Prof. Dr. K. Galla, DrSc., dekan Filozofickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe, ktorý sem chodil 20 rokov: „Blahodárnu účinnosť Piešťan netvorí však iba obdivuhodné dary prírody - voda a bahno, ale aj bohatstvo lekárskej vedy a starostlivosť tamojších lekárov, zdravotných sestier a všetkých ostatných...“

V prvej polovici 70. rokov sa v kúpeľoch liečili okrem veľkého počtu domácich pacientov najmä pacienti z Rakúska, SRN, USA, NDR, Dánska, Poľska, Švédska, Libanonu, Kanady a Fínska. V rámci dlhodobej koncepcie sa piešťanské kúpele zamerali na získavanie pacientov predovšetkým zo susedných štátov (nielen socialistických), ale i Rakúska a Spolkovej republiky Nemecko. ■

A lot of important visitors from the communist block countries came to Piešťany Spa and meetings of various figures and representatives from the above mentioned

▲ Prezident Gustáv Husák na rokovani v salóniku hotela Thermia Palace. President Gustáv Husák at a meeting in the Thermia Palace hotel lounge. Präsident Gustáv Husák während einer Sitzung im Salon des Hotels Thermia Palace

countries took place here. The Hungarian Foreign Minister János Péter and his Czechoslovakian counterpart Ján Marko met in Piešťany Spa (May 1971), Gustáv Husák, the Communist Party of Czechoslovakia Secretary General (December 1971), the Soviet astronaut Viktor V. Gorbatko (April 1972), the wife of the Prime Minister of the People's Republic of Poland, Alicja Jaroszewiczova and her daughter (August 1972), all paid a visit here. The Spa also became a place for various other important events. In between October 2 - 5, 1972, the II Czechoslovak Rheumatological Congress, hosting an international audience, took place here. Almost 500 participants signed up, with 70 of them being from West and North Europe, the USA, Turkey, Japan and some African countries. Dr. Noris Svanson, the Chair of the Rheumatological Society and a Toronto University Professor spend a few days here in October 1972.

Dr Dietrich, the Head of a World Health Organisation Division, seated in Geneva, visited the Spa in 1973, Prof. Dr. Dickson of London, the Secretary General of the International League against Rheumatism, visited the Spa in May 1974, Dr. Halfdan T. Mahler, the Director-General of the World Health Organisation, as well as a group of doctors from Burgenland, Austria (April 1975) and in September of the same year the Minister of Health of the French Republic, Mrs Simone Veil arrived.

It used to be frequently visited by domestic and foreign artists. The Piešťany artist Aurel Kajlich and René Shapshak, an American artist of French origin, met here, while the latter's wife was undergoing a treatment in the spa (1970). Outstanding film director Sergej Bondarchuk with his wife took a treatment here (June 1971), as well as the Australian writer Ellen Dymphna Cusack (November 1971), Lithuanian writer Mykolas Slouckis, Slovakian composer Gejza Dusík with his wife (April 1972), Swiss lawyer and the crime story and non-fiction writer Frank Arnau with his wife (October 1972), they all came here to for a visit.

▲ Vystavba Balnea komplexu - začiatok 70. rokov.
The Balnea complex under construction at the beginning of the '70s.
Der Bau des Balnea-Komplexes - Anfang der 70er Jahre

Seeking cures and treatments here were also some other important guests from countries with an exotic flair: Vasilios Samacha, an important dignitary of the Antiochian Orthodox Church, the metropolitan of Hauran, the Arabian Mountains and the Golan Heights (September 1972), members of the Kuwait Royal Family – the mother of the Prime Minister and Crown Prince Sheikh Maryam al Sabah and the crown prince's son Sheikh Salem Jaber al Armad (November 1974). Sportsmen were also among the patients and the spa guests. For example the outstanding Dynamo Moscow goal keeper Lev Yashin with his wife underwent a treatment here (June 1971) and a team of Soviet figure-skaters visited the Spa after the World Figure-Skating Championship in Bratislava (April 1973).

The Spa was praised by both, domestic and foreign visitors. Mrs Feldman of Montreal among others said: „In the Termia I don't feel like I'm in a hotel, but more like at home, with family. Everybody is kind and friendly towards the guests and this is a great asset, adding to the medical and spa care which is of the highest calibre here...“ One of the regular guests was Prof. Dr. K. Galla, DrSc, The Dean of the Philosophical Faculty at Charles University in Prague, who used to come here for 20 years: „The beneficial effect of Piešťany is not created only by its marvellous natural gifts – the water and mud, but also by the resources of medical science and the care of doctors, nurses and everyone else in the place...“

During the first half of the 70s, besides the large amount of domestic patients, patients from Austria, the Federal Republic of Germany, the USA, the German Democratic Republic, Denmark, Poland, Sweden, Lebanon, Canada and Finland also came here for treatment. Within the framework of a long-term concept Piešťany Spa focused on attracting patients mainly from the neighbouring countries (though not only the communist ones), such as Austria and the Federal Republic of Germany. ■

Im Heilbad Piešťany wechselten sich bedeutende Besuche aus den Ländern des damaligen sozialistischen Blocks ab. Auch offizielle Treffen der Vertreter dieser Länder fanden hier statt. So trafen sich hier beispielweise der ungarische Außenminister János Péter mit seinem tschechoslowakischen Amtskollegen Ján Marko (Mai 1971), zu Besuch kamen unter anderem der Generalsekretär des Zentralkomitees der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei, Gustáv Husák (Dezember 1971), der sowjetische Kosmonaut Viktor V. Gorbatko (April 1972) sowie die Ehefrau des Ministerpräsidenten der Volksrepublik Polen, Alicja Jaroszewiczová mit Tochter (August 1972).

Das Heilbad wurde zum Austragungsort verschiedener bedeutender Veranstaltungen: in den Tagen vom 2. - 5. Oktober 1972 fand hier der III. Tschechoslowakische Kongress der Rheumatologen mit internationaler Teilnahme statt. Knapp 500 Teilnehmer meldeten sich an, etwa 70 von ihnen kamen aus West- und Nordeuropa, den USA, der Türkei, Japan und einigen afrikanischen Ländern. Auch Dr. Noris Svanson, Vorsitzender des Rheumatologen-Verbandes und Professor an der Universität in Toronto verbrachte einige Tage in Piešťany (Oktober 1972).

Im Juni 1973 traf im Heilbad Dr. Dietrich, Divisionsleiter bei der Weltgesundheitsorganisation mit Sitz in Genf ein, im Mai 1974 der Generalsekretär der Internationalen Liga gegen Rheumatismus, Prof. Dr. Dickson aus London, im Juli 1974 der Präsident der Weltgesundheitsorganisation Dr. Halfdan T. Mahler, eine Gruppe von Ärzten aus dem österreichischen Burgenland (April 1975) und im September 1975 verweilte hier die Gesundheitsministerin der Französischen Republik, Simone Veil.

Das Heilbad besuchten ebenfalls in- und ausländische Künstler. Der heimische bildende Künstler Aurel Kajlich traf hier den US-Bildhauer französischer Herkunft, René Shapshak, dessen Ehefrau im Heilbad eine

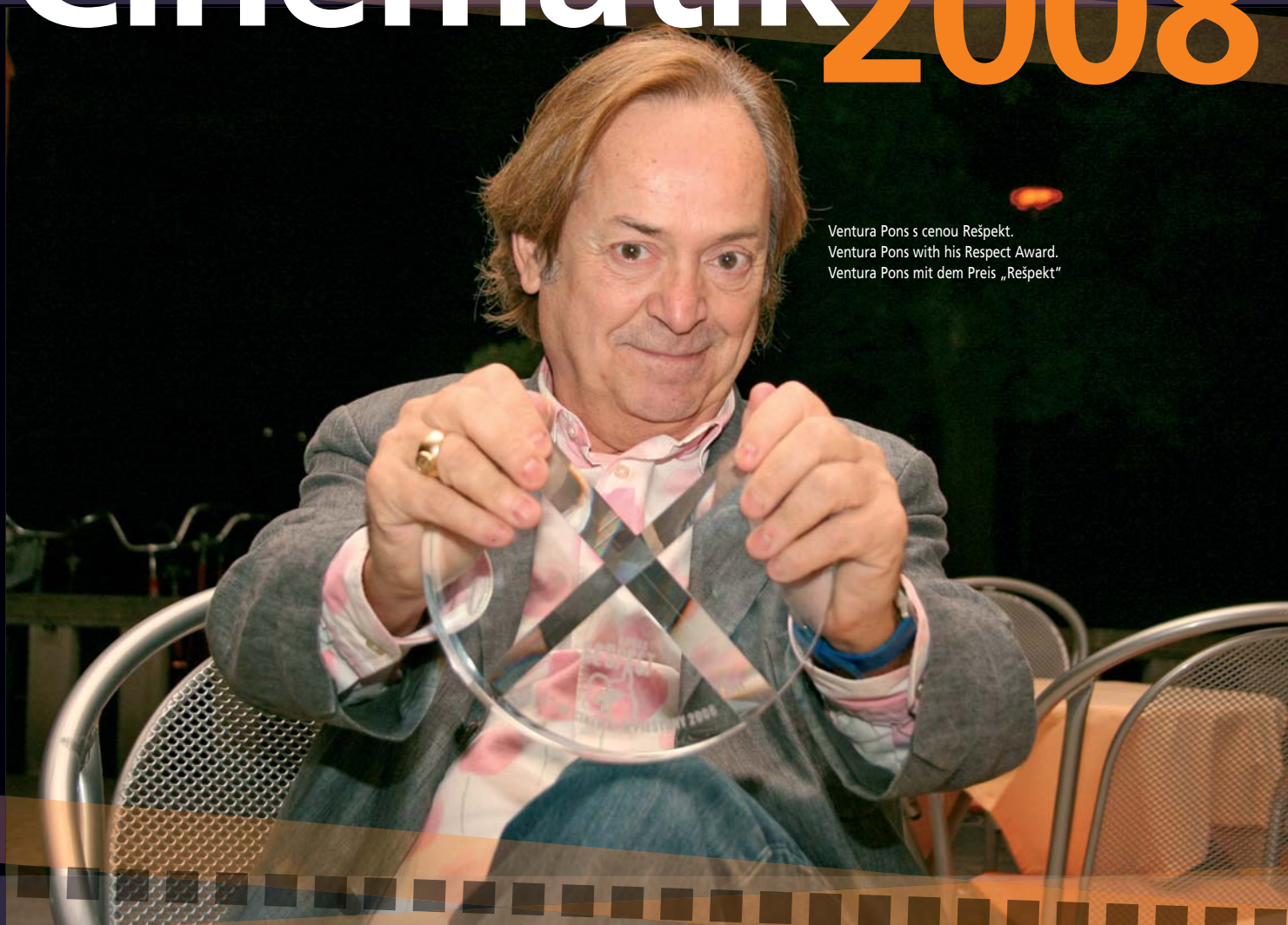
Kurtherapie absolvierte (1970). Behandeln ließen sich hier unter anderem der herausragende Filmregisseur Sergej Bondarčuk mit Ehefrau (Juni 1971), die australische Schriftstellerin Ellen Dymphna Cusack (November 1971), der litauische Buchautor Mykolas Slouckis (April 1972), der Komponist Gejza Dusík mit Ehefrau (April 1972) und der Schweizer Jurist und Schriftsteller, Autor von Kriminalromanen und Sachbüchern, Frank Arnau mit Ehefrau (Oktober 1972). Der Gesundheit wegen kamen auch bedeutende Gäste aus exotischen Ländern hierher: der Würdenträger der Antiochenisch-Orthodoxen Kirche aus Syrien, Vasilios Samacha, Metropolit von Hauran, dem Arabischen Gebirge und den Golanhöhen (September 1972), Mitglieder der Herrscherfamilie aus Kuwait – die Mutter des Ministerpräsidenten und Kronprinzen, Sheikh Maryam al Sabah sowie der Sohn des Thronfolgers, Sheikh Salem Jaber al Ahmad, (November 1974). Zu den Patienten und Besuchern des Heilbades zählten häufig auch Sportler. Eine Therapie absolvierte hier zum Beispiel der hervorragende Torwart von Dynamo Moskau, Lev Jašin mit Ehefrau (Juni 1971) und nach dem Finale der Weltmeisterschaft im Eislaufen in Bratislava kam eine ganze Gruppe sowjetischer Eisläufer in die Kureinrichtung (April 1973).

Über das Heilbad äußerten sich sowohl heimische, als auch ausländische Kurgäste mit viel Lob. Die Besucherin Feldman aus Montreal sagte unter anderem: „... im Thermia fühle ich mich nicht wie in einem Hotel, sondern mehr wie in einer Familie. Alle treten den Gästen gegenüber nett und freundlich auf und das ist ein sehr positiver Aspekt, neben der Fürsorge der Ärzte und des Personals, die sich bei ihnen auf einem hohen Niveau befindet...“ Zu den regelmäßigen Kurgästen gehörte auch Prof. Dr. K. Galla, DrSc., Dekan der Philosophischen Fakultät an der Karlsuniversität in Prag, der 20 Jahre lang immer wieder in das Heilbad zurück kehrte: „Die wohltuende Wirkung von Piešťany beruht nicht nur auf den erstaunlichen Geschenken der Natur - dem Wasser und Schlamm – sondern auch auf dem Reichtum des medizinischen Wissens und der Fürsorge der hiesigen Ärzte, Krankenschwestern und aller anderen...“

Eine Therapie im Heilbad absolvierten in der ersten Hälfte der 70er Jahre neben einer großen Anzahl heimischer Patienten vor allem Patienten aus Österreich, der Bundesrepublik Deutschland, den USA, der Deutschen Demokratischen Republik, Dänemark, Polen, Schweden, Libanon, Kanada und Finnland. Im Rahmen eines langfristig ausgelegten Konzeptes orientierte sich das Heilbad Piešťany vor allem auf die Kundschaft aus den benachbarten Ländern (nicht nur sozialistischen), darunter auf die Klientel aus Österreich und der Bundesrepublik Deutschland. ■

Cinematik 2008

Ventura Pons s cenou Rešpekt.
Ventura Pons with his Respect Award.
Ventura Pons mit dem Preis „Rešpekt“

Jana Štefečková Beňačková Foto Tomáš Hudcovič, Martin Palkovič

Tretí ročník Medzinárodného filmového festivalu Cinematik, ktorý sa konal v Piešťanoch v dňoch 10. až 15. septembra, bol doposiaľ najúspešnejší. Vo festivalových kinách bolo za 6 dní premietnutých viac ako 100 filmov, ktoré si spolu so sprievodným programom prišlo pozrieť 10 tisíc divákov. V porovnaní s minulým rokom to bolo o tritisíc návštevníkov viac a v roku 2006 si prišlo pozrieť filmy na festivale len niečo cez tritisíc ľudí.

The Third International Film Festival Cinematik, which took place in Piešťany on 10-15 September, was the most successful one yet. More than 100 films were shown in festival cinemas during 6 days and 10,000 people came to watch them together with a variety of accompanying programmes. In comparison with last year, there were 3,000 more people. In 2006 only about 3000 people came to watch the films at the festival.

Das dritte Internationale Filmfestival Cinematik, ausgetragen in den Tagen von 10. bis 15. September in Piešťany, war bisher auch das erfolgreichste. In den Festival-Kinos wurden im Verlauf der sechs Tage mehr als 100 Filme gezeigt, die zusammen mit den begleitenden Programmen von insgesamt zehntausend Zuschauern gesehen wurden. Im Vergleich zum letzten Jahr waren es ganze dreitausend Besucher mehr. Im Jahre 2006 kamen nur etwas mehr als dreitausend Menschen, um die Festivalfilme zu sehen.

Premietanie prebiehalo v tých istých kinosálach ako pri predošlých ročníkoch - v Dome umenia, kine Fontána, Kursalone a na Malej scéne. Novinkou bol Kinematograf na Kúpeľnom ostrove, kde sa premietali výlučne české a slovenské filmy, medzi nimi aj ocenené slovenské filmové dielo *Slepé lásky*. Festival slávnostne otvoril primátor mesta Piešťany Remo Cicutto spolu s generálnym riaditeľom Kúpeľov Piešťany Klausom Pilzom. Otváracieho ceremoniálu sa zúčastnili aj mnohí predstavitelia nášho kultúrneho, spoločenského a verejného

bol tenisový turnaj, ale aj nakrúcanie filmov študentmi Filmovej a televíznej fakulty Vysokej školy múzických umení v Bratislave. Na festival prišli okrem veľkého množstva ľudí aj výrazné mená svetovej kinematografie. Do Piešťan dorazil napríklad významný katalánsky filmový režisér Ventura Pons, španielsky producent Luis Miñarro, rumunská herečka z filmu nominovaného na hlavnú cenu festivalu Maria Dinulescu, či slovenská herečka Antónia Lišková, ktorá je mimoriadne úspešná v talianskej kinematografii. Záverečný ceremoniál a udeľovanie cien si nenechal ujsť ani rumunský kameraman a producent víťazného filmu festivalu v súťažnej sekcii Oleg Mutu. Osobnosti kinematografie si okrem cien vychutnali i pobyt v kúpeľoch a oddych v zeleni Kúpeľného ostrova.

The films were shown in the same buildings as in the previous years - in Dom umenia (the House of Art), cinema Fontána, Kursalon and Malá scéna (Small Scene). A cinematograph on Spa Island was new - only Czech and Slovak films were shown there, including the award-winning Slovak film "Blind Loves". Remo Cicutto, the mayor of Piešťany and Klaus Pilz, the managing director of the Spa, ceremoniously opened the festival. Many representatives of our cultural, social and public life participated in the opening ceremony. Božidara Turzonovová, a honorary director of the festival came as well. In the beginning, a delicate film "In the City of Sylvia" by José Luis Guerin, a Spanish director, made its Slovak premiere. The screening of a rich selection of films lasted for the next five

▲ Kameraman a producent Oleg Mutu si odniesol cenu Meeting Point Europe. The cameraman and producer Oleg Mutu received the Meeting Point Europe Award. Der Kameramann und Produzent Oleg Mutu erhielt den Preis „Meeting Point Europe“.

▲ Traja riaditelia MFF Cinematik: Božidara Turzonovová - čestná riaditeľka, Tomáš Klenovský - výkonný riaditeľ a Vladimír Štríc - umelecký riaditeľ. The three directors of MFF Cinematik: Božidara Turzonovová (honourable director), Tomáš Klenovský (executive director) and Vladimír Štríc (art director). Drei Leiter des Internationalen Filmfestivals „Cinematik“: die Ehrendirektorin Božidara Turzonovová, der Geschäftsführer Tomáš Klenovský und der künstlerische Leiter Vladimír Štríc

života. Nechýbala ani čestná riaditeľka festivalu Božidara Turzonovová. Na úvod bol premietnutý v slovenskej premiére delikátny film španielskeho režiséra José Luisa Guerina *V Sylviinom meste*. Po otvorení festivalu pokračovalo premietanie ďalších päť dní a okrem bohatého programu v kine si návštevníci festivalu mohli zúčastniť na koncertoch undergroundových skupín či zabaviť sa v Caribic bare. Sprievodným podujatím

Filmový festival Cinematik sa tak tento rok posunul medzi najvýznamnejšie domáce filmové podujatia medzinárodného charakteru.

Prehľad ocenení 3. ročníka MFF Cinematik Piešťany 2008:

- Cena Meeting Point Europe (FIPRESCI) - 4 mesiace, 3 týždne a 2 dni (Rumunsko)
- Cena Rešpekt - Ventura Pons, katalánsky filmový režisér (Španielsko)
- Cena primátora mesta Piešťany - *California Dreamin'* (Bez konca) (Rumunsko)
- Cena divákov - *Skafander a motýl* (Francúzsko/USA) ■

days accompanied by such side attractions as underground music concerts and a Caribbean bar. Other accompanying events included a tennis tournament as well as the shooting of films by students from the Faculty of Film and Television from the Academy of Performing Arts in Bratislava. Besides the large crowds, significant personalities from the world of cinematography also came to the festival, such as: Ventura Pons, an important Catalan film director; Luis Miñarro, a Spanish producer; Maria Dinulescu, a Romanian actress from a film nominated for the festival's main award; as well as Antónia Lišková, a Slovak actress who is very successful in Italian cinematography.

Oleg Mutu, a Romanian cameraman and producer of the festival's award-winning film in the competition section, participated in the closing ceremony and the awarding of prizes. People from cinematography not only received awards, they also enjoyed their stay at the spa and had some rest and relaxation in the Spa Park. This year, the film festival Cinematik joined the elite as one of the most important Slovak film events of international importance.

The summary of the 3rd IFF Cinematik Piešťany awards:

- Meeting Point Europe Award (FIPRESCI) - 4 months, 3 weeks and 2 days (Romania)
- Respect Award - Ventura Pons, Catalan film director (Spain)
- Award of the Mayor of Piešťany - California Dreamin' (Endless) (Romania)
- Audience Award - The Diving Bell and the Butterfly (France/USA) ■

Klaus Pilz. An der Eröffnungsfeier nahmen auch zahlreiche Vertreter aus Kultur und dem öffentlichen Leben teil. Darunter durfte auch die Ehrendirektorin des Festivals, Božidara Turzonovová, nicht fehlen. Zum Auftakt wurde in slowakischer Premiere der heikle Film des spanischen Regisseurs José Luis Guerin „In der Stadt von Sylvia“ vorgeführt. Nach der Eröffnung des Festivals gingen die Filmvorführungen die nächsten fünf Tage weiter und Besucher konnten neben einem reichhaltigen Kinoprogramm ebenfalls Konzerte von Undergroundgruppen besuchen oder Spaß und Unterhaltung in der „Caribic Bar“ finden. Zu den begleitenden Veranstaltungen gehörten ein Tennisturnier sowie das Drehen von Filmen mit Studenten der Fakultät für Film und Fernsehen an der Hochschule für musische Künste in Bratislava. Neben einer großen Anzahl von Zuschauern kamen zum Festival auch

neben den erworbenen Preisen auch den Aufenthalt im Heilbad und die Erholung in der grünen Umgebung der Kurinsel. Das Filmfestival „Cinematik“ stieg so unter die wichtigsten heimischen Filmver-

▲ Španielsky producent Luis Miñarro.
The Spanish producer Luis Miñarro
Der spanische Produzent Luis Miñarro

▲ Rumunská herečka Maria Dinulescu z oceneného filmu California Dreamin'.
The Romanian actress Maria Dinulescu from the award-winning film California Dreamin'.
Die rumänische Schauspielerin Maria Dinulescu, die in dem ausgezeichneten Film California Dreamin' spielt

Cinematik 2008

Die diesjährigen Vorführungen fanden in den selben Kinosälen statt, in denen auch in den vergangenen zwei Jahren Festivalfilme präsentiert wurden - im Haus der Kunst, im Kino Fontána, im Kursalon und auf der Bühne „Malá scéna“. Eine Neuheit stellte der Kinematograph auf der Kurinsel dar, in dem ausschließlich tschechische und slowakische Filme gezeigt wurden, darunter auch das preisgekrönte slowakische Filmwerk „Slepé lásky“ (Blinde Liebchaften). Die feierliche Eröffnung des Festivals übernahmen der Bürgermeister der Stadt Piešťany, Remo Cicutto, zusammen mit dem Generaldirektor des Heilbades Piešťany,

mehrere Größen der Weltkinematografie. Eintreffen sind in Piešťany unter anderem der bedeutende katalanische Filmregisseur Ventura Pons, der spanische Produzent Luis Miñarro, die rumänische Schauspielerin Maria Dinulescu (sie spielt in dem für den Hauptpreis des Festivals nominierten Film) sowie die slowakische Schauspielerin Antónia Lišková, die außerordentliche Erfolge in der italienischen Filmbranche feiert. Die Abschlussfeier mit der Vergabe der Preise ließ sich auch der rumänische Kameramann und Produzent des Siegerfilms des Festivals in der Wettbewerbssektion, Oleg Mutu, nicht entgehen. Die Persönlichkeiten der Filmwelt genossen

staltungen internationalen Charakters auf. Überblick über Auszeichnungen, die im Rahmen des 3. Internationalen Filmfestivals „Cinematik Piešťany 2008“ vergeben wurden:
Preis „Meeting Point Europe“ (FIPRESCI) - 4 Monate, 3 Wochen und 2 Tage (Rumänien)
Preis „Rešpekt“ - Ventura Pons, katalanischer Filmregisseur (Spanien)
Preis des Bürgermeisters der Stadt Piešťany - California Dreamin' (Ohne Ende) (Rumänien)
Publikumspreis - Raumanzug und Schmetterling (Frankreich/USA) ■

PIEŠŤANY RENDEZVOUS „PIEŠŤANSKÉ RENDEZVOUS“

Kornel Duffek Foto Ľudo Lenoč, Tony Páldy, Martin Palkovič

▼ Toto je už história - Július Satinský, Milan Lasica a Jaro Filip na 1. ročníku PR, kde vystúpili v hudobno-zábavnom programe Pianissimo (1999).

This is already history - Július Satinský, Milan Lasica and Jaro Filip during 1st PR, where they performed in the musical and entertaining show Pianissimo (1999).

Das ist bereits Geschichte - Július Satinský, Milan Lasica und Jaro Filip während des 1. Festivals „Piešťanské rendezvous“ (1999), in dessen Rahmen sie mit dem musikalisch-satirischen Programm „Pianissimo“ aufgetreten sind.

RANDEZ

■ Medzi početné jubileá, ktoré priniesol rok 2008 sa zaraduje aj 10. ročník česko-slovenského festivalu Piešťanské rendezvous. Podnetom pre vznik tohto projektu bola snaha pokračovať v tradične dobrých umeleckých a ľudských vzťahoch a kontaktoch medzi českými a slovenským umelcami.

■ The 10th year of the Piešťany Rendezvous, a Czechoslovak festival, is one of numerous anniversaries taking place in 2008. The effort to continue in traditionally good art and human relations as well as maintain contacts between Czech and Slovak artists was the catalyst behind creating this project.

Bolek Polívka a Jiří Peca v autorskej divadelnej hre Don Quijote a tí druzí (2001).

Bolek Polívka and Jiří Peca in the author's play Don Quijote and the other (2001).

Bolek Polívka und Jiří Peca in dem Theaterstück „Don Quijote a tí druzí“ (Don Quijote und die anderen, 2001)

PIEŠŤANSKÉ VOUS

■ Zu den zahlreichen Jubiläen, die das Jahr 2008 mit sich brachte, reiht sich auch der 10. Geburtstag des tschechisch-slowakischen Festivals „Piešťanské randevous“. Im Hintergrund der Entstehung dieses Projektes stand der Wunsch, die traditionell guten künstlerischen und zwischenmenschlichen Beziehungen und Kontakte zwischen den tschechischen und slowakischen Künstlern aufrecht zu erhalten.

Na obidvoch stranách rieky Moravy prevládol pocit, že by bolo veľkou stratou prísť o tieto priateľstvá len preto, že sa rozdelila niekdajšia federácia na dva samostatné štáty. Najsilnejšie väzby boli medzi divadelnými umelcami, preto v začiatkoch išlo o činoherné podujatia, o umelecké konfrontácie českej a slovenskej divadelnej tvorby. Dramaturgický plán ďalších ročníkov bol obohatený o hostovanie hudobných a výtvarných umelcov. V roku 2004 udelilo Ministerstvo kultúry SR Piešťanskému randevous štatút festivalu.

Umeleckou stálicou tohto festivalu je Divadlo Bolka Polívky Brno, ktoré sa s veľkým úspechom zúčastnilo všetkých ročníkov. Diváci v Piešťanoch môžu vidieť Bolka Polívku

nielen ako šaša a klauna, ale v rôznych iných netradičných hereckých polohách, čo je zámerom dramaturgie festivalu.

Spätný pohľad ukazuje, že každý ročník festivalu má minimálne jedno, niekedy aj dve výnimočné podujatia. Ved' okrem už spomínaného Divadla Bolka Polívky tu hosťovali také súbory ako Čínoherní klub Praha, Divadlo Ypsilon Praha, Divadlo L+S Bratislava, Radošinské naivné divadlo, Mestské divadlo Brno a mnohé ďalšie.

V práve ukončenom jubilejnom ročníku opäť vystúpilo Divadlo Bolka Polívky spoločne so Štúdiom L+S v predstavení Samuela Benchetrita Mínius dva. Vždy patrí k vzácnym umeleckým zážitkom vidieť spolu Bolka Polívku a Milana Lasícu. Tieto dve veľké - a pritom celkom odlišné - herecké osobnosti sa vedia na scéne ideálne dopĺňať. Prvýkrát sa zúčastnil festivalu aj Juraj Kukura so svojím Divadlom Aréna Bratislava. V koprodukcii s Čínoherním klubom Praha uviedli divadelnú hru Rodinná slávnosť.

Nie je náhoda, ale - opäť - zámer, že na Piešťanskom randezvous znie často zo scény súbežne slovenčina a čeština. Diváci s týmto bilingvизmom nemajú problémy a radi ho prijímajú. A keď počúvate s akým zánietením hovorí o tomto festivale Edita Bjeloševičová, riaditeľka Domu umenia, hneď zistíte, že Piešťanské randezvous je jej srdcovka. ■

On both river banks of the Morava there was a feeling that it would be a big mistake to loose this friendship just because the former federation was divided into two independent states. Ties

▼ Divadlo Ypsilon Praha hosťovalo na PR s hrou J. Schmidta Praha stověžatá... V strede Jiří Lábus (2006).

Prague Theatre Ypsilon gave a guest performance in PR with a play by J. Schmid, Hundred-spined Prague... Jiří Lábus is in the middle (2006).

Das Theater „Ypsilon“ aus Prag gastierte bei dem Festival „Piešťanské randezvous“ mit dem Stück von J. Schmid „Praha stověžatá“... In der Mitte: Jiří Lábus (2006).

▲ Poslední leč s Bolkem Polívkom a Jiřím Pecom (2000).

The Huntball (Poslední leč) with Bolek Polívka and Jiří Peca (2000).

„Poslední leč“ - mit Bolek Polívka und Jiří Pecha (2000)

were the strongest among theatre artists and that is why in the beginning there were mainly dramatic performances and artistic presentations of Czech and Slovak theatres. The dramaturgical plan during the following years has since been enriched by guest performances of musicians and artists. In 2004, the Ministry of Culture of the Slovak Republic granted Piešťany Rendezvous the statute of festival.

The perennial star of this festival is The Theatre of Bolek Polívka of Brno which has participated very successfully in all years of the festival. The spectators in Piešťany can see Bolek Polívka not only as a clown, but also in various untraditional roles, which is the intention of the festival.

Miroslav Donutil vo vlastnom hudobno-zábavnom programe (2002).
 Miroslav Donutil in his musical and entertaining show (2002).
 Miroslav Donutil im eigenen musikalisch-satirischen Programm (2002)

was von der Dramaturgie des Festivals beabsichtigt wird.

Ein Rückblick zeigt, dass im Rahmen des „Piešťanské randezvous“ jedes Jahr mindestens eine, manchmal sogar zwei außergewöhnliche Veranstaltungen angeboten werden. Denn neben dem bereits erwähnten „Divadlo Bolka Polívky“ gastierten hier auch solche Ensembles wie der „Činoherní klub Praha“ (Schauspielclub Prag), das „Divadlo Ypsilon Praha“, „Divadlo L+S Bratislava“, „Radošinské naivné divadlo“, das Stadttheater Brunn und viele andere.

Auch bei dem gerade zum Ende gegangenen Jubiläums-Festival trat das Theaterensemble „Divadlo Bolka Polívky“, gemeinsam mit dem „Štúdio L+S“, mit dem Stück „Minus dva“ von Samuel Benchetrit, auf. Ein seltenes künstlerisches Erlebnis bleibt immer ein gemeinsamer Auftritt von Bolek Polívka und Milan Lasica. Diese zwei großen- und grundverschiedenen - Schauspieler können sich auf der Bühne optimal ergänzen. Zum ersten Mal nahm auch Juraj Kukura mit seinem Ensemble „Divadlo Aréna Bratislava“ am Festival teil. In einer gemeinsamen

A retrospective look shows that in every year of the festival there is at minimum one, sometimes even two remarkable events. Besides The Theatre of Bolek Polívka, which has already been mentioned, other groups have also given guest performances, e.g.: Prague Drama Club, Prague Theatre Ypsilon, Bratislava Theatre L+S, Naive Theatre of Radošina, Brno Municipal Theatre etc.

During the ten-year anniversary, which has just finished, the Theatre of Bolek Polívka performed again with Theatre L+S in a play called „Minus Two“ by Samuel Benchetrit. It is always a great artistic experience to see Bolek Polívka and Milan Lasica together. These two brilliant, while at the same time totally different, actors ideally compliment each other in each scene. Juraj Kukura with his Bratislava Theatre Arena participated in the festival for the first time. In a co-production with Prague Drama Club they presented a play called The Family Celebration.

It is not coincidental, but rather intentional, that you can often hear Slovak and Czech language at the same time from the stage during the Piešťany Rendezvous. It is not a problem for the spectators, who easily accept it. And when you listen to Edita Bjeľoševičová, the director of the House of Culture, talking so enthusiastically about the festival, you know immediately she has a soft spot for the Piešťany Rendezvous. ■

Auf beiden Seiten des Flusses Morava waren sich die Beteiligten einig, dass es zu schade wäre, diese Freundschaften aufzugeben, nur weil sich eine Föderation in zwei unabhängige Länder teilte. Am intensivsten währte die Verbindung zwischen den Theaterkünstlern, daher drehten sich die Anfänge des Events um

▲ Hlavní protagonisti festivalu Piešťanské randezvous - Milan Lasica a Bolek Polívka prevzali z rúk vedúcej Kancelárie primátora Drahomíry Moretovej pamätnú medailu.

The main protagonists of the Piešťany Rendezvous festival, Milan Lasica and Bolek Polívka, were awarded the commemorative medal by Drahomira Moretová, the head of Mayor's office.

Die Hauptprotagonisten des Festivals „Piešťanské Randezvous“ - Milan Lasica und Bolek Polívka nahmen eine Gedenkmedaille aus den Händen der Büroleiterin des Bürgermeisters, Drahomira Moretová, entgegen.

Schauspielaufführungen und künstlerische Konfrontationen auf dem Gebiet der tschechischen und slowakischen Theater-schaffung. Den Spielplan der kommenden Festivals bereicherten zusätzlich gastierende Musiker und bildende Künstler. Im Jahre 2004 vergab das slowakische Kultusministerium der Veranstaltung „Piešťanské randezvous“ den Status eines Festivals.

Eine „künstlerische Konstante“ dieses Events ist das Theaterensemble „Divadlo Bolka Polívky Brno“, das dem Festival bisher alljährlich mit einem großen Erfolg bewohnte. Die Zuschauer in Piešťany können Bolek Polívka nicht nur als Kasper oder Clown erleben, sondern auch bei anderen nicht traditionellen schauspielerischen Leistungen,

Produktion mit dem Schauspielclub Prag präsentierten sie das Theaterstück „Rodinná slávnosť“ (Familienfeier).

Es ist kein Zufall, sondern erneut eine Absicht, dass während des „Piešťanské randezvous“ von der Bühne die slowakische und die tschechische Sprache oft gleichzeitig zu hören sind. Für die Zuschauer stellen diese bilingualen Darstellungen kein Problem dar, ganz im Gegenteil - sie werden gern angenommen. Und wer hört, mit welcher Begeisterung die Leiterin des Hauses für Kunst, Edita Bjeľoševičová, von diesem Festival spricht, der ist sich gleich sicher: das Festival „Piešťanské randezvous“ ist für sie eine klare „Herzensangelegenheit“. ■

MILAN SLÁDEK V DOME UMENIA

Milan Sládek in
the House of Arts

Milan Sládek im
Haus der Kunst

Kornel Duffek
Foto Tomáš Hudcovič

Kultúrny a spoločenský život v Piešťanoch je mimoriadne bohatý. Celá tá pestrá paleta podujatí sa v štvrtročníku nedá ani zmapovať. Sú však udalosti, ku ktorým sa treba - hoci aj oneskorene - vrátiť, zaznamenať ich, podeliť sa o zážitky. Takým bolo vystúpenie Milana Sládka v piešťanskom Dome umenia 16. júna 2008. Najväčší slovenský mím tu vtedy majstrovským

spôsobom uviedol svoj program pod názvom Krížová cesta. Stretnutie s týmto mágom pantomimy je vždy sviatkom. Dvojnásobne to platí, ak takéto stretnutie je načasované na obdobie, keď Milan Sládek práve vstúpil medzi sedemdesiatnikov. Dokonalá funkčnosť jeho pohybového aparátu napriek siedmim krížikom však naznačovala, že ešte nie je odkázaný na liečivé účinky

piešťanského bahna - a keď aj, tak iba z preventívnych dôvodov.

Pri príležitosti životného jubilea zaspomínal Milan Sládek na svoje umelecké začiatky. S veľkou úctou hovoril o divadelnom a filmovom kritikovi Emilovi Lehutovi (1931 - 2006). Tento rodák z Piešťan si pred polstoročím všimol ambiciózneho mladého umelca a napísal o ňom pochvalný článok do

Kultúrneho života. Nezostal však iba pri písaní. Na jeho talent upozornil aj všestranného pražského umelca a organizátora divadelného života E. F. Buriana. Tak sa dostal nádejny mím do mimoriadne podnetného prostredia, ktoré dokázal plne využiť pre svoj ďalší umelecký rast.

Fotoreportáž z piešťanského vystúpenia Milana Sládka pripravil Tomáš Hudcovič. ■

The cultural and social life in Piešťany is extraordinarily rich. It is not even possible to mention all the events in a quarterly magazine. However, we have to return to some of them, write about them and share our experiences with you, even though they happened a few months ago. A performance by Milan Sládek in the House of Arts in Piešťany on 16 June 2008 was one such event. The greatest Slovak mime presented his masterful programme called The Road to Calvary. It is always a big day when you have the chance to see this magician of mime. It is even a bigger day if seeing him coincides with the celebration of his seventieth birthday. Despite his age, the perfect function and coordination of his motor skills proved that he is not in need of the curative powers of Piešťany's mud, and even if he is, it is only for preventive reasons.

On the occasion of his milestone birthday, Milan Sládek recalled his artistic beginnings. He talked about Emil Lehuta, a theatre and

film critic, with great respect. This native of Piešťany (1931 - 2006) noticed a young ambitious artist a half-a-century ago and wrote a complimentary article about him for Kultúrny život (Cultural Life) magazine. However, he did not only write about him, but he also drew the attention of E. F. Burian, a versatile artist from Prague and organizer of theatrical life, to Sládek's talent. As a result the promising mime was thrust into exceptionally inspiring surroundings where he was able to take full advantage of the opportunity to grow and develop artistically.

The photo-report of the performance by Milan Sládek in Piešťany was prepared by Tomáš Hudcovič. ■

Das kulturgesellschaftliche Leben in Piešťany ist besonders abwechslungsreich. Die gesamte bunte Palette von Veranstaltungen kann in einem alle drei Monate erscheinenden Periodikum nicht erfasst werden. Es gibt jedoch Ereignisse, die es Wert sind, auf sie zurück zu blicken, sie fest zu halten und das Erlebte mit anderen zu teilen. Dazu gehört auch der Auftritt von Milan Sládek im Haus der Kunst in Piešťany am 16. Juni 2008. Der größte slowakische Mime präsentierte hier auf meisterhafte Art sein Programm mit dem Titel „Kreuzweg“. Eine Begegnung mit diesem Magier der Pantomime ist immer ein großes Erlebnis. Verstärkt gilt es dann, wenn solch ein

Treffen in eine Zeit fällt, in der Milan Sládek frisch der Sparte der 70-jährigen beigetreten ist. Die vollkommen erhaltene Funktionalität seines Bewegungsapparates ließ jedoch erkennen, dass er auf die heilende Wirkung des Schlammes von Piešťany noch nicht angewiesen ist – und wenn doch, dann nur aus rein präventiven Gründen.

Aus Anlass seines Lebensjubiläums ließ Milan Sládek den Erinnerungen an die Anfänge seiner Künstlerkarriere freien Lauf. Mit großer Hochachtung sprach er über den in Piešťany geborenen Theater- und Filmkritiker Emil Lehuta (1931 - 2006). Dieser wurde vor einem halben Jahrhundert auf den ambitionierten jungen Künstler aufmerksam und äußerte sich über ihn mit viel Anerkennung in einem Bericht für die Zeitschrift „Kultúrny život“. Und er beschränkte sich nicht nur auf das Schreiben. Auf Sládeks Talent machte Lehuta auch den vielseitigen Prager Künstler und Organisator des Theaterlebens, E. F. Burian, aufmerksam. So gelang der angehende Mime in eine besonders agile Umgebung, die er in vollem Umfang für seine Fortentwicklung als Künstler zu nutzen wusste.

Eine Fotoreportage zum Auftritt von Milan Sládek in Piešťany bereitete Tomáš Hudcovič vor. ■

DVE VÝTVARN

Jana Obertová Foto Martin Palkovič

TWO ARTISTS IN THE FONTÁNA

spevákov v kostýmoch, v ktorých stvárňovali svoje úlohy. Lehotskej portréty majú v sebe akýsi opar jemnosti a nežnosti. Každý je na nich výstižne zachytený a svojím spôsobom krásny. ■

The portraits by Eugénia Lehotská

■ Eugénia Lehotská, an academic painter, had two anniversary exhibitions this year - the first in Piešťany, the second in Bratislava. She likes to admit that Piešťany is a magical town for her and that she might even like it more than her native Bratislava.

Her first encounters with Piešťany are connected with creative stays in the nearby Moravany manor house. She always came away from here with several works - paintings, graphics, and illustrations. She worked on tapestries for a while as well. Nowadays she focuses mainly on portraits. Since she likes to paint in Piešťany the most, she presented her portraits of the inhabitants of Piešťany at her anniversary exhibition. These are portraits of the people she has met during her visits. Portraits of Piešťany musicians form a specific and very strong group. Also worth mentioning are the portraits of thirteen representatives of Slovak jazz music, which were created upon the encouragement of the singer Jana Kociánová. Eugénia Lehotská is

▼ Portrét L. K.
Portrait of L. K.
Portrait L. K.

PORTRÉTY

Eugénie Lehotskej

■ Akademická maliarka Eugénia Lehotská mala tohto roku dve jubilejné výstavy - prvú v Piešťanoch a druhú v Bratislave. Rada priznáva, že Piešťany sú pre ňu kúzelným miestom a má ich možno radšej ako rodnú Bratislavu.

Jej prvé stretnutia s Piešťanmi sa spájajú s tvorivými pobytmi v neďalekom moravianskom kaštieli. Vždy si odtiaľ odnášala bohatú žatvu - maľby, grafiky, ilustrácie. Určitú dobu sa venovala aj tapisériám. Dnes sa zameriava najmä na portréty. A keďže najradšej tvorí v Piešťanoch, na svojej jubilejnej výstave sa prezentovala celou galériou portrétov Piešťančanov. Ide o ľudí, s ktorými sa tu zoznámila počas svojich návštev. Zvláštnu a veľmi silnú skupinu tvoria portréty piešťanských muzikantov. Nesmieme zabudnúť ani na portréty trinástich predstaviteľov slovenskej džezovej hudby, ktoré vznikli na podnet speváčky Jany Kociánovej. Eugénia Lehotská nosí v hlave aj ďalší cyklus - portréty významných slovenských operných a operetných

ÍČKY VO FONTÁNE

ZWEI BILDENDE KÜNSTLERINNEN IN „FONTÁNA“

▲ Večera v tráve
Dinner in the grass
„Večera v tráve“ (Abendessen auf dem Rasen)

thinking of another series - portraits of significant Slovak opera and operetta singers in the costumes that they wore during performances. There is some air of gentleness and tenderness in the portraits by Eugénia Lehotská. Everybody is depicted carefully and is beautiful in their own way. ■

Portraits von Eugénia Lehotská

■ Die akademische Malerin Eugénia Lehotská kann in diesem Jahr auf zwei Jubiläums-Ausstellungen – die erste in Piešťany und die zweite in Bratislava – zurück blicken. Gerne gibt sie zu, dass Piešťany für sie ein zauberhafter Ort ist, den sie vielleicht sogar mehr liebt als ihre Heimatstadt Bratislava.

Ihre ersten Begegnungen mit Piešťany sind verbunden mit kreativen Aufenthalten im nahegelegenen Schloss in Moravany. Diesen Ort verließ sie immer mit einer ergiebigen künstlerischen Ernte in Form von Gemälden, Grafiken und Illustrationen. Eine Zeit lang widmete sie sich auch den Entwürfen von Tapisseries. Heute konzentriert sie sich vor allem auf Portraits. Und da sie am liebsten in Piešťany schafft, präsentierte sie im Rahmen ihrer Jubiläums-Ausstellung eine ganze Galerie mit Portraits von Menschen dieser Stadt. Dabei geht es um Personen, die sie hier während ihrer Besuche kennen lernte. Eine einzigartige und sehr starke Gruppe bilden Portraits von Musikern aus Piešťany. Nicht zu vergessen sind die Darstellungen von 13 Vertretern der slowakischen Jazzmusik, die auf Initiative der Sängerin Jana Kocianová entstanden sind. Eugénia Lehotská trägt sich bereits mit der Idee für einen neuen Portrait-Zyklus: Abbildungen bedeutender slowakischer Opern- und Operettensänger in Kostümen, in denen sie ihre Rollen verkörperten. Die Portraits von Eugénia Lehotská tragen in sich einen Hauch Subtilität und Zärtlichkeit. Jeder Abgebildete ist nicht nur prägnant, sondern auf seine Art auch schön dargestellt. ■

Yoshiko Tsubouchi a jej GRAFIKY

■ Táto japonská výtvarníčka prišla do Bratislavy na študijný pobyt z Tokia. V rokoch 2005 - 2007 postgraduálne študovala na Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave - oddelenie voľnej grafiky a ilustrácie u profesora Dušana Kállaya. Slovensko sa jej tak zapáčilo, že sa rozhodla svoj pobyt predĺžiť. Prvá samostatná výstava jej grafických listov sa uskutočnila v piešťanskej galérii Fontána. Pripravil ju Medzinárodný klub žien v Piešťanoch (PIWC) za spoluúčasti Mesta Piešťany. Záštitu nad výstavou prevzal Veľvyslanec Japonska v SR J.E. Makoto Washizu s manželkou. Yoshiko Tsubouchi patrí k mladým výtvarníkom, ktorí zostávajú verní klasickým grafickým technikám. Sústreďuje sa na lept a akvatintu. Vo svete počítačovej techniky bude takýto prístup čoskoro vzácnosťou.

Výstava s názvom „Nostalgické putovanie“ nás vedie do bájneho sveta. Pozýva nás na plavbu loďou alebo na výlet balónom do rôznych zákutí Slovenska, ale aj na vzdialené miesta voňajúce Orientom. Rečou znakov a symbolov nám otvára krajinu svojej poetickéj duše. Jej obrazy sú niečím medzi realitou a rozprávkovým snom. Všetko znásobuje aj jej farebné videnie a „slávnostná zlatá, ktorá na pozadí grafického listu znásobuje meditativnosť a príťažlivosť posolstiev,“ ako to uviedla kurátorka výstavy Klára Kubíková. ■

▲ Japonský veľvyslanec J. E. Makoto Washizu s manželkou a Yoshiko Tsubouchi.
Japanese ambassador with his wife Yoshiko Tsubouchi.
Der japanische Botschafter mit Ehefrau und Yoshiko Tsubouchi

Yoshiko Tsubouchi and her graphics

■ This Japan artist came from Tokyo to Bratislava to study. In 2005 - 2007 she spent her postgraduate studies at the Academy of Fine Arts and Design in Bratislava - the Department of Graphics and Illustration lead by Professor Dušan Kállay. She enjoyed Slovakia so much, that she decided to stay here longer. Her first separate exhibition of graphic sheets took place in the gallery Fontána, Piešťany. It was organized by the Piešťany International Women's Club (PIWC) with the participation of Piešťany municipality. The exhibition was under the auspices of J. E. Makoto Washizu, a Japanese ambassador to Slovakia, and his wife.

Yoshiko Tsubouchi is among the young artists continuing and preserving classic graphic techniques. She concentrates on etching and aquatint. This method will soon be rare in a world full of computer technologies.

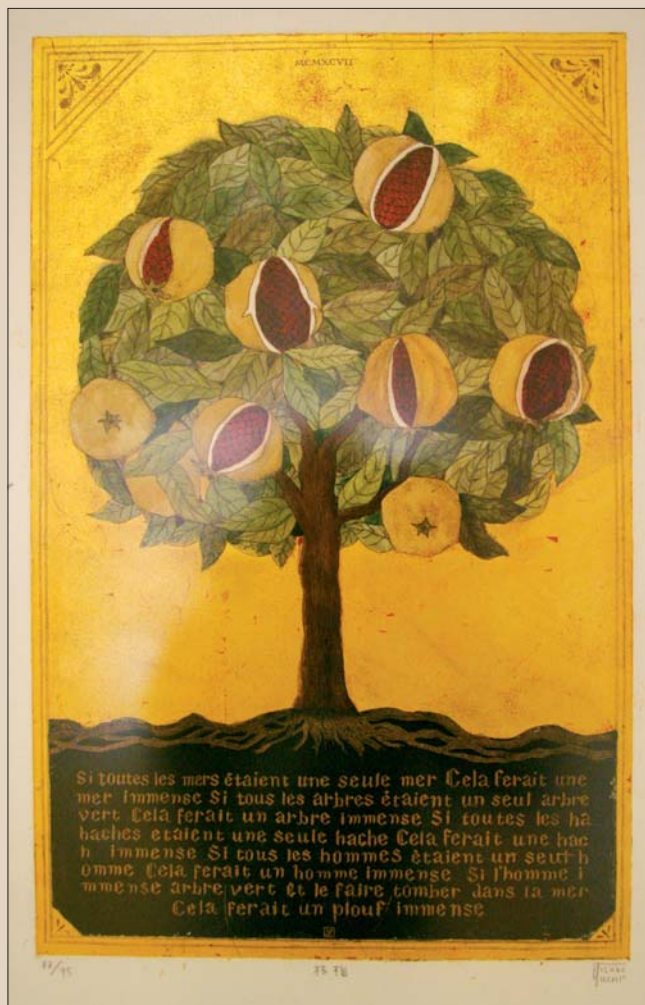
The exhibition called "Nostalgic Pilgrimage" takes us to a fabulous world. It invites us to sail on a ship or travel by balloon to various places throughout Slovakia, and also to remote spots in the Orient. The artist opens the country of her poetic soul by means of signs and symbols. Her paintings are somewhere between reality and fairy-tale dream. Everything is emphasized by her colourful vision and by "a special gold that highlights the meditative-ness and attraction of messages in the background of the graphic sheets", said Klára Kubíková, curator of the exhibition. ■

▲ Vento bom, agua na vela III
Vento bom, agua na vela III
Vento bom, agua na vela III

Yoshiko Tsubouchi und ihre Grafiken

■ Diese japanische bildende Künstlerin kam aus Tokio zu einem Studienaufenthalt nach Bratislava. In den Jahren 2005 – 2007 absolvierte sie ein postgraduales Studium an der Hochschule für bildende Künste in Bratislava, in der Abteilung für freie Grafik, bei Professor Dušan Kállay. In der Slowakei gefiel es ihr so gut, dass sie beschloss, ihren Aufenthalt zu verlängern. Die erste eigenständige Ausstellung ihrer grafischen Blätter fand in der Galerie Fontána in Piešťany statt. Veranstaltet wurde sie

▲ Granátové jablko
A pomegranate
Granatapfel

vom Internationalen Frauenklub in Piešťany (PIWC), in Zusammenarbeit mit der Stadt. Die Schirmherrschaft über die Ausstellung übernahm der japanische Botschafter in der Slowakei J.E. Makoto Washizu mit Ehefrau.

Yoshiko Tsubouchi gehört zu jenen jungen bildenden Künstlern, die den klassischen grafischen Techniken treu geblieben sind. Sie konzentriert sich auf Radierungen und das Aquatintaverfahren. In der heutigen Welt der Computertechnik werden solche Methoden bald zu den Seltenheiten gehören. Die Ausstellung mit dem Titel „Nostalgische Wanderung“ führt uns in eine mystische Welt hinein. Sie lädt uns zu einer Schifffahrt oder zu einem Ausflug mit dem Heißluftballon in verschiedene Ecken der Slowakei, aber auch in ferne Orte mit dem Duft des Orients. Mit der Sprache der Zeichen und Symbole öffnet die Künstlerin für uns die Landschaft ihrer poetischen Seele. Ihre Bilder bewegen sich zwischen Realität und märchenhaftem Traum. Diese Eindrücke verstärkt zusätzlich ihr Farbsehen sowie das „stimmungsvoll wirkende Gold, das im Hintergrund des grafischen Blattes die meditative Art und die Subtilität der Botschaften unterstreicht“, sagte die Kuratorin der Ausstellung Klára Kubíková. ■

STOPY DVOCH ARCHITEKTOV V PIEŠŤANOCH

Traces of two architects
in Piešťany

Spuren eines Architekten-Duos
in Piešťany

Lubomír Mrňa Foto archív autora, Martin Palkovič

Na rok 2008 pripadajú okrúhle či polokrúhle výročia smrti architektov Františka Wimmera a Andreja Szőnyiho, ktorí počas dvoch desaťročí, odštartovaných vznikom Československej republiky, viditeľným spôsobom prispievali k vytváraniu mestskej podoby Piešťan. Obaja sa narodili roku 1885: Franz Wimmer 3. mája v Bratislave, ktorú vtedy Slováci nazývali Prešporokom, Andrej (Endre, Andreas) Szőnyi 13. októbra v maďarskom meste Jászberény.

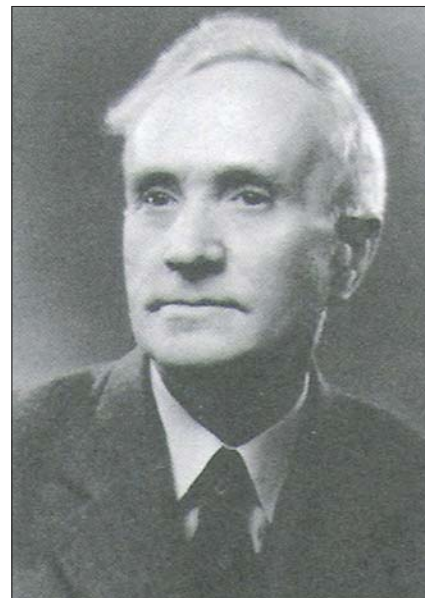
In 2008 we commemorate round or half-round death anniversaries of František Wimmer and Andrej Szőnyi. These two architects contributed significantly in the formation of the urban shape of Piešťany during the two decades after the Czechoslovak Republic was created. They were both born in 1885. Franz Wimmer was born on 3 May in Bratislava, which was at that time called Prešporok by Slovaks. Andrej (Endre, Andreas) Szőnyi was born on 13 October in Jászberény, Hungary.

2008 jährt sich der Todestag der Architekten František Wimmer zum 55. und Andrej Szőnyi zum 40. Mal. Beide prägten zwei Jahrzehnte lang, beginnend mit der Gründung der Tschechoslowakischen Republik, unverkennbar den Stadtcharakter von Piešťany. Geboren wurden sie im Jahre 1885: Franz Wimmer am 3. Mai in Bratislava, damals noch Pressburg genannt, Andrej (auch Endre oder Andreas) Szőnyi am 13. Oktober in der ungarischen Stadt Jászberény.

F Wimmer absolvoval vysokoškolské štúdium architektúry v bavorskom Mníchove, kde potom, pred návratom do rodiska, začal i pracovať. Prvú svetovú vojnu prežil na balkánskom fronte, odtiaľ sa opäť vrátil do Bratislavy. Roku 1929 prijal miesto vysokoškolského učiteľa v Prahe, aby v nemeckej sekcii Stavebnej fakulty prednášal stredovekú architektúru. Na sklonku druhej svetovej vojny sa uchýlil do Bavorska a tam pred 55 rokmi (1953) skončil. Miestom posledného odpočinku sa mu stal cintorín v Mníchove-Pasingu.

A. Szőnyi sa vzdelával v Budapešti (vtedy sa zriekol otcovského priezviska Zapletal) i vo švajčiarskom Winterthure a vedomosti si doplňoval ešte aj počas profesnej praxe v Paríži (1910 – 1914). Po skončení vojny sa z akýchsi rodinných dôvodov usadil v Bratislave a zotrval v nej až do konca života. Tu stretol rovesníka, kolegu a napokon partnera v spoločnej projektovej kancelárii Františka Wimmera, ktorého prežil o 15 rokov; zomrel 23. augusta 1968. Pochovaný je na bratislavskom cintoríne v Slávičom údolí.

Obaja architekti sa v Bratislave stali členmi Presburger Kunstverein-u a pravdepodobne už od roku 1919, a preukázateľne od roku 1921, pracovali spoločne a plány podpisovali spočiatku Architekten Wimmer & Szőnyi, neskôr – po roku 1929 – Wimmerovi pribudla pred meno skratka titulu profesor. Partnerská spolupráca pokračovala aj po profesorovom odchode do Prahy; najintenzívnejšia bola v rokoch 1924 - 1938, kedy značná časť

▲ František Wimmer

spoločnej činnosti smerovala práve do Piešťan.

Voľakedajší nájomca kúpeľov Ľudovít Winter v spomienkach na medzivojnové budovateľské aktivity v Piešťanoch zaznamenal: „Na všetky plánované akcie sme potrebovali nových architektov. Našli sme ich v osobách Františka Wimmera a Bandiho Szőnyiho. Prvý bol vynikajúci projektant a druhý praktický uskutočňovateľ“ (Kúpele Piešťany v pamätiach Ľudovíta Wintera, Bratislava 1999, s. 71). Ak tento triezvo uvažujúci

a v architektúre dosť školený podnikateľ, ktorý oboch spoločníkov bližšie poznal a so Szőnyim sa dôverne priatelil, ich charakterizoval tak, ako ich charakterizoval, určite vedel svoje. A zrejme vedel viac než viacerí ex post bádatelia.

Práce bratislavského autorského tandemu v Piešťanoch - prvá stopa je zaznamenaná roku 1923 - možno rozdeliť do troch skupín: realizované, čiastočne realizované, nerealizované. Treba ešte dodať, že aj niektoré z realizovaných prác medzičasom zmenili podobu alebo úplne zanikli.

Do začiatku štyridsiatych rokov sa podľa spoločných návrhov postavili vily (penzióny) Anna a Riviera v Sade Andreja Kmeťa a Koss na Nitrianskej ulici; rodinné domy dr. Wohlsteina, dr. Oravetza, dr. Katsera, N. Valera, dr. Kollára, dr. Majerčáka, dr. Antoša, prof. Pártoša, maliara Janka Alexyho; fara pri rímskokatolíckom kostole sv. Štefana kráľa, areál cintorína na Bratislavskej ceste, kúpalisko Eva na Kúpeľnom ostrove (s návrhom im pomáhal pražský odborník Václav Kolátor) a susedné -

▲ Andrej Szőnyi

medzičasom zbúrané – garáže Kúpeľov. Medzi realizácie treba rátať i nadstavbu budovy niekdajšej Slovenskej banky, zriadenie kantíny v Napoleonských kúpeľoch a čiastkové úpravy viacerých ďalších objektov, o. i. Kúpeľnej dvorany, Panského domu (Kúpeľný hotel či Riaditeľstvo kúpeľov), balneoterapie Irma, Ružového mlyna.

Popri veľmi torzovitých realizáciách ich významných urbanisticko-architektonických návrhov na záhradnú štvrť Floreat (10 najmä radových rodinných obytných jednotiek) a Kolóniu umelcov (1 rodinný dom s ateliérom v katastri obce Banka), na ktorých sa práce skoro po započatí výstavby zastavili, polovičným torzom zostal i zámer vybudovania Cyrilovho dvora.

Medzi početné neuskutočené práce sa radia variantné štúdiá Grand hotela Arthros na Kúpeľnom ostrove, štúdiá reálneho gymnázia (podieľal sa na nej i Emil Belluš), návrh na kláštor so školou, konviktom a chrámom, návrh na múzeum domácich umení a návrh na kostol, ktorý je uchovávaný v archíve MS v Martine pod označením SP 22369 Piešťany.

Po Wimmerovom odchode do Nemecka pracoval A. Szőnyi pre Piešťany až do polovice

▲ Villa Koss si aj po nadstavbe zachovala svoj pôvodný architektonický výraz.
Koss House has preserved its original architectural features even after its superstructure addition.
Das Haus „Koss“ behielt trotz des Anbaus seinen ursprünglichen architektonischen Charakter.

päťdesiatych rokov, kedy sa jeho aktivita zavŕšila realizáciou návrhu rodinného domu F. Feketeho. V povojnovej etape na niektorých jeho prácach - k nim patrí súťažný návrh na napokon neuskutočnenú novostavbu Kostola, kláštora a kultúrneho domu Krista Kráľa (1947) - pravdepodobne participoval architekt A. Danielis. ■

F. Wimmer finished his studies of architecture in Bavarian Munich where he later worked before he returned to his birthplace. He spent the years of World War I on the Balkan front, and then he came back to Bratislava. In 1929 he started working as a university lecturer in Prague. He delivered lectures about medieval architecture in the German section of the Faculty of Engineering. At the end of World War II he went to Bavaria where he died in 1953 (55 years ago). A cemetery in Munich-Passing became his final resting place.

A. Szőnyi repudiated his original surname Zapletal. He was educated in Budapest and also in Winterthur, Switzerland. He even extended his knowledge during work experience in Paris (1910 - 1914). After the war he settled in Bratislava for certain family reasons and stayed there till the end of his life. It was there where he met František Wimmer, his contemporary, colleague and also a partner in the common project office whom he outlived by 15 years. He died on 23 August 1968. He is buried in a cemetery in Slávičie údolie, Bratislava.

Both architects became members of Presburger Kunstverein in Bratislava. They worked together probably since 1919 and manifestly since 1921. In the beginning they signed their plans Architekten Wimmer & Szőnyi. Later, after 1929 the abbreviation of title professor was added to Wimmer's name. Their partnership and cooperation continued even after the professor left for Prague. The most intensive time was from 1924 - 1938 when a considerable part of common activities concentrated mainly in Piešťany.

The former tenant of the Spa, Ludovít Winter, wrote in his memories of interwar architectural activities in Piešťany: "We needed new architects for all the planned activities. We found František Wimmer and Bandi Szőnyi. The former was a great designer and the latter was a practical implementer" (Spa Piešťany in the memories of Ľudovít Winter, Bratislava 1999, p.71). If this man with rational thinking, who was a well educated entrepreneur in architecture and knew both partners quite well and Szőnyi was his close friend, characterised them in such a way as he did, then he knew what he was talking about. And probably he knew more than many other ex post researchers.

The work of the authorial tandem from Bratislava in Piešťany can be divided into three groups (first trace is recorded in 1923): carried out, partially

▲ Detail madla v rodinnom dome Jána Antoša.
Detail of the handle from Ján Antoš' family house.
Die Detailaufnahme eines Handlaufs
im Familienhaus von Ján Antoš

carried out and not carried out.

It also has to be mentioned that some of the carried out works have changed their appearance or have perished over the course of time.

The following buildings were built up to the beginning of the 1940s according to common projects: villas (guesthouses) Anna and Riviéra in Sad Andreja Kmeťa and Koss in Nitrianska Street; family houses of Dr. Wohlstein, Dr. Oravetz, Dr. Katser, N. Valer, Dr. Kollár, Dr. Majerčák, Dr. Antoš, prof. Pártoš, painter Janko Alexy; rectory for the Roman Catholic Church of St. Stephen the King; the area of the cemetery in Bratislavská Road, swimming pool Eva on the Spa Island (Václav Kolátor, a specialist from Prague, helped them with the project) and neighbouring spa garages which were later pulled down. The superstructure of the former Slovak Bank, construction of the canteen in Napoleon Spa, partial adjustments of various other buildings, e.g. Spa Hall, Manor House (Spa Hotel and Spa Headquarters), balneal therapy building Irma, Rose

F. Wimmer absolvierte sein Architektur-Studium im bayerischen München. Diese Stadt blieb eine Zeit lang ebenfalls seine Wirkungsstätte. Den ersten Weltkrieg überlebte Wimmer an der Balkanfront, von dort kehrte er nach Bratislava zurück. Im Jahre 1929 nahm er die Stelle eines Hochschullehrers in Prag an, um dort, in der deutschen Sektion der Fakultät für Bauwesen, das Fach Mittelalterliche Architektur zu unterrichten. Gegen Ende des 2. Weltkrieges zog sich F. Wimmer nach Bayern zurück. Dort ist er vor 55 Jahren (1953) auch gestorben. Den Ort seiner letzten Ruhe fand er auf dem Friedhof in München-Passing.

A. Szőnyi absolvierte seine Ausbildung in Budapest und Winterthur in der Schweiz (in dieser Zeit sagte er sich von dem väterlichen Nachnamen Zapletal los). Seine Kenntnisse erweiterte er anschließend im Rahmen eines beruflichen Praktikums in Paris (1910 - 1914). Nach dem Ende des Krieges ließ er sich aus nicht näher bekannten

benötigten wir neue Architekten. Die fanden wir in František Wimmer und Bandi Szőnyi. Ersterer entwarf hervorragende Projekte, der zweite setzte sie praktisch um“ (Das Heilbad Piešťany in den Memoiren des Ludovít Winter, Bratislava 1999, S. 71). Eine solche Charakteristik von einem nüchtern denkenden und im Bereich der Architektur auch relativ erfahrenen Unternehmer wie Winter, der beide Gesellschafter näher kannte und mit Szőnyi sogar eng befreundet war, lässt eine tiefere Kenntnis der Hintergründe vermuten. Mit ziemlicher Sicherheit wusste er mehr als manch einer der späteren „Nachforscher“.

Die für Piešťany ausgearbeiteten Projekte des Autorentandems aus Bratislava – das erste wurde 1923 vermerkt – lassen sich in drei Gruppen aufteilen: realisierte, zum Teil realisierte und nicht realisierte. An dieser Stelle muss gesagt werden, dass auch einige der realisierten Arbeiten inzwischen in ihrer Form verändert wurden oder nicht mehr existent sind.

Bis Anfang der 40er Jahre wurden folgende gemeinsame Entwürfe baulich umgesetzt: die Villen (Pensionen) „Anna“ und „Riviéra“ im Sad Andreja Kmeťa sowie „Koss“ in der Nitrianska Straße; die Familienhäuser von Dr. Wohlstein, Dr. Oravetz, Dr. Katser, N. Valer, Dr. Kollár, Dr. Majerčák, Dr. Antoš, Prof. Pártoš und Maler Janko Alexy; das Pfarrhaus an der römisch-katholischen Kirche des hl. Stephan König, das Friedhofsareal in der Bratislavská Straße, das Freibad „Eva“ auf der Kurinsel (bei diesem Projekt unterstützte sie der Prager Sachkundige Václav Kolátor) sowie die benachbarten, inzwischen abgerissenen, Garagen des Heilbades. Zu den weiteren realisierten Projekten zählt der Anbau am Gebäude der ehemaligen Slowakischen Bank, die Errichtung einer Kantine im Napoleonbad sowie bauliche Veränderungen unter anderem an den Gebäuden des Kursalons, des Herrenhauses (Panský dom, Kurhotel und Direktion des Heilbades), des Zentrums für balneologische Therapie Irma sowie der Rosa Mühle (Ružový mlyn).

Neben den sehr bruchstückhaften Realisierungen ihrer bedeutenden urbanistisch-architektonischen Projekte wie das Gartenviertel „Floreat“ (10 Wohneinheiten, vorwiegend Reihenhäuser für Familien) und die Künstlerkolonie (ein Einfamilienhaus mit Atelier in der Ortschaft Banka), an denen schon sehr früh nach ihrem Beginn die Bauarbeiten gestoppt wurden, ist auch das Projekt für den Aufbau des „Cyrilov dvor“ nur zum Teil realisiert worden.

Zu den zahlreichen nicht realisierten Arbeiten zählt unter anderem der variable Entwurf des „Grandhotel Arthros“ auf der Kurinsel sowie die Entwürfe eines Realgymnasiums (an diesem Projekt beteiligte sich auch Emil Belluš), eines Klosters mit Schule, Konvikt und Kirche, des Museums der Hauskünste und einer Kirche. Letzterer Entwurf wird im Archiv der Matica slovenská in Martin unter dem Kennzeichen SP 22369 Piešťany aufbewahrt.

Nach Wimmers Rückkehr nach Deutschland arbeitete A. Szőnyi noch bis zur zweiten Hälfte der 50er Jahre für Piešťany. Seine aktive Schaffensphase gipfelte in der Realisierung des Entwurfes für das Familiehaus von F. Fekete. In der Nachkriegszeit beteiligte sich an einigen seiner Arbeiten vermutlich der Architekt A. Danielis. Dazu gehört auch das Wettbewerbsprojekt für den nicht realisierten Bau einer Kirche, eines Klosters und des Christus König-Kulturhauses (1947). ■

▲ Kozub v interiéri starej rímskokatolíckej fary s liturgickými symbolmi.
The fireplace from the interior of the old Roman Catholic parsonage decorated with liturgical symbols.
Ein Kamin mit liturgischen Symbolen im Interieur des römisch-katholischen Pfarrhauses

Mill are also among the carried out projects.

Besides some torso work of their important urban and architectural projects for garden suburb Floreat (10 mainly terraced family houses) and Artists' Colony (1 family house with an atelier in the land register Banka) where the work finished soon after the beginning of construction, the intention to build Cyril's yard remained partly fragmented as well.

Other work which were not carried out: variant studies of Grand Hotel Arthros on the Spa Island; study of grammar school (Emil Belluš participated on it as well); project for monastery with school and temple; project for museum of folk arts and project for church. These are kept in the archives of the Slovak Cultural Society in Martin under the reference SP 22369 Piešťany.

After Wimmer's departure to Germany, A. Szőnyi worked for Piešťany till the mid-1950s when his activity was completed by the implementation of the project for the family house of F. Fekete. Architect A. Danielis probably participated with some of his work during the postwar period - e.g. competition project for the new building of Church, monastery and house of culture of Christ the King (1947). ■

familiären Gründen in Bratislava nieder und blieb dort bis zu seinem Lebensende. Hier traf er ebenfalls den gleichaltrigen Kollegen und späteren Partner im gemeinsamen Architekturbüro, František Wimmer, den er schließlich um 15 Jahre überlebte. A. Szőnyi starb am 23. August 1968 und wurde auf dem Friedhof im „Slávičie údolie“ in Bratislava beigesetzt.

Beide Architekten wurden in Bratislava Mitglieder des Pressburger Kunstvereins und arbeiteten vermutlich bereits 1919, nachweislich jedoch spätestens ab 1921 gemeinsam. Ihre Entwürfe unterzeichneten sie am Anfang mit „Architekten Wimmer & Szőnyi“, später – nach dem Jahr 1929 – kam zu Wimmers Namen die Abkürzung seines Professorentitels hinzu. Die partnerschaftliche Zusammenarbeit wahrte auch nach dem Umzug des Professors nach Prag. Am intensivsten war sie in den Jahren 1924–1938, als ein beträchtlicher Teil der gemeinsamen Projekte für die Stadt Piešťany entwickelt wurde.

Der frühere Pächter des Heilbades, Ludovít Winter, vermerkte in seinen Erinnerungen an die baulichen Aktivitäten der Zwischenkriegszeit in Piešťany Folgendes: „Für alle geplanten Vorhaben

Events - Visits - Meetings ■ Ereignisse - Besuche - Treffen

► Výmena skúseností v oblasti prevencie kriminality, práce mestských polícií a spolupráce s bezpečnostnými zložkami na území mesta bola predmetom návštevy delegácie z nemeckého Weinheimu, ktorú viedol primátor Heiner Bernhard. Primátor mesta Piešťany Remo Cicutto mu pri prijatí odovzdal pamätnú medailu.

The exchange of experience in the field of crime prevention, the work of municipal police officers and cooperation with safety forces within the city limits was the main subject of the visit of a delegation from Weinheim, Germany, which was led by the Mayor Heiner Bernhard. The Mayor of Piešťany, Remo Cicutto, gave him a memorial medal during the reception.

Zu einem Erfahrungsaustausch in den Bereichen Prävention von Kriminalität, Arbeit der städtischen Polizeikräfte sowie Zusammenarbeit mit Sicherheitsorganen im Stadtgebiet traf in Piešťany eine Delegation aus dem deutschen Weinheim, unter der Führung des Oberbürgermeisters Heiner Bernhard, ein. Im Rahmen des Empfangs überreichte der Bürgermeister der Stadt Piešťany, Remo Cicutto, seinem Amtskollegen eine Gedenkmedaille.

◀ Výstava prác mexických karikaturistov, ktorí vzdali hold svojej rodáčke Fride Kahlo, putuje po celej Európe a predstavila sa aj v Piešťanskom informačnom centre. Typický mexický temperament predviedol počas vernisáže tanečný súbor Magisterial a jeho hudobná zložka El Caminante. Nechýbali ani ukážky tradičných ženských krojov.

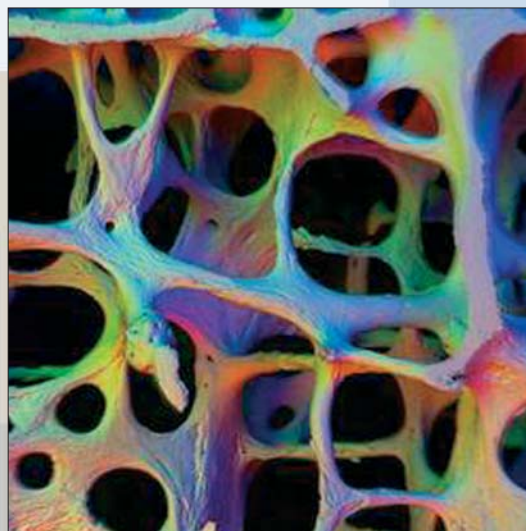
The exhibition of works of Mexican caricaturists, who pay homage to their compatriot Frida Kahlo, is traveling around Europe and also made a stop in Piešťany's Information Centre. The dance group Magisterial accompanied by the band El Caminante performed with the typical Mexican temperament during the exhibition. Traditional women national costumes were also presented.

Die Ausstellung von Werken mexikanischer Karikaturisten, veranstaltet zu Ehren ihrer Landsmännin Frida Kahlo, wandert quer durch Europa und wurde unter anderem auch im Informationszentrum der Stadt Piešťany präsentiert. Das typisch mexikanische Temperament führte während der Vernissage das Tanzensemble „Magisterial“ und dessen Musikgruppe „El Caminante“ vor. Zu sehen waren auch traditionelle Frauentrachten.

► Osteoporóza sa stáva čoraz rozšírenejším ochorením. O možnostiach prevencie, liečby, význame rehabilitácie a o ďalších skutočnostiach súvisiacich s týmto ochorením si v Piešťanoch vymieňali skúsenosti účastníci Kongresu slovenských a českých osteológov začiatkom jesene.

Osteoporosis is becoming an increasingly widespread disease. At the beginning of Autumn, participants at the Congress of Slovak and Czech osteopaths shared their experience regarding the possibilities for prevention, treatment, and the importance of rehabilitation as well as other facts connected with this disease.

Osteoporose ist eine Erkrankung, die immer häufiger auftritt. Über die Möglichkeiten der Prävention und Therapie, die Bedeutung von Rehabilitation und weitere Fakten in Zusammenhang mit dem so genannten Knochenschwund tauschten sich während der ersten Herbsttage die Teilnehmer des Kongresses der slowakischen und tschechischen Osteologen in Piešťany aus.

Počas Dní Slovákov žijúcich v zahraničí sa v Dome umenia predstavili ochotníci z Divadla Janka Čermana s hrou Tajomstvo balzamu, ktorú napísala Ruska Masa Pavlova. Domovská scéna týchto divadelníkov je vo vojvodinskej dedinke Pivnica, kde sa tešia veľkej priazni publika. Predstavenie sprevádzala rozsiahla výstava dokumentárnych fotografií z histórie ochotníckych divadiel zahraničných Slovákov.

During the Days of Slovaks Living Abroad, amateur actors from the Theatre of Janko Čerman presented a play called "The Secret of Balm" in the House of Arts, which was written by the Russian, Masa Pavlova. The home theater of these actors is in the Vojvodinian village Pivnica, where they are much loved by their audiences. The performance was accompanied by an extensive exhibition of documentary photographs from the history of amateur theatres of Slovaks living abroad.

Im Rahmen der „Tage der im Ausland lebenden Slowaken“ traten im Haus der Kunst Laienschauspieler des Theaters von J. Čerman (Divadlo Janka Čermana) mit dem Stück „Tajomstvo balzamu“ (Das Geheimnis des Balsams), der russischen Autorin Mascha Pavlova auf. Die Heimatbühne des Theaterensembles befindet sich im Örtchen Pivnica in der Provinz Vojvodina. Bei dem heimischen Publikum erfreut sich die Laiengruppe einer großen Beliebtheit. Ihren Auftritt ergänzte eine umfangreiche Fotodokumentation zur Geschichte des slowakischen Laienspiels im Ausland.

► V Kultúrno-spoločenskom centre Fontána bola dňa 29. 10. 2008 slávnosť, na ktorej si Mestské kultúrne stredisko v Piešťanoch pripomenulo 50. výročie svojho vzniku. Jubilujúce zariadenie pozdravil primátor mesta Remo Cicutto a ďalší hostia. V kultúrnom programe vystúpil Pressburg Ambassador Orchester so svojimi sólistami.

On 29 October 2008 the cultural and social centre Fontána hosted a celebration at which the Town Cultural Centre

commemorated the 50th anniversary of its establishment. The jubilating organisation was greeted by Remo Cicutto, Mayor of Piešťany, and other guests. The cultural programme featured Pressburg Ambassador Orchestra with its soloists.

Im Kulturgesellschaftlichen Zentrum „Fontána“ fand am 29. 10. 2008 eine Feier zum 50. Jahrestag der Gründung des Städtischen Kulturzentrums in Piešťany statt. Die jubelnde Einrichtung wurde von Bürgermeister der Stadt, Remo Cicutto, und weiteren Gästen begrüßt. Im Rahmen des Kulturprogramms trat das „Pressburg Ambassador Orchester“ und seine Solisten auf.

Viac než dve stovky vysokoškolákov zo 40 krajín sveta hostili Piešťany počas európskeho kongresu medzinárodnej študentskej organizácie AIESEC. Účastníci na nej získali nové líderské a manažérske schopnosti, nadviazali nové kontakty a veľa sa dozvedeli o našej krajine. Fotografia je zo záverečného ceremoniálu.

Piešťany hosted more than two hundred university students from 40 countries during the European congress of the international student organisation AIESEC. The participants gained new leadership and managerial skills, they arranged new contacts and learnt a lot about our country. The photograph is from closing ceremony.

Mehr als zweihundert Hochschulstudenten aus 40 Ländern der Welt beherbergte die Stadt Piešťany im Rahmen des europäischen Kongresses der internationalen Studentenorganisation AIESEC. Die Teilnehmer gewannen neue Kenntnisse in den Bereichen Führung und Management, schöpften neue Kontakte und erfuhren viel über unser Land. Die Fotoaufnahme zeigt die Abschlussfeier.

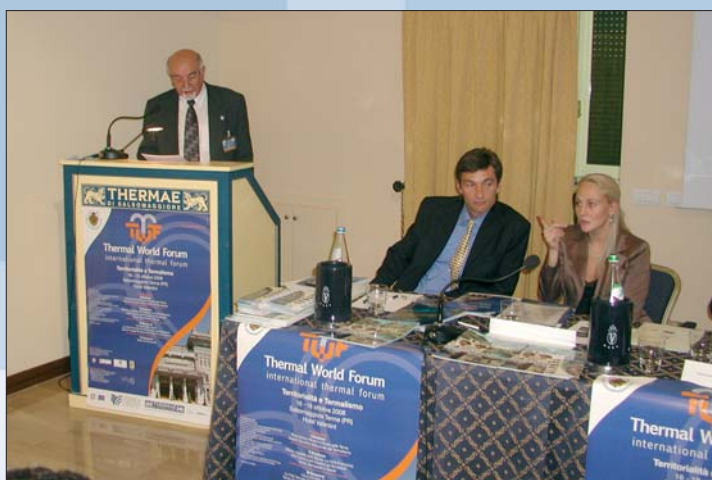
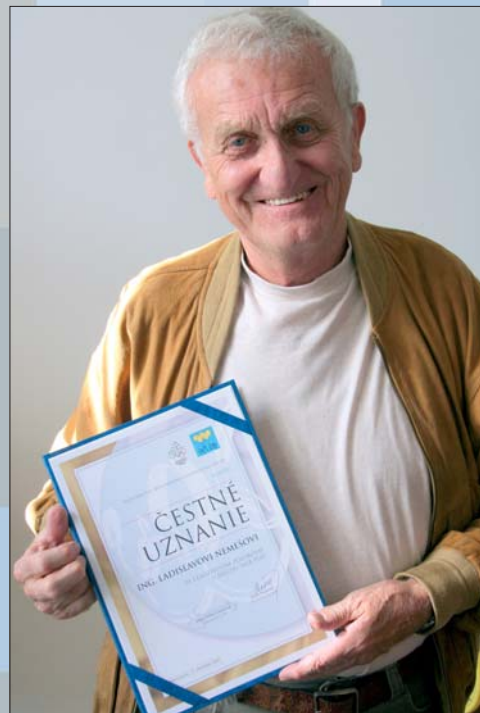

Die Teilnehmer gewannen neue Kenntnisse in den Bereichen Führung und Management, schöpften neue Kontakte und erfuhren viel über unser Land. Die Fotoaufnahme zeigt die Abschlussfeier.

Čestné uznanie Slovenského olympijského výboru za celoživotné pôsobenie v duchu fair play prevzal dlhoročný významný funkcionár v zjazdovom i vodnom lyžovaní z Piešťan Ladislav Nemeš, ktorý sa významnou mierou pričínil o vybudovanie lyžiarskeho centra na Bezovci a vodnolyžiarskeho centra v Ratnovskej zátokke na Slňave. Tento areál sa stal miestom mnohých významných medzinárodných podujatí. ▶

Honourable mention by the Slovak Olympic Committee for lifelong efforts in the spirit of fair play was given to the long-time and important figure in downhill and water skiing, Ladislav Nemeš from Piešťany, who contributed significantly to the construction of the ski centre on Bezovec and water ski centre in Ratnovská Bay in Slňava. This area has become a place for many important international events.

Eine Ehrenauszeichnung des Slowakischen olympischen Komitees für seine lebenslange Wirkung im Sinne der Fair Play Wertung nahm der langjährige bedeutende Funktionär des Slalom- und Wasserskisports, Ladislav Nemeš aus Piešťany, entgegen. Durch seinen Einsatz trug er maßgeblich zur Errichtung des Skizentrums am Bezovec sowie des Wasserskizentrums in der „Ratnovská“ Bucht bei. Dieses Areal wurde zum Austragungsort vieler bedeutender internationaler Veranstaltungen.

◀ V rámci projektu Thermae Europae sa v talianskom meste Salsomaggiore konalo Svetové kúpeľné fórum (Thermal World Forum), na ktorom sa prezentovalo aj mesto Piešťany nielen ako obľúbený cieľ pre návštevníkov kúpeľov, ale aj ako dejisko rôznych kultúrnych, spoločenských a športových podujatí. Predstavitelia Piešťan (na obr. zástupca primátora Timotej Miština) sa zúčastnili i separátneho rokovania s primátorom Salsomaggiore o budúcej novej vzájomnej spolupráci.

The Thermal World Forum took place in the Italian town Salsomaggiore under the auspices of the project Thermae Europae, where the town of Piešťany was also presented, not only as a favourite destination for spa visitors, but also as a place for various cultural, social and sporting events. The representatives of Piešťany (the vice mayor Timotej Miština shown in the picture) participated in separate negotiations with the mayor of Salsomaggiore regarding possible future cooperation.

Im Rahmen des Projektes „Thermae Europae“ fand in der italienischen Stadt Salsomaggiore das Thermal World Forum statt, auf dem sich auch die Stadt Piešťany als beliebtes Ziel für Kurgäste und als Austragungsort zahlreicher Veranstaltungen auf den Gebieten Kultur, Gesellschaft und Sport präsentierte. Die Vertreter von Piešťany (auf dem Foto ist der stellvertretende Bürgermeister Timotej Miština zu sehen) führten auch ein separates Gespräch mit dem Oberbürgermeister der Stadt Salsomaggiore über eine künftige Zusammenarbeit.

Vedúca osobnosť slovenskej etnológie profesor Ján Podolák, predstavil v kultúrno-spoločenskom centre Fontána jedinečnú publikáciu Tradičné poľnohospodárstvo na Slovensku. Sú v nej spracované dokumentárne vzácne poznatky o roľníctve, ktoré v minulosti ovplyvňovalo každodenný život našich predkov. Výskum pochádzajúci z 50. rokov minulého storočia podrobne mapuje dnes už zabudnuté spôsoby obrábania pôdy, roľnícke zvyky a obyčaje. ▶

The leading figure of Slovak ethnology, Professor Ján Podolák, introduced a unique publication Traditional Agriculture in Slovakia at the Fontána Cultural and Social Centre. The book contains precious documentary knowledge about agriculture which influenced the everyday life of our ancestors. The research from the '50s of the last century maps the ways of land farming, farmers' customs and habits which are mostly forgotten today.

Professor Ján Podolák, eine Koryphäe der slowakischen Ethnologie, stellte im Kulturgesellschaftlichen Zentrum Fontána die hervorragende Publikation „Tradičné poľnohospodárstvo na Slovensku“ (Traditionelle Landwirtschaft in der Slowakei) vor. Sie erfasst dokumentarisch seltene Erkenntnisse über die Landwirtschaft, die in vergangener Zeit das tägliche Leben unserer Vorfahren prägte. Die Studie aus den 50er Jahren bietet eine detaillierte Zusammenfassung der heute bereits vergessenen Methoden des Ackerbaus, sowie der Gepflogenheiten und Traditionen der Bauern.

◀ Lyžičiar biely (*Platalea leucorodia*) zaletuje do okolia Piešťan iba vzáčne.

Eurasian Spoonbill (*Platalea leucorodia*) flies to the surroundings of Piešťany only rarely.

Der Löffler (*Platalea leucorodia*) kommt in der Umgebung von Piešťany nur selten vor.

■ Začiatkom roku 2008 vznikla na pravostrannej hrádzi piešťanskej vodnej nádrže Sĺňava porucha. Cez hrádzu začala presakovať voda podložíom na neďaleké polia, ktoré zostali od jari až do jesene trvale zaplavené vodou. Takto sa uprostred poľnohospodársky využívannej pôdy celkom náhodne vytvoril mokradný biotop o rozlohe asi 1,8 ha. Tento mikrobiotop, aj vďaka blízkosti Sĺňavy, prilákal neobyčajne pestré druhové zloženie vodných a pri vode žijúcich vtákov.

■ At the beginning of 2008 there was a leak in the right dyke near the water reservoir of Sĺňava in Piešťany. Water started to run through the dam bedrock into the nearby fields which remained flooded by water permanently from spring to autumn. A bog biotope with an area of 1.8 ha (4.45 acres) was formed, by chance, in the middle of soil which was used for agricultural purposes. This micro biotope attracted an unusually varied composition of species of waterfowl and birds living near water near Sĺňava.

■ Anfang des Jahres 2008 kam es zu einer Beschädigung des rechten Dammes am Stausee Sĺňava in Piešťany. Durch die Dammsohle begann das Wasser auszutreten und bahnte sich den Weg zu den nahegelegenen Feldern. Infolgedessen blieben diese von Frühling bis zum Herbst dauerhaft überschwemmt. So entstand, inmitten des sonst landwirtschaftlich genutzten Bodens, ganz zufällig ein Sumpf-Biotop mit einer Gesamtfläche von etwa 1,8 Hektar. Dieser Mikrobiotop lockte, auch dank der Nähe des Stausees Sĺňava, eine außerordentlich große Artenvielfalt von Wasservögeln sowie Vögeln, deren Lebensraum Wassergebiete sind, an.

Vtáctvo mokrade pri piešťanskej Sĺňave

Bog birds near Sĺňava
in Piešťany

Vögel der Sümpfe am Stausee
Sĺňava in Piešťany

Pavel Kaňuščák Foto autor

▲ Pobrežník belavý (*Calidris alba*) sa v okolí Piešťan vyskytuje najzácnejšie z pobrežníkov.
Sanderling (*Calidris alba*) is the rarest sanderling in the surroundings of Piešťany.
Der Sanderling (*Calidris alba*) ist im Umland von Piešťany der am seltensten vorkommende Vertreter seiner Gattung.

Hneď sa tu udomácnili cíbiky chochlaté (*Vanellus vanellus*). Zahniezdilo ich tu 8 párov. Ďalšími hniezdíčkami boli kulík riečny (*Charadrius dubius*) a trasochvost žltý (*Motacilla flava*). Pestré druhové zloženie vtáctva sme zistili najmä počas jarného a jesenného ťahu. Okrem bežnejších očakávaných druhov, akými sú kalužiaky, pobrežníky, močiarnice a iné, sa tu zistili doteraz v okolí Piešťan zriedkavo sa vyskytujúce druhy, ako napríklad lyžičiar biely (*Platalea leucorodia*), rybár veľkozobý (*Sterna caspia*), čajka tmavá (*Larus fuscus*), pobrežník belavý (*Calidris alba*), labtuška červenohrdlá (*Anthus cervinus*) a pod. Dokonca vyskytol sa tu aj ibis posvätný (*Threskiornis aethiopicus*). Tento africký druh však musíme považovať za utečenca zo

▲ Šabliarka modronohá (*Recurvirostra avosetta*) je ďalším novým druhom pre okolie Piešťan.
Pied Avocet (*Recurvirostra avosetta*) is another new species in the surroundings of Piešťany.
Der Säbelschnäbler (*Recurvirostra avosetta*) repräsentiert eine der neuen Arten im Umkreis von Piešťany.

zajatia, čomu nasvedčovali aj dve obrúčky, ktoré mal na nohách.

Prekvapením však bol výskyt troch nových druhov pre širšie okolie Piešťan. Za najzácnejší objav považujeme pozorovanie troch rybárok krátkozobých (*Gelochelidon nilotica*). Boli to adultné vtáky ešte vo svadobnom operení. Poletovali nad lokalitou spolu s krdlom čajok smejivých (*Larus ridibundus*). Vtáky sme pozorovali 3. júla v odpoľudňajších hodinách. Tento druh sa na Slovensku vyskytuje veľmi zriedkavo. Na západnom Slovensku bol doteraz zistený iba raz a to ešte v roku 1900. Častejšie zaletuje na východné Slovensko. Ďalším novým druhom pre okolie Piešťan je kulík morský (*Charadrius alexandrinus*). Aj tento druh patrí medzi vzácnejších hostov na Slovensku, hoci na východnom Slovensku už aj zahniezdil. Vtáka sme zaznamenali 28. apríla. Zdržal sa u nás štyri dni. Novým druhom pre širšie okolie Piešťan je aj šabliarka modronohá (*Recurvirostra avosetta*). Po prvýkrát sme 2 kusy zistili na Slňave už 14. marca 2007. Tento rok sa na lokalite vyskytli trikrát (10. apríla, 6. a 7. júna), vždy po tri exempláre. Šabliarka modronohá na Slovensku na niektorých miestach aj hniezdi. Význam tejto - z hľadiska vodohospodárov asi nechcenej - lokality podčiarkuje fakt, že sme tu doteraz zaregistrovali až 66 druhov vtákov.

Novoutvorený a zrejme iba dočasný mokradný biotop v blízkosti Slňavy je príkladom reakcie vtákov na pozitívne (ale aj negatívne) zmeny v prírodnom prostredí. Takéto biotopy vo všeobecnosti rýchlo miznú a tým sa nenávratne strácajú i mokradové spoločenstvá živočíchov, ktoré sú neobyčajne rozmanité. ■

Eight pairs of Northern Lapwings (*Vanellus vanellus*) settled and started to nest immediately. Little Ringed Plovers (*Charadrius dubius*) and Yellow Wagtails (*Motacilla flava*) also began to nest there. We noticed a variety of species mainly during the spring and autumn passage. Besides the common and expected species such as Tattlers, Sandpipers, Snipes etc., new species rarely occurring in the surroundings of Piešťany have now been observed. These include Eurasian Spoonbills (*Platalea leucorodia*), Caspian Terns (*Sterna caspia*), Lesser Black-backed Gulls (*Larus fuscus*), Sanderlings (*Calidris alba*), Red-throated Pipits (*Anthus cervinus*) etc. A Sacred Ibis (*Threskiornis aethiopicus*) has even appeared. However, this African bird has to be considered an escapee from captivity as there were two rings on its legs.

The occurrence of three new species in

the wider surroundings of Piešťany was a surprise. We consider the observation of three Gull-billed Terns (*Gelochelidon nilotica*) the rarest find. They were adult and still in wedding plumage. They were flitting above the area together with a flock of Black-headed Gulls (*Larus ridibundus*). We observed the birds on 3 July in the afternoon. This species occurs very rarely in Slovakia. Until now it was found only once in western Slovakia in 1900 although it flies to eastern Slovakia more often. A new species for the surroundings of Piešťany is the Kentish Plover (*Charadrius alexandrinus*). This species is also among the rarer guests of Slovakia, although in eastern Slovakia it has already nested. We noticed the bird on 28 April. It stayed there for four

Heimisch wurde hier sofort der Kiebitz (*Vanellus vanellus*). Insgesamt acht Paare fanden hier ihre Nistplätze. Zu den weiteren heimisch gewordenen Brutvögeln gehörten der Flussregenpfeifer (*Charadrius dubius*) sowie die Schafstelze (*Motacilla flava*). Die bunte Artenvielfalt konnte vor allem während des Frühlings- und Herbstzuges beobachtet werden. Neben den gewöhnlichen Arten wie der Teichwasserläufer, der Strandläufer, die Bekassine und andere, wurden hier auch im Umkreis von Piešťany bisher nur selten vorkommende Arten festgestellt. Zu ihnen gehören beispielweise der Löffler oder auch Löffelreiher (*Platalea leucorodia*), die Raubseeschwalbe (*Sterna caspia*), die Heringsmöwe (*Larus fuscus*), der

▲ Kulík morský (*Charadrius alexandrinus*) sa tiež zaradil medzi nových členov avifauny Piešťan.
Kentish Plover (*Charadrius alexandrinus*) is also a new member of the avifauna of Piešťany.
Auch der Seeregenpfeifer (*Charadrius alexandrinus*) gehört zu den neuen Vertretern der Avifauna von Piešťany.

▲ Rybárka krátkozobá (*Gelochelidon nilotica*) v širšom okolí Piešťan doteraz nebola zistená
Gull-billed Tern (*Gelochelidon nilotica*) has not been observed in the wider surroundings of Piešťany so far.
Die Lachseeschwalbe (*Gelochelidon nilotica*) wurde in der weiteren Umgebung von Piešťany bisher nicht beobachtet.

days. Another new species for the wider surroundings of Piešťany is the Pied Avocet (*Recurvirostra avosetta*). For the first time on 14 March 2007 we found two birds already in Sĺňava. They occurred in the area three more times this year on 10 April, 6 and 7 June, there were always three of them. Pied Avocets also nests in other parts of Slovakia. The importance of this area (which is probably unwanted for the managers of water supplies) is emphasised by the fact that so far we have observed 66 species of birds.

Newly created and probably only temporary, the bog biotope near Sĺňava is an example of the birds' reaction to positive (but also negative) changes in the environment. Such biotopes disappear quickly in general and that is why the varied bird communities of animals vanish. ■

Sanderling (*Calidris alba*), der Rotkehlpieper (*Anthus cervinus*) und weitere. Vorgekommen ist hier sogar der Heilige Ibis (*Threskiornis aethiopicus*). Diese afrikanische Art muss jedoch eher als ein Flüchtling aus der Gefangenschaft betrachtet werden, diese Annahme belegt auch die Tatsache, dass er an beiden Beinen eine Beringung trug.

Überraschend war das Vorkommen von drei neuen Arten in der weiteren Umgebung von Piešťany. Für die wertvollste Entdeckung halten wir drei Exemplare der Lachseeschwalbe (*Gelochelidon nilotica*). Es handelte sich um adulte Vögel, die noch ihr Hochzeitsgefieder trugen. Sie schwirrten am Himmel über der Lokalität mit einer Kolonie der Lachmöwen (*Larus ridibundus*) umher. Wir beobachteten die

Vögel am 3. Juli in den Nachmittagsstunden. Diese Art kommt in der Slowakei äußerst selten vor. Bisher wurde sie nur ein einziges Mal in der Westslowakei festgestellt, dies noch im Jahre 1900. Etwas häufiger steuert sie die Ostslowakei an. Eine weitere neue Art in der Umgebung von Piešťany ist der Seeregenpfeifer (*Charadrius alexandrinus*). Auch er zählt in der Slowakei zu den eher seltenen Gästen, obwohl er in der Ostslowakei bereits seine Nistplätze erschlossen hat. Dieser Vogel wurde von uns am 28. April beobachtet. Er hielt sich bei uns vier Tage lang auf. In der weiteren Umgebung von Piešťany zählt zu den neuen Arten auch der Säbelschnäbler (*Recurvirostra avosetta*). Bereits am 14. März 2007 stellten wir erstmalig zwei Exemplare am Stausee Sĺňava fest. In diesem Jahr zeigten sie sich in der Lokalität insgesamt drei Mal (am 10. April sowie am 6. und 7. Juni), jedes Mal drei Exemplare. Der Säbelschnäbler nistet sogar in einigen Regionen der Slowakei. Die Bedeutung dieser, aus Sicht der Wasserwirtschaft sicher eher ungewünschten Lokalität unterstreicht die Tatsache, dass hier von uns bis zum heutigen Tag ganze 66 Vogelarten registriert werden konnten.

Der neu herausgebildete Sumpf-Biotop nahe des Stausees Sĺňava ist ein Beispiel für die Reaktion der Vögel auf positive (aber auch negative) Veränderungen der natürlichen Umgebung. Allgemein schwinden solche Biotope wieder schnell und mit ihnen geht auch die außergewöhnlich vielfältige Sumpffafauna unwiederbringlich verloren. ■

Kvetinové korzo, ktoré býva spravidla v poslednej septembrovej dekáde, dáva každoročne bodku za letnú kúpeľnú sezónou v Piešťanoch. Nie je ľahké opísať alegorické vozy a kvetinové oblečenia, ktorých sprievod smeroval cez Kúpeľný ostrov a pešiu zónou k Hudobnému pavilónu. To treba vidieť! Áno, treba vidieť, ako sa z kvetov, plodov, listov, konárov a kôry stromov dajú vyčarovať prečudesné živé tvory, na ktoré evolúcia zabudla. Kvetinové korzo nie je len prehliadkou krásy, ale aj fantázie, zručnosti, trpezlivosti a vytrvalosti. No a je aj súťažou, kde porotcovia musia rozhodovať. A verte, nemajú ľahkú úlohu. Nakoniec 1. cenu získal Drakobijca zo Strednej záhradníckej školy v Piešťanoch, 2. cena pripadla Jellowstone Parku so známou figúrkou medveďa Yogi (Stredná odborná škola Rakovice) a 3. cenu získali Kúpele Piešťany s alegóriou Vo svete nekonečna.

Kvetinového korza sa nezúčastňujú iba alegorické vozy, ale aj „pešiaci“. Z nich si 1. miesto odniesla štvorica s veľmi pôsobivo „ušitými“ kvetinovými kostýmami predstavujúca Benátsky karneval.

Po tom defilé krásy a vynaliezavosti si možno povieť, že všetci zúčastnení boli hodní ocenenia. Ocenením bol však aj obdiv a potlesk divákov, lemujúcich ulice, ktorým počasie dalo jasne najavo, že je už najvyšší čas rozlúčiť sa s letom. ■

The Flower Parade, which usually takes place during the last week of September, heralds the end of the summer spa season in Piešťany every year. It is not easy to describe the procession of floats and flower-laden clothing which winds through the Spa Island and the pedestrian zone to the Music Pavilion. You have to see it! Yes, you have to see how bizarre living creatures, forgotten by evolution, can be conjured from flowers, fruits, leaves, branches and bark. The flower parade is not only a beauty show, but also a show of fantasy, skills, patience and perseverance. It is also a competition, in which members of the jury have to make a decision, which is never easy for them. In the end, the dragon fighter from the Secondary School of Horticulture in Piešťany won 1st prize, the Yellowstone Park with the famous Yogi bear won 2nd prize (Secondary vocational school in Rakovice) and Spa Piešťany received 3rd prize for its allegorical presentation "In the world of infinity".

Not only floats, but also participants on foot took part in the flower parade. A group of four people with impressively "sewed"

Čarovanie

Früchte, Blätter, Zweige und Baumrinde wie durch eine Zauberformel zu wundersamen, von der Evolution vergessen zu scheinenden Lebewesen verwandelt haben. Der Blumenkorso ist nicht nur ein Defilee der Schönheit, sondern auch der Fantasie, Fingerfertigkeit, Geduld und Ausdauer. Es ist aber auch ein Wettbewerb, in dem die Jury eine Entscheidung treffen muss. Und sie können mir glauben: es ist keine leichte Aufgabe. Den ersten Preis erhielt am Ende der „Drachentöter“ der Fachschule für Floristik in Piešťany, den zweiten Preis gewann der „Yellowstone Park“ mit der bekannten Figur des Yogi-Bären (Fachschule Rakovice) und der dritte Preis ging an das Heilbad Piešťany und dessen Arrangement „In der Welt der Unendlichkeit“.

Am Blumenkorso nehmen nicht nur allegorische Wagen, sondern auch „Fußgänger“ teil. In dieser Kategorie siegte ein Vierergespann mit sehr eindrucksvoll „genähten“ Blumenkostümen nach dem

s rastlinami

Making Magic with Flowers Zauberei mit Pflanzen

Kornel Duffek Foto Tomáš Hudcovič

flower costumes presenting the Venice carnival won 1st prize in this category. After this parade of beauty and inventiveness, you can probably say that all participants deserved a prize. However, the admiration and applause of the onlookers, who lined the streets, was certainly prize enough for them. The weather also made it clear to all that it was high time to say goodbye to summer. ■

Der Blumenkorso, der regelmäßig in den letzten Septembertagen stattfindet, bildet alljährlich den krönenden Abschluss der Sommerkursaison in Piešťany. Es ist schwierig, die prächtigen allegorischen Wagen und die Blumenkleider des Umzugs, der über die Kurinsel und die Fußgängerzone zum Musikpavillon führte, zu beschreiben. Man muss es sehen! Ja, sehen, wie sich Blüten,

Motto „Venezianischer Karneval“.

Nach diesem Defilee der Schönheit und des Erfindungsreichtums sagen sie sich vielleicht, dass alle Beteiligten einen Preis verdient hätten. Eine Auszeichnung waren jedoch auch die bewundernden Blicke und der Applaus der Zuschauer entlang der Straßen, denen das Wetter eindeutig zum Verstehen gab, dass es die höchste Zeit ist, Abschied vom Sommer zu nehmen. ■

CE.ZA.AR. DRUHÝ KRÁT DO PIEŠŤAN

Kornel Duffek Foto Ctibor Bachratý, Eva Wernerová

■ Nestáva sa často, aby cena za architektúru, známy CE.ZA.AR., ktorú udeľuje Slovenská komora architektov, v krátkom časovom slede získalo nevelké, 30-tisícové mesto dvakrát za sebou. Piešťanom sa to podarilo. Po úspechu realizácie pešej zóny v roku 2006 získali teraz ocenenie za revitalizáciu potoka Dubová. Pravda ocenenie nezískava mesto, ale konkrétni projektanti. V našom prípade to bol riešiteľský kolektív v zložení Eva Wernerová, Igor Bučenec a Peter Pospiech. Dobrá vec sa teda podarila. Všetci si však uvedomujú - projektanti, mestská samospráva i Povodie Váhu - že stoja iba na začiatku dlhej cesty, lebo potok Dubová meria okolo 20 km, pričom jeho piešťanský úsek má 9 km. Doteraz sa revitalizovalo 1,2 km. Po tomto nečakanom úspechu už azda všetko pôjde ľahšie a snáď aj rýchlejšie. Revitalizácia vodných tokov je na Slovensku v úplných začiatkoch. Piešťany sa stali priekopníkom v tejto perspektívnej disciplíne.

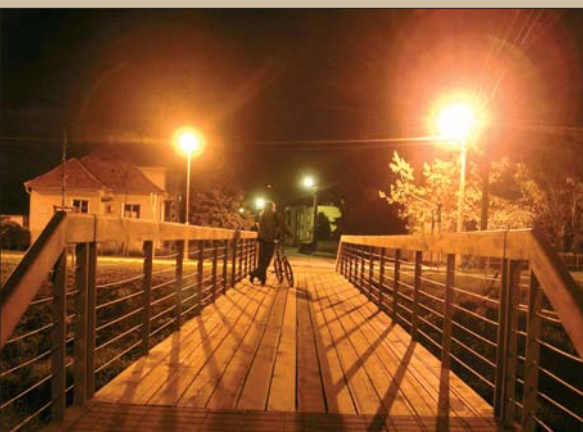

Second CE.ZA.AR. to Piešťany

It does not happen frequently that the prize for architecture, the well-known CE.ZA.AR. bestowed by the Slovak Chamber of Architects, goes to a small 30-thousand inhabitants town twice in a row in such a short span of time. However, Piešťany has accomplished that. After the success with the pedestrian zone revitalisation in 2006, it has been awarded for the revitalisation of the Dubová Stream. In fact, the prize was not given to the town itself but to particular designers. In this case it was a team of authors consisting of Eva Wernerová, Igor Bučenec and Peter Pospiech. A good thing has been accomplished. All participants - designers, municipality and Povodie Váhu (The River Váh Management Company) are indeed aware of the fact that they are just at the beginning of this long journey, as the Dubová Stream is 20km in length, while its Piešťany section is 9km. So far 1.2km has been revitalised. After this unexpected success everything might flow easier and perhaps even faster. The water-course revitalisation in Slovakia is at its beginning. Piešťany has become a pioneer of this perspective discipline.

CE.ZA.AR. zum zweiten Mal nach Piešťany

Es kommt nicht sehr häufig vor, dass der als CE.ZA.AR. bekannte Architekturpreis, vergeben von der Slowakischen Architektenkammer, in einem kurzen Zeitraum zweimal in Folge an eine 30-tausend-Seelen-Stadt verliehen wird. Nach dem Erfolg bei der Realisierung der Fußgängerzone im Jahre 2006 bekam sie diesmal die Auszeichnung für die Revitalisierung des Baches Dubová. Natürlich nicht die Stadt als solche, sondern konkrete Projektanten. In diesem Falle war es ein Projektteam in der Zusammensetzung Eva Wernerová, Igor Bučenec und Peter Pospiech. Eine gute Sache ist also gelungen. Alle – die Autoren des Entwurfes, die städtische Selbstverwaltung sowie der staatliche Betrieb „Povodie Váhu“ – sind sich jedoch der Tatsache bewusst, dass sie sich erst am Anfang eines langen Weges befinden. Der Bach Dubová ist knapp 20 km lang, wobei die Länge seines durch die Stadt Piešťany führenden Abschnittes 9 km beträgt, davon konnten bisher 1,2 km revitalisiert werden. Nach diesem unerwarteten Erfolg könnte das Projekt einfacher und eventuell auch schneller voran schreiten. Die Revitalisierung der Gewässer in der Slowakei steckt noch in den Kinderschuhen. Die Stadt Piešťany ist auf dem Gebiet dieser zukunfts-trächtigen Maßnahme wegweisend.

15 ROKOV MEDZINÁRODNÉHO KLUBU SR BUSINESS AND PLEASURE

15 years of the International Club SR

Business and pleasure

15 Jahre Internationalen Clubs SR

Business and Pleasure

Jana Obertová
Foto archív Medzinárodného klubu

V kúpeľnom meste Piešťany sídli - a nie náhodne - Medzinárodný klub SR, ktorý svojimi aktivitami presahuje celoslovenský rámec. Tohto roku si pripomína 15 rokov svojho pôsobenia. Zakladateľovi a predsedovi tejto neziskovej organizácie Ing. Rudolfovi Hromádkovi sme položili niekoľko otázok.

The International Club of Slovakia is located (and not accidentally) in the spa town Piešťany, but its activities reach beyond the borders of Slovakia. This year, it is commemorating its 15th year in existence. We asked Rudolf Hromádka, the founder and chairman of this non-profit organisation, several questions.

Die Kurstadt Piešťany ist (nicht zufällig) der Sitz des Internationalen Clubs der Slowakischen Republik, dessen Aktivitäten weit über die slowakischen Grenzen hinausgehen. In diesem Jahr feiert er 15 Jahre seiner Wirkung. Wir stellten dem Gründer und Vorsitzenden dieser nichtkommerziellen Organisation, Ing. Rudolf Hromádka, einige Fragen.

▼ Predseda MK Rudolf Hromádka (zľava), štátny tajomník Ministerstva hospodárstva SR Ivan Rybárik, primátor mesta Piešťany Remo Cicutto a primátor mesta Liptovský Mikuláš Ján Blcháč na 153. stretnutí klubu, ktorý sa venoval rozvoju cestovného ruchu v SR.

Rudolf Hromádka, the Chairman of the International Club (from left), Ivan Rybárik, the Assistant Secretary of the Slovak Ministry of Economy, Remo Cicutto, the Piešťany Mayor and Ján Blcháč, the Mayor of Liptovský Mikuláš at the 153rd club meeting, which focused on the development of tourism in Slovakia.

Der Vorsitzende des Internationalen Clubs, Rudolf Hromádka, (v. l.), der Staatssekretär des slowakischen Wirtschaftsministeriums, Ivan Rybárik, der Bürgermeister der Stadt Piešťany, Remo Cicutto und der Bürgermeister der Stadt Liptovský Mikuláš, während des 153. Klubtreffens, mit dem Schwerpunkt Entwicklung des Reiseverkehrs in der Slowakei.

Prieskumy vo vyspelých krajinách ukázali, že priemerná doba životnosti neziskových organizácií je 10 až 12 rokov. Ako sa vám podarilo prekonať túto hranicu?

▮ Klub sme založili krátko po vzniku Slovenskej republiky v januári 1993. Problematika vzťahov so zahraničím ako hlavné zameranie našej činnosti bola na Slovensku po rozpade čs. federácie vítanou novinkou, preto o členstvo v Medzinárodnom klube SR bol hneď značný záujem. Aj to, že sme zvolili Piešťany, mesto s medzinárodnou reputáciou, za celoslovenské sídlo nášho klubu, bol dobrý výber. Sme politicky neutrálni, čo je zakotvené aj v klubovom kódexe. Kultúrnosťou a nekonfrontačnosťou sa v rámci klubu snažíme prispievať k vytváraniu atmosféry vzájomnej názorovej tolerancie a porozumenia. Dôraz kladieme aj na výučbu v oblasti spoločenskej etikety a protokolu. Takáto orientácia členom zrejme vyhovuje, čo klub stabilizuje.

Vašími členmi sú podnikateľské i nepodnikateľské subjekty. Môžete uviesť aspoň niektoré z nich, aby si naši čitatelia urobili predstavu o zložení Medzinárodného klubu?

▮ Na prvom mieste musím uviesť dvoch a to najvýznamnejšie miestne subjekty Mesto Piešťany a Slovenské liečebné kúpele Piešťany, a. s., ktoré nášmu klubu vychádzali v ústrety a v mnohom mu pomohli. Ďalšími členmi sú napr. Slovenský plynárenský priemysel, Slovak Telekom, Železiarne Podbrezová, Fond národného majetku SR, Slovenská akadémia vied, Konfederácia odborových zväzov SR, Burza cenných papierov v Bratislave, Eximbanka SR, Banque Privée de Edmond Rothshield Bratislava, Union poisťovňa, Mercedes-Benz Slovakia, Mesto Banská Bystrica, Mesto Zvolen, Mesto Topoľčany, Európska vzdelávacia akadémia atď.

Ako ste dokázali zaujať a udržať si takých známych a prestížnych členov?

▲ Každoročné plesy klubu patria k vrcholným spoločenským udalostiam.

Annual club balls are among the top social events.

Die alljährlichen Club-Bälle zählen zu den bedeutendsten gesellschaftlichen Ereignissen.

▮ Klub je miestom pre získanie zaujímavých informácií a poznatkov, nadviazanie významných osobných kontaktov či relax po náročnej práci. Väčšina tém sa v kontexte s našim názvom týka vzťahov so zahraničím, ako napr. zahraničná politika, európska integrácia, zahraničný obchod a investície, využívanie európskych fondov, cestovný ruch, globalizácia atď. Hneď na začiatku sme si postavili vysokú latku a povedali si, že pokiaľ ide o vystupujúcich, zabezpečíme tých najpopulárnejších, a to aj z radov najznámejších osobností nášho politického a ekonomického života. Je to mimoriadne náročné, ale darí sa nám to. V klube však vystúpili aj predstavitelia EÚ, NATO, MMF, EBRD a EIB, ako aj viacerí zahraniční experti.

Spomenuli ste, že členovia vášho klubu obľubujú podujatia, kde sa môžu uvoľniť. Ako sa vám to darí spojiť?

▮ Snažili sme sa ich organizovať podľa známeho angloamerického klubového sloganu „business and pleasure“. Boli to podujatia na zrelaxovanie, ale zároveň aj na získanie nových poznatkov a osobných kontaktov ako plesy, golfové turnaje, záhradné slávnosti, exkurzie do významných firiem, kúpanie v termálnych bazénoch a masáže, vyhladkové lety, móдне prehliadky, návšteva výstav, historických a turistických pozoruhodností atď. Značnú časť podujatí, sme zrealizovali v Piešťanoch, ktoré sa tešia mimoriadnej obľube členov Medzinárodného klubu SR, ale aj veľvyslancov a obchodných zástupcov cudzích krajín, zúčastňujúcich sa pravidelne na stretnutiach klubu. ▮

Surveys in developed countries have shown that the average life-span of non-profit organisations is 10-12 years. How have you managed to overcome?

▮ We founded the club shortly after the formation of the Slovak Republic in January 1993. Relations with foreign countries, as the main intention of our activities, were welcome after the disintegration of the Czechoslovak Federation. This is why there was immediate and considerable interest in the membership of the International Club of Slovakia. The fact that we chose Piešťany, a city with an international reputation, as the Slovak headquarters of our club, was a good choice as well. We are politically neutral - it is also embodied in the club charter. We try to create an atmosphere of mutual tolerance for opinions and understanding by means of civilized and non-confrontational conduct. We also emphasize education in social etiquette and protocol. This policy and direction evidently suits our members and also helps to stabilize the club.

Both business and non-commercial entities are your members. Could you mention at least some of them, so that our readers can get a better picture of the composition of the International Club?

▮ First, I have to mention the two most important local entities: the town of Piešťany and the Slovak Health Spa Piešťany, Inc., which have both met our needs and requests and helped our club a lot. Other members are e.g.: Slovak Gas Industry, Slovak Telekom, Ironworks Podbrezová, National Property Fund of the Slovak Republic, Slovak Academy of Sciences, Confederation of Trade Unions of the Slovak Republic, Bratislava Stock Exchange, Export-Import Bank of the Slovak Republic, Banque Privée de Edmond Rothshield Bratislava, Union Insurance Company, Mercedes-Benz Slovakia,

the town of Banská Bystrica, the town of Zvolen, the town of Topoľčany, the European Educational Academy, etc.

How did you manage to make such an impression and keep such famous and prestigious members?

■ The club is a place where you can gain interesting information and knowledge, initiate important personal contacts or relax after a hard-day's work. The majority of the topics with which we deal, involve relations with foreign countries, such as foreign policy, European integration, foreign trade and investments, utilization of European funds, tourism, globalisation, etc. At the beginning we were very ambitious and we told ourselves that we could arrange and obtain participants from among the most famous people within our political and economic scene. It is extremely challenging but we have been successful. Representatives from the EU, NATO, IMF, EBRD and EIB and many foreign experts have spoken at the club.

You said that the members of your club liked events where they could relax. How do you manage to combine it?

■ We try to organise them according to the famous Anglo-American club slogan "business and pleasure". These are events for relaxation, but also for acquiring new knowledge and personal contacts such as the balls, golf tournaments, garden parties, excursions to important companies, bathing in thermal swimming pools and massages, observation flights, fashion shows, visiting exhibitions or historical and tourist sights, etc. We have organised the majority of these events in Piešťany, which is very popular with the members of the International Club of Slovakia, and also with ambassadors and sales representatives from foreign countries who regularly participate in club meeting. ■

Untersuchungen, durchgeführt in hochentwickelten Ländern zeigten, dass die durchschnittliche Bestandsdauer von nicht-kommerziellen Organisationen 10 bis 12 Jahre beträgt. Wie ist es Ihnen gelungen, diese Grenze zu überschreiten?

■ Wir gründeten diesen Club im Januar 1993, kurz nach der Entstehung der Slowakischen Republik. Die Problematik der Beziehungen zum Ausland, als Schwerpunkt unserer Tätigkeit, war nach dem Zerfall der Tschechoslowakischen Föderation ein willkommenes Thema, deshalb bestand an einer Mitgliedschaft im Internationalen Club der Slowakei gleich ein großes Interesse. Und auch die Tatsache, dass wir Piešťany, eine Stadt von internationalem Ansehen, zum Landessitz unseres Clubs wählten, war eine gute Entscheidung. Wir sind politisch neutral, dies ist

auch in dem Clubkodex verankert. Auf kultivierte und nicht-konfrontative Art versuchen wir im Rahmen des Clubs eine Atmosphäre der gegenseitigen Meinungstoleranz und des Verständnisses zu schaffen. Viel Wert legen wir ebenfalls auf die Einweisung in die Bereiche der gesellschaftlichen Etikette und des Protokolls. Diese Ausrichtung geht offenbar mit den Vorstellungen der Mitglieder konform und dies führt zur Stabilisierung des Clubs.

Zu Ihren Mitgliedern gehören sowohl kommerzielle als auch nichtkommerzielle Institutionen. Können Sie uns einige davon nennen, um unseren Lesern eine annähernde Vorstellung über die Zusammensetzung des Internationalen Clubs zu ermöglichen?

■ An erster Stelle muss ich die zwei wichtigsten örtlichen Institutionen nennen - die Stadt Piešťany und die „Slowakisches Heilbad Piešťany AG“, die unserem Club in vielerlei Hinsicht entgegen kamen und geholfen haben. Zu den weiteren Mitgliedern zählen zum Beispiel das Gasunternehmen „Slovenský plynárenský priemysel“, die Slovak Telekom, das Eisenwerk „Železiarne Podbrezová“, der Fonds für Nationaleigentum der Slowakischen Republik (FNM SR), die Slowakische Akademie der Wissenschaften (SAV), der Verband der slowakischen Gewerkschaften (Konfederácia odborových zväzov SR), die Wertpapierbörse in Bratislava, die Eximbank Slowakei, die Banque Privée de Edmond Rothshild Bratislava, die

und neue Kontakte geknüpft werden und nicht zuletzt auch ein Ort der Erholung nach einem arbeitsintensiven Tag. Die meisten Gesprächsthemen drehen sich, im Kontext mit dem Namen unseres Clubs, um Beziehungen mit dem Ausland. Dazu gehört zum Beispiel die Außenpolitik, die europäische Integration, der Außenhandel und Investitionen, die Nutzung der EU-Fonds, der Reiseverkehr, die Globalisierung und weitere. Wir haben unsere Messlatte von Anfang an hoch gesteckt, mit der Prämisse, das wir absolut sachkundige Redner hinzuziehen werden, und das auch aus den Reihen unserer prominentesten Vertreter aus Politik und Wirtschaft. Es ist mit viel Aufwand verbunden, aber es gelingt uns. Im Club traten aber auch Vertreter der EU, NATO, MMF, EBRD und EIB sowie mehrere ausländische Experten auf.

Sie erwähnten, dass Mitglieder Ihres Clubs gerne auch Entspannung suchen. Wie gelingt es Ihnen, beides zu verbinden?

■ Solche Veranstaltungen versuchen wir getreu dem bekannten angloamerikanischen Club-Slogan „Business and Pleasure“ auszurichten. Sie dienen der Entspannung und gleichzeitig bieten sie die Möglichkeit neue Kenntnisse und Kontakte zu gewinnen. Dazu gehören unter anderem Bälle, Golfturniere, Gartenpartys, Exkursionen in namhafte Unternehmen, aber auch das Baden in den thermalen Becken und Massagen, Rundflüge, Mode-Shows, Besuche von Ausstellungen

▼ Spomienka na stretnutie členov klubu v kúpeľnom dome Hammam v Trenčianskych Tepliciach.
A picture of a meeting of club members in the spa house Hammam in Trenčianske Teplice.
Eine Erinnerung an das Treffen der Club-Mitglieder im Kurhaus „Hammam“ in Trenčianske Teplice

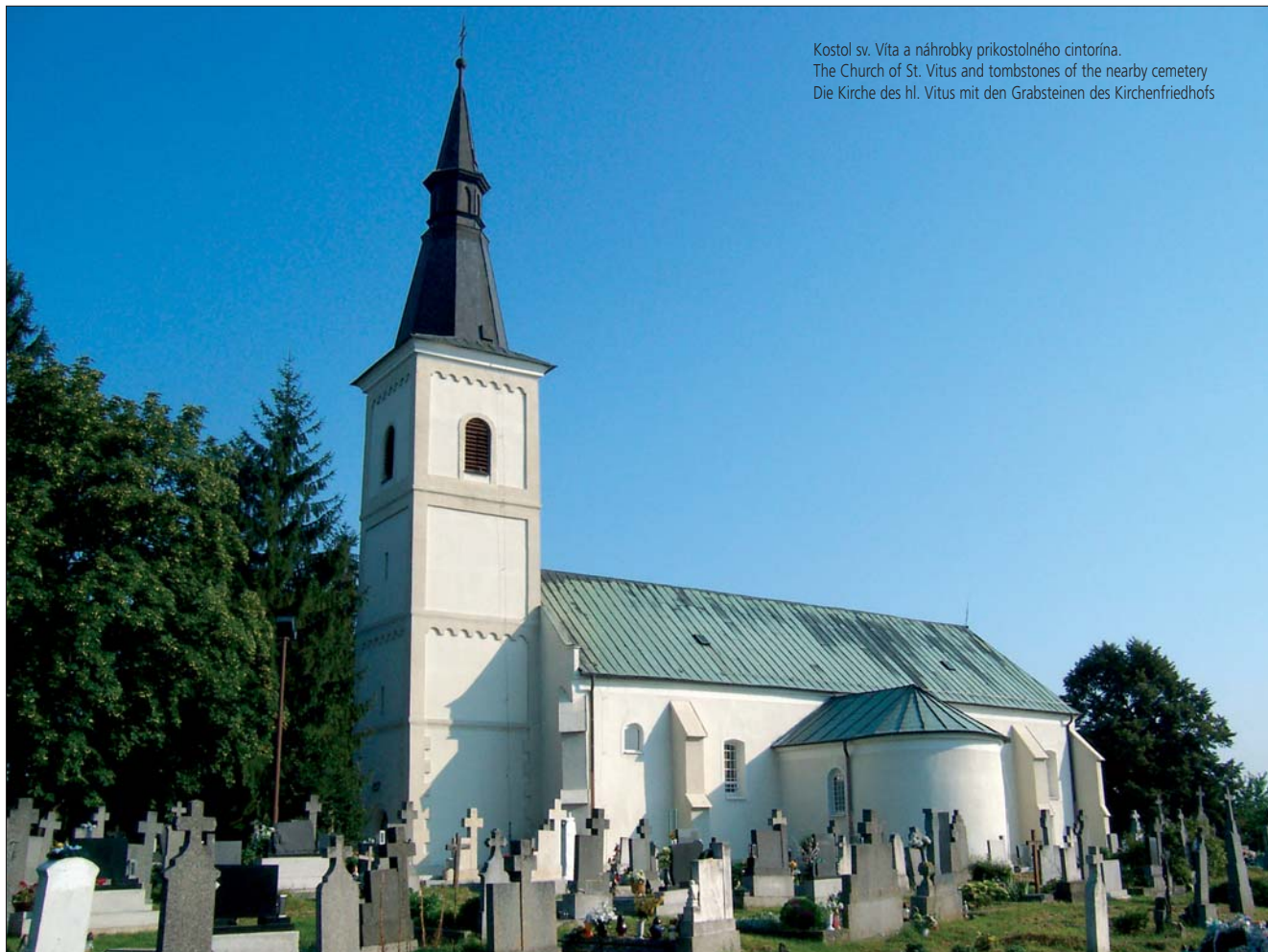
Union-Versicherung, Mercedes-Benz Slovakia, die Städte Banská Bystrica, Zvolen, Topoľčany, die Europäische Bildungsakademie und andere.

Wie gelang es Ihnen das Interesse solch bekannter und renommierter Mitglieder zu wecken und sie zu halten?

■ Der Club ist ein Ort, an dem interessante Informationen und Kenntnisse ausgetauscht

sowie historischen und touristischen Sehenswürdigkeiten. Einen großen Teil dieser Events veranstalten wir in Piešťany, denn diese Stadt erfreut sich einer großen Beliebtheit sowohl unter den Mitgliedern des Internationalen Clubs, als auch unter Botschaftern und Handelsvertretern aus dem Ausland, die an den regelmäßigen Clubtreffen teilnehmen. ■

Kostol sv. Víta a náhrobky pri kostolnom cintorína.
The Church of St. Vitus and tombstones of the nearby cemetery
Die Kirche des hl. Vitus mit den Grabsteinen des Kirchenfriedhofs

Navštívili ste už... Obec Velké Kostolány

Chotár obce Velké Kostolány sa rozprestiera v juhozápadnej časti územia piešťanského okresu na Trnavskej pahorkatine. V roku 1945 bola k Velkým Kostolanom pripojená susedná obec Zákostolány.

The village of Velké Kostolány lies in the south-western part of Piešťany District in Trnava hills. The neighbouring village of Zákostolány was connected to Velké Kostolány in 1945.

Das Gemeindegebiet der Ortschaft Velké Kostolány erstreckt sich im südwestlichen Teil des Kreises Piešťany, im Tyrnauer Hügelland (Trnavská pahorkatina). Im Jahre 1945 wurde die benachbarte Ortschaft Zákostolány in Velké Kostolány eingemeindet.

Have you
already visited ...
village
Velké Kostolány

Besuchten Sie schon...
die Ortschaft
Velké Kostolány

Marián Klčo, Vladimír Krupa
Foto Marián Klčo

▲ Pohľad na niekdajšiu Hlavnú ulicu okolo roku 1930, fotografia Petra Kolaroviča.
The view of the former Main Street from around 1930, photo by Peter Kolarovič
Blick auf die ehemalige „Hlavná“ Straße um das Jahr 1930, ein Foto von Peter Kolarovič

Najstaršie osídlenie z chotára obce je z mladšieho obdobia staršej doby kamennej. Intenzívne osídlenie je doložené z mladšej a neskorej doby kamennej (5500 – 2300 rokov pred n. l.). Z ďalších osídlení spomenieme aspoň dobu rímsku, z ktorej pochádza bronzová plastika Herakla. Našla sa v minulosti na neznámom mieste v chotári obce.

Včasnostredoveké osídlenie je datované do 9. - 10. storočia. V 11. storočí bolo územie Slovenska postupne začleňované do formujúceho sa uhorského štátu. V tomto období môžeme predpokladať aj počiatky formovania intravilánu obce so sídliskovou kontinuitou pôvodného slovanského - slovenského obyvateľstva. Intenzívne stredoveké osídlenie je doložené nálezmi z 12. - 16. storočia. Z mladších nálezov treba spomenúť najmä poklad strieborných mincí (spolu 1242 kusov), ktoré boli do zeme ukryté v roku 1623 počas povstania sedmohradského kniežaťa Gabriela Bethlena.

Prvá písomná správa o Veľkých Kostolánoch (Custulan) pochádza z rokov 1208 - 1209 z darovacej listiny, ktorou kráľ Ondrej II. daroval obec komitátnemu hodnostárovi Šebešovi.

V roku 1397 sa v susedstve Veľkých Kostolian spomína dedina Felzenthwyd, t. j. Zákostolány. V roku 1388 sa majiteľom Veľkých Kostolian stal vojvoda Stibor zo Stiboric a Beckova, neskorší majiteľ čachtického panstva. Názov obce roku 1229 - Villa Sancti Viti – dedina sv. Víta, hovorí o existencii kostola sv. Víta. Názov Veľké Kostolány (Nagy Kosztolán) sa objavuje v druhej polovici 18. storočia.

▲ Starý dom - ukážka pôvodnej zástavby obce.
An old house - example of the village's original development
Altes Haus - ein Beispiel der ursprünglichen Bebauung in der Ortschaft

V polovici 14. storočia zasiahla obec srbochorvátska kolonizácia. Veľké Kostolány sa v tom čase uvádzajú ako oppidum – mestečko. Toto právne postavenie si zachovali po celý

stredovek. Obec Zákostolány (Zakozthulne) sa v roku 1457 uvádza ako majetok nitrianskeho hrada. V druhej polovici 15. storočia poslúžilo staršie opevnenie okolo kostola sv. Víta ako posledný oporný tábor bratříkov v Uhorsku. V januári 1467 ho dobylo a zničilo vojsko uhorského kráľa Mateja Korvína. V minulosti obec postihli aj vpády osmanských vojsk na územie

juhozápadného Slovenska. Po smrti majiteľky čachtického panstva Alžbety Báthorovej (1614) začalo viacnásobné delenie panstva, ktorého súčasťou boli aj Veľké Kostolány. Panstvo bolo rozdelené medzi dva zemepanské rody - Nádašdy a Druget. V urbári z roku 1617 sa vo Veľkých Kostolánoch uvádza 108 sedliackych usadlostí a 30 želiarskych usadlostí. Spomínajú sa aj mlyny a remeselníci – okrem mlynárov i tkáči, čizmári a neskoršie aj mäsiari. V obci sa v polovici 17. storočia uvádza pivovar a rybník.

Veľké Kostolány a Zákostolány boli v minulosti poľnohospodárskou obcou. Pestovalo sa tu najmä obilie, kapusta a v menšej miere bolo rozšírené aj vinohradníctvo. V roku 1828 sa vo Veľkých Kostolánoch uvádza 1298 obyvateľov a v Zákostolánoch 370 obyvateľov. Počas epidémie cholery v priebehu rokov 1831 - 1866 zomrelo vo Veľkých Kostolánoch 214 obyvateľov a v Zákostolánoch 48 obyvateľov.

Panny Márie (1768), kaplnka Narodenia Panny Márie (1832), tzv. misionárska kaplnka (pol. 19. storočia), početné kríže a pomníky (sv. Jozef, sv. Ján Nepomucký a i.) a nedávno obnovený pomník padlým v 1. svetovej vojne (postavený v roku 1935). Od roku 1942 je v prevádzke vysielač rozhlasových vln.

Na pečatiach Veľkých Kostolian a Zákostolian z 18. storočia je zobrazený sv. Vít - mučeník, ktorému je zasvätený kostol. Tento motív sa dostal aj do novodobého erbú obce. ■

The oldest settlement on the territory of the village dates back to earlier period of the Old Stone Age. This intensive settlement is documented in the New and Late Stone Age (5500 - 2300 BC). There was a settlement during the Roman Period as well. A statue of Heracles dates back to this time. It was found in

gave the village to county dignitary Šebeš. A village of Felzenthwyd, i.e. Zákostolány was mentioned in the neighbourhood of Veľké Kostolány in 1397. Duke Stibor from Stiborice and Beckov became the owner of Veľké Kostolány in 1388 and later he owned Čachtice estate as well. According to the name of the village from 1229, Villa Sancti Viti - the village of St. Vitus, we know there was a church of St. Vitus. The name Veľké Kostolány (Nagy Kosztolán) appeared in the second half of the 18th century.

In the middle of the 14th century, Serbo-Croatian colonisation struck the village. At that time, Veľké Kostolány was mentioned as an oppidum - a small town. It preserved its legal status for the whole of the Middle Ages. A village of Zákostolány (Zakozthulne) was mentioned as a property of Nitra Castle in 1457. In the second half of the 15th century, the old fortification around St. Vitus church served as a last supporting camp of "bratříci" (late Hussite soldiers - translator's note) in Hungary. In January 1467 it was conquered and destroyed by the army of the Hungarian king Matthias Corvinus. In the past the village suffered from Turkish raids on the territory of south-western Slovakia.

After the death of the owner of Čachtice estate, Elisabeth Bathory (1614), it was the beginning of a repeated division of the estate, to which Veľké Kostolány belonged. The estate was divided between Nadasy and Druget, two feudal dynasties. It is written in the documents from 1617 that there were 108 peasant estates and 30 cottier estates. Mills and craftsmen, weavers, bookmakers and later butchers are also mentioned. In the middle of the 17th century there was a brewery and a fish-pond.

Veľké Kostolány and Zákostolány were agricultural in the past. Mainly corn and cabbage were grown there and grape growing was common as well.

In 1828 there were 1298 inhabitants in Veľké Kostolány and 370 in Zákostolány. During the cholera epidemic from 1831 to 1866, 214 inhabitants of Veľké Kostolány and 48 inhabitants of Zákostolány died.

In 1875, a modern brickyard was built in the village. They had a doctor and pharmacy and in the second half of the 19th century, a post office as well. There was a small manufacturer of walking sticks and pipe mouthpieces, some shops, inns and craftsmen. At the beginning of the 20th century, a hospital - poorhouse was built and in 1902 a voluntary fire brigade was formed. In 1940, there were 1971 inhabitants in Veľké Kostolány and 457 inhabitants in Zákostolány.

Cyprían Majerník (+1945), a significant Slovak painter was born there in 1909. Writer Jozef Pavlovič was born in 1934 and Jozef Mihalkovič, a writer and editor in 1935.

The village life of the first third of the 20th century was captured in lots of photographs by

▲ Jedna zo zemianskych kúrií. Pôvodné arkády boli sekundárne zamurované a chodba prestavaná na obytné priestory.
One of the yeomen's manor houses. The original arcades were later walled up and the corridor converted into residential facilities.
Eines der Junker-Anwesen - die ursprünglich vorhandenen Arkaden wurden zugemauert, aus dem Gang entstanden durch einen Umbau Wohnräume.

V roku 1875 bola v obci zriadená modernejšia tehelňa. Mali tu lekára, lekárňu a v druhej polovici 19. storočia aj poštový úrad. Existovala i menšia výrobná vychádzkových palíc a pipasárov na fajky, niekoľko obchodov, hostincov a remeselníkov. Začiatkom 20. storočia zriadili špitál - chudobinec a od roku 1902 dobrovoľný hasičský zbor. V roku 1940 mali Veľké Kostolány 1971 obyvateľov a Zákostolány 457 obyvateľov.

V roku 1909 sa tu narodil významný slovenský maliar Cyprían Majerník (+1945), v roku 1934 spisovateľ Jozef Paulovič a v roku 1935 spisovateľ a redaktor Jozef Mihalkovič. Život v obci v prvej tretine 20. storočia na množstve fotografií zachytil tunajší rodák Peter Kolarovič (1893 – 1972).

Medzi najvýznamnejšie pamiatky patrí neskorogotický farský kostol sv. Víta mučeníka s barokovou loďou, kaplnka Sedembolestnej

an unknown place on the territory of the village in the past. A settlement from the early Middle Ages dates from the 9th - 10th century. In the 11th century, the territory of Slovakia was gradually integrated into Hungary, which was being formed. In this period we can assume the beginnings of the village formation with settlement continuity of the original Slavonic or Slovak inhabitants. The intensive settlement from the Middle Ages is proven by findings from the 12th - 16th century. As for younger findings we have to mention a treasure of 1242 silver coins which were hidden in the ground during the uprising of Transylvanian Prince Gabriel Bethlen in 1623.

The first written reference about Veľké Kostolány (Custulan) dates back to 1208 - 1209 to a gift certificate, by means of which Andrew II

native Peter Kolarovič (1893 – 1972). The following historical buildings are among the most important: late Gothic parish church of St. Vitus the Martyr with baroque nave, chapel of Our Lady of Sorrows (1768), chapel of Virgin Mary's Birth (1832), so called missionary chapel (the middle of 19th century), numerous crosses and memorials (St. Joseph, St. John of Nepomuk etc.) and a cenotaph for people killed in World War One, which has been recently renewed (built in 1935).

A radio broadcast transmitter has worked since 1942.

St. Vitus, a martyr whom the church is consecrated to, is presented on the seal of Velké Kostolány and Zákostolány. This symbol is also part of the present-day village coat of arms. ■

Die älteste Besiedlung des Gemeindegebietes geht auf den jüngeren Abschnitt der Altsteinzeit zurück. Eine intensive Besiedlung ist in der jüngeren und späten Altsteinzeit (5500 - 2300 Jahre v. Chr.) belegt. Von den weiteren Besiedlungen ist die römische Epoche erwähnenswert, aus der eine Bronzestatue des Herakles stammt. Sie wurde in der Vergangenheit an unbekannter Stelle im Gemeindegebiet gefunden.

Die frühmittelalterliche Besiedlung wird in das 9. - 10. Jahrhundert datiert. Im 11. Jahrhundert wurde das Gebiet der Slowakei allmählich in das neu entstehende ungarische Staatsgebilde eingegliedert. In diesem Zeitraum wird auch das Formen des Gemeindegebiets mit kontinuierlicher Besiedlung durch ursprüngliche slawische - slowakische Bevölkerung vermutet. Eine intensive mittelalterliche Besiedlung konnte anhand von Funden aus dem 12. - 16. Jahrhundert belegt werden. Von den jüngeren Funden ist besonders erwähnenswert ein aus Silbermünzen bestehender Schatz (insgesamt 1242 Stück), der im Jahre 1623, während des Aufstandes des siebenbürgischen Fürsten Gábor (Gabriel) Bethlen vergraben wurde. Die erste schriftliche Erwähnung (Custulan) fand Velké Kostolány in den Jahren 1208 – 1209 in einer Schenkungsurkunde des Königs Andreas II., durch die das Dorf einem Amtsträger des zugehörigen Komitats, namens Šebeš, geschenkt wurde.

Im Jahre 1397 wird in der Nachbarschaft von Velké Kostolány das Dorf Felzenthywd, d. h. Zákostolány erwähnt. Im Jahre 1388 ging Velké Kostolány in den Besitz des Herzogs Stibor von Stiborice und Beckov, des späteren Herrschers über das Herrngut Čachtice, über. Der Name Villa Sancti Viti - das Dorf des hl. Vitus, unter dem die Ortschaft 1229 geführt wurde, besagt von der Existenz der Kirche des hl. Vitus (Veit). Die Bezeichnung Velké Kostolány (Nagy Kosztolán) wird ab der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts verwendet. In der ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts wurde die Ortschaft von

serbokroatischer Kolonisierung betroffen. Velké Kostolány wird in der Zeit als Oppidum – Kleinstadt – geführt und behielt diesen rechtlichen Status während des ganzen Mittelalters. Das Dorf Zákostolány (Zakozthulne) wird im Jahre 1457 als Besitztum der Burg Nitra geführt. In der zweiten Hälfte des 15. Jahrhunderts diente die ältere Befestigung der Kirche des hl. Vitus als letzter Stützpunkt der Böhmisches Brüder in Ungarn. Im Januar 1467 wurde das Lager von der Armee des ungarischen Königs Matthias Corvinus eingenommen und zerstört. Im Verlauf der Geschichte war die Ortschaft auch von Einfällen der osmanischen Einheiten in die Gebiete der südwestlichen Slowakei betroffen.

Nach dem Tod von Elisabeth Báthory (1614), der Besitzerin des Herrngutes Čachtice, kam es zu einer mehrfachen Teilung des Besitztums, dessen Bestandteil auch Velké Kostolány war. Das Herrngut wurde unter zwei Adelsgeschlechtern - Nádaszdy und Druget - aufgeteilt. Ein urbariales Verzeichnis aus dem Jahr 1617 führt in Velké Kostolány 108 Bauernhäuser und 30 Häusler-Heime auf. Erwähnt werden ebenfalls Mühlen und Handwerker – neben den Müllern waren es Weber und später auch Fleischer. In der Gemeinde werden in der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts auch eine Brauerei und ein Fischteich geführt.

In der Vergangenheit war Velké Kostolány zusammen mit Zákostolány ein landwirtschaftliches Dorf. Angebaut wurde hier vor allem Getreide und Kohl, in einem kleineren Ausmaß war der Weinbau verbreitet.

Im Jahre 1828 werden in Velké Kostolány 1298 und in Zákostolány 370 Anwohner geführt. Während der Cholera-Epidemien in den Jahren 1831 - 1866 starben in Velké Kostolány 214 und

in Zákostolány 48 Anwohner. Im Jahre 1875 wurde in der Gemeinde eine moderne Ziegelbrennerei errichtet. Das Dorf verfügte über einen Arzt, eine Apotheke und ab der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts auch über ein Postamt. Außerdem existierten hier eine kleine Fertigungsstätte für Spazierstöcke und Mundstücke für Pfeifen, mehrere Läden, Gaststätten und handwerkliche Betriebe. Anfang des 20. Jahrhunderts wurde in der Ortschaft ein Spital (Armenhaus) errichtet und 1902 die freiwillige Feuerwehr gegründet. Im Jahre 1940 zählte Velké Kostolány 1971 und Zákostolány 457 Anwohner. Im Jahre 1909 wurde hier der bedeutende slowakische Maler Cyprían Majerník (gest. 1945) geboren, 1934 der Schriftsteller Jozef Pavlovič und 1935 der Schriftsteller und Redakteur Jozef Mihalkovič. Das Leben in der Gemeinde im ersten Drittel des 20. Jahrhunderts hielt der hier geborene Peter Kolarovič (1893 - 1972) auf zahlreichen Fotografien fest.

Zu den wichtigsten Denkmälern der Ortschaft gehört die spätgotische Kirche des heiligen Märtyrer Vitus mit einem barocken Schiff, die Kapelle der schmerzreichen Jungfrau Maria (1768), die Kapelle der Geburt von Jungfrau Maria (1832), die so genannte Missionskapelle (1. Hälfte des. 19. Jahrhunderts), zahlreiche Kreuze und Statuen (hl. Josef, hl. Johann von Nepomuk und weitere) sowie das kürzlich restaurierte Mahnmal für Gefallene des 1. Weltkrieges (errichtet im Jahre 1935).

Ab 1942 ist im Ort eine Rundfunkanstalt in Betrieb.

Auf den Siegeln der Gemeinden Velké Kostolány und Zákostolány, aus dem 18. Jahrhundert, ist der heilige Märtyrer Vitus abgebildet, dem die örtliche Kirche eingeweiht wurde. Dieses Motiv bildet auch ein Bestandteil des aktuellen Wappens der Ortschaft. ■

▼ Kaplnka - jedno zo zastavení Krížovej cesty na cintoríne.
The Chapel - one stop of the cemetery Calvary
Kapelle - eine der Kreuzweg-Stationen auf dem Friedhof

VÝZNAMNÍ LEKÁRI PIEŠŤAN

Nedáľeko Klára vily, v Sadoch A. Kmeťa č. 24, stojí pôvodný penzión ASTÓRIA. Neprehliadnutelná tehlová stavba pri vstupe do piešťanského mestského parku patrí k architektonickým perlám moderny medzivojnového obdobia. Architekt A. Szalatnay - Slatinský ju navrhol (1925) pre Armanda Szegóa (29. 11. 1872 Trenčín - 3. 12. 1965 Piešťany). Stavbu realizovala firma Berta a Kovács. Stolárske práce interiéru boli dodané firmou Jozefa Antala z Piešťan. Vo vile žil a pracoval nadporučík MUDr. Armand Szegó, zubný lekár. Z čelnej strany smerom k parku mal vo vile prenajatú predajňu luxusnej panskej bielizny podnikateľ Max Blau.

ASTÓRIA is an original guesthouse located near villa Klára in Sad A. Kmeťa, 24. This remarkable brick building near the entrance to Piešťany Town Park is among the architectural pearls of interwar modernism. A. Szalatnay - Slatinský, an architect, designed it in 1925 for Armand Szegó (29 November 1872 Trenčín - 3 December 1965 Piešťany). The construction was carried out by the company Berta and Kovács. The interior joinery work was provided by the company of Jozef Antal from Piešťany. Dr. Armand Szegó, first lieutenant and dentist, lived and worked in the villa. Entrepreneur Max Blau rented a shop to sell luxurious male underwear in the villa from the façade towards the park.

Unweit der „Villa Klára“ in Sady A. Kmeťa 24, steht die ehemalige Pension ASTÓRIA. Der nicht zu übersehende Ziegelbau am Eingang zum Stadtpark von Piešťany zählt zu den architektonischen Perlen der Moderne aus der Zwischenkriegszeit. Der Architekt A. Szalatnay-Slatinský entwarf das Gebäude im Jahre 1925 für Armand Szegó (geb. am 29. 11. 1872 in Trenčín, gest. am 3. 12. 1965 in Piešťany). Erbaut wurde es von der Firma „Berta a Kovács“. Die Tischlerarbeiten an der Inneneinrichtung wurden von der Tischlerwerkstatt des Jozef Antal aus Piešťany durchgeführt. In der Villa lebte und praktizierte der Oberleutnant und Zahnarzt Dr. Armand Szegó. An der Frontseite des Gebäudes, in Richtung Park, befanden sich angemietete Räume, in denen der Unternehmer Max Blau sein Geschäft mit exquisiter Herrenunterwäsche betrieb.

Armand Szegó v seniorskom veku
Armand Szegó as a senior
Armand Szegó im Seniorenalter

ARMAND SZEGÓ ZUBÁR SO ZLATÝMI RUKAMI

Significant doctors of Piešťany

ARMAND SZEGÓ - A DENTIST
WITH A GOLDEN TOUCH

BEDEUTENDE ÄRZTE AUS PIEŠŤANY

ARMAND SZEGÓ - DER
ZAHNARZT MIT GOLDENEN
HÄNDEN

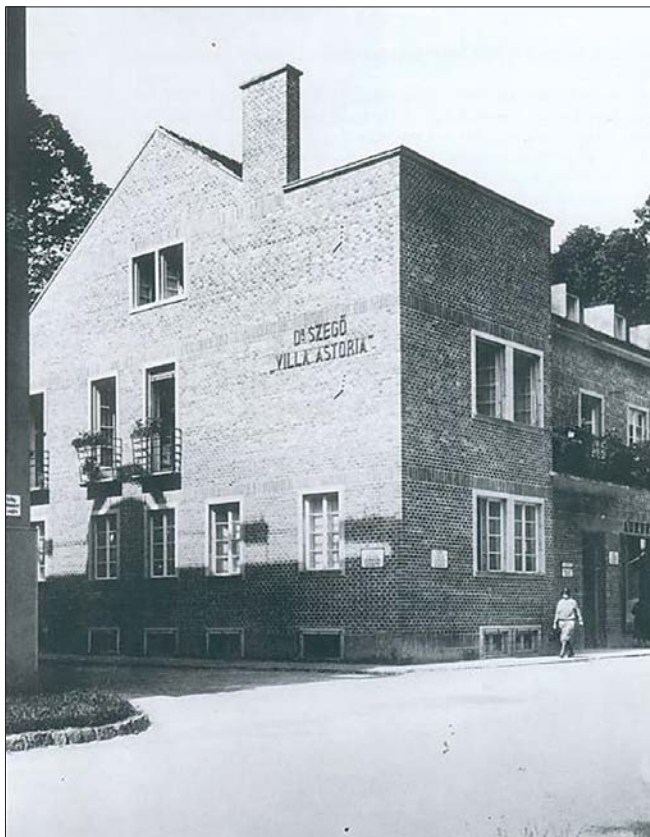
Robert Bača Foto autor, Martin Palkovič

Vysokoškolské štúdiá ukončil mladý Armand roku 1902 v Budapešti. Získal stáže na klinikách vo Viedni a v Paríži. Do Piešťan prišiel na prelome rokov 1916/17 do Vojenského kúpeľného ústavu vo funkcii dôstojníka. Zo známych lekárov tu už v čase jeho príchodu pôsobil balneológ MUDr. Július Havas (od 1911), ktorý počas I. svetovej vojny vykonával na Krošlákovci službu lekára Červeného kríža.

Hoci sa Armand Szegő narodil v Trenčíne, istý úsek života prežil v Abonyi pri Szolnoku, ležiacom východne od Budapešti. Tam sa zoznámil so svojou budúcou manželkou Alžbetou Halmiovou (29. 7. 1885 - 21. 10. 1944 Žilina), ktorá nezomrela na útrapy vojny, ale prirodzenou smrťou. V roku 1919 prišli Szegőovci natrvalo do Piešťan. A. Szegő sa stal konateľom Združenia piešťanských lekárov. V lete 1942 ho v Žiline zaistili gardisti, ale už 3. 9. 1942 prepustili na slobodu. Pred koncentračným táborm zachránil A. Szegő poslanec Slovenského snemu, správca majetkov v Rakoviciach a Veľkých Kostolnoch, František Bošňák, rodák z Bučian v okrese Trnava. Dlhoročné skúsenosti a nedostatok kvalitných odborníkov napomohli A. Szegővi prežiť. Dňa 19. 12. 1942 dostal žltú legitimáciu a 17. 4. 1943 mu prezident republiky Jozef Tiso udelil výnimku. Po vojne potom pôsobil v Piešťanoch ako lekár vo výslužbe. Manželia Szegőovci sú pochovaní v katolíckom sektore cintorína na Bratislavskej ceste v Piešťanoch, neďaleko vstupnej brány.

Szegőovci mali jediná dcéru - Annu (10. 11. 1908 Budapešť - 23. 4. 1968 Bratislava). Vydala sa za Ing. Imricha Kubicu, ktorý pracoval v službách Obecného úradu v Piešťanoch. So svojou manželkou tu býval od roku 1928. Imrich Kubica inicioval v roku 1945 záchranu leptov Martina Benku z Kolonádového mosta pred zničením ustupujúcim nemeckou armádou. (Aktérom tohto záslužného činu bol bývalý strojník v piešťanských kúpeľoch Filip Hanic.) I. Kubica zomrel roku 1950 na následky mozgovej porážky počas svätej omše pred kúpeľnou kaplnkou pri Kolonádovom moste ako 52-ročný.

Dcéra I. Kubicu a vnučka A. Szegőa - RNDr. Eva Kubicová - žije na dôchodku v Bratislave. ■

▲ Astória 1929

▲ Posledná fotografia A. Szegőa s opatrovateľkou
Last photograph of A. Szegő with his nurse
Das letzte Foto von A. Szegő mit seiner Pflegerin

Young Armand graduated from university in 1902 in Budapest. He gained internships at clinics in Vienna and Paris. He came to Piešťany to the Military Spa Institute at the turn of 1916 and 1917 as an officer. At the time of his arrival, Dr. Július Havas, a balneologist, had already worked there from 1911. He was one of the known doctors who served with the Red Cross in Krošlákovec during World War I.

Although Armand Szegő was born in Trenčín, he lived part of his life in Abonyi near Szolnok, eastwards from Budapest. There he met his future wife Alžbeta Halmiová (29 July 1885 - 21 October 1944 Žilina) who died not because of war but due to natural death. The Szegős came to Piešťany to live there permanently in 1919. A. Szegő became a statutory representative of Piešťany Doctors' Association. In the summer of 1942 he was arrested by guardsmen in Žilina but on 3 September 1942 he was released. A. Szegő was saved from concentration camp by František Bošňák who was a deputy of Slovak Congress, an administrator of properties in Rakovice and Veľké Kostolany and a native of Bučany in the district of Trnava. Years of experience and the lack of high quality specialists helped A. Szegő survive. On 19 December 1942 he was given a "yellow label" and on 17 April 1943 the president Jozef Tiso granted him exemption. After the war he worked in Piešťany as a retired doctor. A. Szegő and his wife are buried in the Catholic section of the cemetery in Bratislavska Road in Piešťany near the entrance gate.

The Szegős had only one daughter - Anna (10 November 1908 Budapest - 23 April 1968 Bratislava). She married Ing. Imrich Kubica who worked at the Municipal Office in Piešťany. He lived there with his wife from 1928. In 1945 Imrich Kubica initiated the rescue of etchings by Martin Benka from Colonnade Bridge before their destruction by the retreating German Army. Filip Hanic, a former

mechanic from Piešťany Spa, organised this meritorious act. I. Kubica died in 1950 due to a stroke during Holy Mass in front of the Spa Chapel near the Colonnade Bridge at the age of 52. RNDr. Eva Kubicová, a daughter of I. Kubica and granddaughter of A. Szegő, is retired and lives in Bratislava. ■

Sein Hochschulstudium schloss der junge Armand im Jahre 1902 in Budapest ab. Seine praktischen Erfahrungen sammelte er in Kliniken in Wien und Paris. Nach Piešťany, konkret in die Militärische Kuranstalt, kam er an der Jahreswende 1916/1917 als Offizier. Von den bekannten Ärzten wirkte hier zum Zeitpunkt seiner Ankunft bereits der Balneologe MUDr. Július Havas (seit 1911), der während des 1. Weltkrieges seinen Dienst als Arzt des Roten Kreuzes in Krošlákovec verrichtete.

Obwohl Armand Szegő in Trenčín geboren wurde, verbrachte er einen bestimmten Lebensabschnitt in Abonyi nahe Szolnok, östlich der Hauptstadt Budapest. Dort lernte er seine künftige Frau, Elisabeth Halmi, (geb. am 29. 7. 1885, gest. am 21. 10. 1944 in Žilina) kennen. Sie starb während des Krieges eines natürlichen Todes.

Im Jahre 1919 ließ sich das Ehepaar Szegő in Piešťany dauerhaft nieder. A. Szegő wurde zum Geschäftsführer der Ärzte-Assoziation von Piešťany (Združenie piešťanských lekárov). Im Sommer 1942 wurde er in Žilina von Gardisten festgenommen, diese ließen ihn jedoch bereits am 3. 9. 1942 frei. Vor dem Abtransport in ein Konzentrationslager konnte A. Szegő mit Hilfe des Abgeordneten des Slowakischen Parlaments und Verwalters der Güter in Rakovice und Veľké Kostolany, František Bošňák, gerettet werden. Seine

langjährigen Erfahrungen sowie der Mangel an Spezialisten in seinem Fachbereich halfen A. Szegő zu überleben. Am 19. 12. 1942 erhielt er einen gelben Ausweis und am 17. 04. 1943 wurde ihm vom Präsidenten der Republik, Jozef Tiso, ein Ausnahmebescheid erteilt. Nach dem Krieg wirkte er weiterhin in Piešťany als Arzt im Ruhestand. Das Ehepaar Szegő ruht im katholischen Sektor des Friedhofes in der Bratislavská Straße in Piešťany, gleich in der Nähe des Eingangstors.

▲ Imrich Kubica, zať A. Szegóa.
A. Szegő's son-in-law Imrich Kubica
Imrich Kubica- der Schwiegersohn von A. Szegő

Die Eheleute Szegő bekamen ein einziges Kind - Tochter Anna (geb. am 10. 11. 1908 in Budapest, gest. am 23. 04. 1968 in Bratislava). Sie war mit Ing. Imrich Kubica verheiratet, der im Dienst des Gemeindeamtes in Piešťany tätig war. Zusammen mit seiner Ehefrau lebte er hier seit 1928. Imrich Kubica initiierte im Jahre 1945 die Rettung der Radierungen von Martin Benka an der Kolonnadenbrücke vor der Zerstörung durch die Deutsche Armee, die sich auf dem Rückzug befand. (Der Akteur dieser verdienstvollen Tat war der ehemalige Mechaniker des Heilbades Piešťany, Filip

Hanic). Kubica starb 1950 an den Folgen eines Schlaganfalls, den er während einer Heiligenmesse, die vor der Kurkapelle, an der Kolonnadenbrücke stattfand, in einem Alter von nur 52 Jahren erlitten hat.

Die Tochter von I. Kubica und Enkeltochter von A. Szegő, RNDr. Eva Kubicová, ist Rentnerin und lebt in Bratislava. ■

▼ Dnešný pohľad na Astóriu
Present-day view of Astória
Blick auf das Astória heute

PARK FOTO PIEŠŤANY

Napriek neistému a nevlúdne mu počasiu sa na 3. ročníku plenérovej výstavy PARK FOTO PIEŠŤANY zišlo 38 vystavujúcich, ktorí si rozvešali svoje práce na siete zavesené na starých stromoch v malebnej aleji mestského parku. Každý návštevník - ako je to tu už zavedené - dostal jeden štipce. Ním označil fotografiu, ktorá ho najviac zaujala. V obehu bolo 1200 štipcov. Po 17:00 hodine mohli vystavujúci dať získané štipce na tú fotografiu, ktorá sa im najviac pozdávala. Napokon ako víťaz vyšiel Piešťanec Peter Kadlík, nasledovaný Igorom Šperkom z Fotoklubu FOPA Bratislava a Blažejom Vittekom z Fotoklubu IRIS Trnava. Bez ceny neodišla ani najmladšia vystavujúca Denisa Halásová, ktorá dostala špeciálnu odmenu od spoločnosti SONY fotoaparát Sony alfa 200. Našťastie hrozíaci dažď sa toho osudného dňa

▲ Eduard Čupka, vlaňajší víťaz výstavy Park Foto, dáva svoj štipce fotografii tohtoročného šampióna Petra Kadlíka. Eduard Čupka, last year's winner of the Park Foto Exhibition, is attaching his peg to the picture of this year's champion Peter Kadlík. Eduard Čupka, der vorjährige Gewinner der Ausstellung „Park Foto“, befestigt seine Wäscheklammer am Foto des diesjährigen Siegers Peter Kadlík.

Napriek nepriaznivému počasiu o návštevníkov plenérovej výstavy nebola núdzba.
 In spite of unfavourable weather there was no lack of visitors at the open-air exhibition.
 Trotz des unbeständigen Wetters mangelte es bei der Freiluftausstellung nicht an Besuchern.

20. septembra vyhol Piešťanom. Fotografie nezmokli a všetko prebehlo tak, ako malo. Odvaha a tvrdohlavosť realizačného štábu výstavy z Piešťanského fotoklubu sa teda oplatila. ■

Despite unstable and wintry weather 38 participants gathered at the 3rd annual open-air exhibition PARK FOTO PIEŠŤANY, where exhibitors hung their work on nets spread among old trees in the town's picturesque park. Every visitor, as it has been established here, got one clothes peg. This is used to mark the photography most attractive to one's interest. There were some 1200 pegs circulating. After 5pm the exhibitors themselves could attach the pegs gained to the picture they liked. In the end a Piešťany native, Peter Kadlík, came out on top

to win the competition, followed by Igor Šperka from the FOPA photo club in Bratislava and Blažej Vittek from IRIS photo club, Trnava. A prize was also given to the youngest exhibitor, Denisa Halášová, who received a special SONY company award – a Sony Alfa 200 camera.

Fortunately, the impending rain missed Piešťany that crucial day of September 20. The pictures did not get drenched and everything turned out as it should. Thus the courage and stubbornness of the exhibition executive staff of Piešťany Photo Club brought could be beneficial and fruitful. ■

Trotz des unbeständigen und ungemütlichen Wetters fanden sich bei der 3. Freiluftausstellung PARK FOTO PIEŠŤANY 38 Aussteller zusammen. Die Ausstellungsfläche für Ihre Arbeiten boten

Netze, gespannt zwischen alten Bäumen in einer malerischen Allee des städtischen Parks. Jeder Besucher erhielt hier – wie üblich – eine Wäscheklammer. Die befestigte er an dem Foto, welches ihn am interessantesten erschien. Im Umlauf befanden sich insgesamt 1200 Wäscheklammern. Nach 17.00 Uhr konnten auch die Aussteller eine Fotografie ihrer Wahl mit einer Klammer kennzeichnen. Am Ende siegte Peter Kadlík aus Piešťany, gefolgt von Igor Šperka vom Fotoklub „FOPA Bratislava“ und Blažej Vittek vom Fotoklub „IRIS Trnava“. Auch die jüngste Ausstellende, Denisa Halášová, blieb nicht ohne Preis. Sie bekam die Sonderprämie der Gesellschaft Sony - die Kamera Sony Alpha 200. Zum Glück machte der drohende Regen an dem 20. September um Piešťany einen großen Bogen. Die Fotografien wurden nicht nass und alles verlief wie geplant. Der Mut und die Hartnäckigkeit des Organisationsteams der Ausstellung aus dem Fotoklub Piešťany haben sich doch ausgezahlt. ■

▲ Z druhého miesta sa tešil Igor Šperka z Bratislavy.
 Igor Šperka of Bratislava enjoyed second place.
 Über den zweiten Platz freute sich Igor Šperka aus Bratislava.

Kalendár so vzácnymi fotografiami

Drahomíra Moretová

Po štvrtýkrát vydalo Mesto Piešťany reprezentačný nástenný kalendár, tentokrát s podtitulom „... keď fotografia bola vzácnosťou“. Na jednotlivých listoch sú prvé fotografie Piešťan z konca 19. a začiatku 20. storočia, ktoré pochádzajú zo zbierok Balneologického múzea v Piešťanoch. Kalendár vyšiel aj vo forme malého stolového kalendára a v celoštátnej súťaži sa opäť bude uchádzať o titul „Najkrajší kalendár Slovenska“. Slávnostná prezentácia kalendára sa uskutočnila 30. 10. 2008 v Balneologickom múzeu. ■

Calendar of precious pictures

The Town of Piešťany has issued its fourth representational wall calendar, now with a heading „...when photography was in its rarity“. Its pages feature the first photos of Piešťany from around the turn of the 19th and 20th century and they come from the Balneological Museum collections. It has also been published in the form of a small table calendar and it ran in the national competition to gain “the Most Beautiful Calendar of Slovakia” title. The ceremonial presentation of the calendar took place on 30 October 2008 at the Balneological Museum. ■

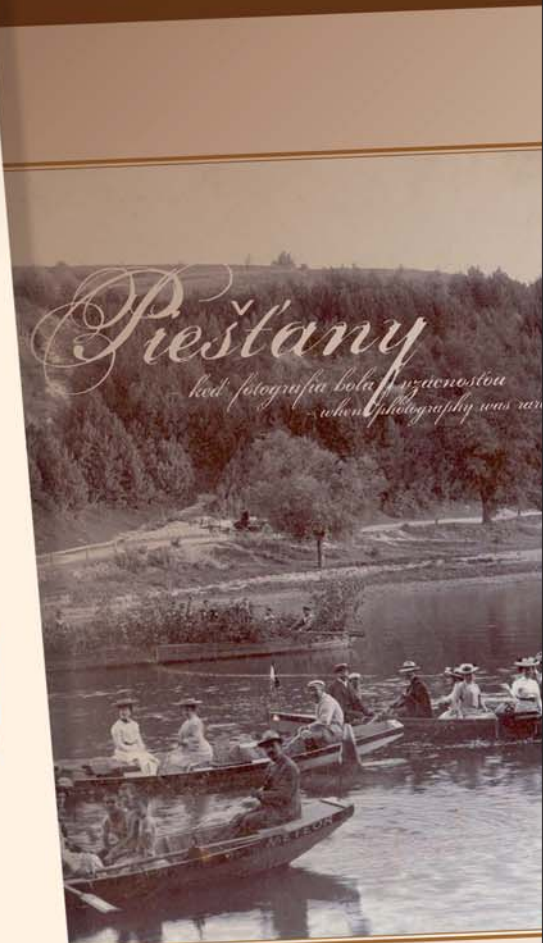
Kalender mit seltenen Fotografien

Zum vierten Mal gab die Stadt Piešťany einen repräsentativen Wandkalender, diesmal mit dem Untertitel „... als die Fotografie noch eine Seltenheit war“, heraus. Auf den einzelnen Blättern befinden sich die ersten Fotografien von Piešťany vom Ende des 19. und Anfang des 20. Jahrhunderts, die aus den Sammlungen des Balneologischen Museums in Piešťany stammen. Der Kalender erschien auch im kleineren Tischformat und wird sich erneut um den Titel „Schönster Kalender der Slowakei“ bewerben. Die feierliche Präsentation des Kalenders fand am 30. 10. 2008 im Balneologischen Museum statt. ■

Piešťany
- keď fotografia bola vzácnosťou
- when photography was rare

Keď do rozvoja automobilovej dopravy boli parovaní a vyhýbaví zariadení do kúpeľov privádzali s osobitými taxami „láskostojitých“ vozňákoch, ľahkých ľuďoch, charakteristických pre Piešťany. Kauter 18. storočia. Before the development of automobile transport, patients were being transferred from accommodation facilities in the Spa to so-called „lascivous“ man-powered street carts, typical for Piešťany only, mid of 19th c.

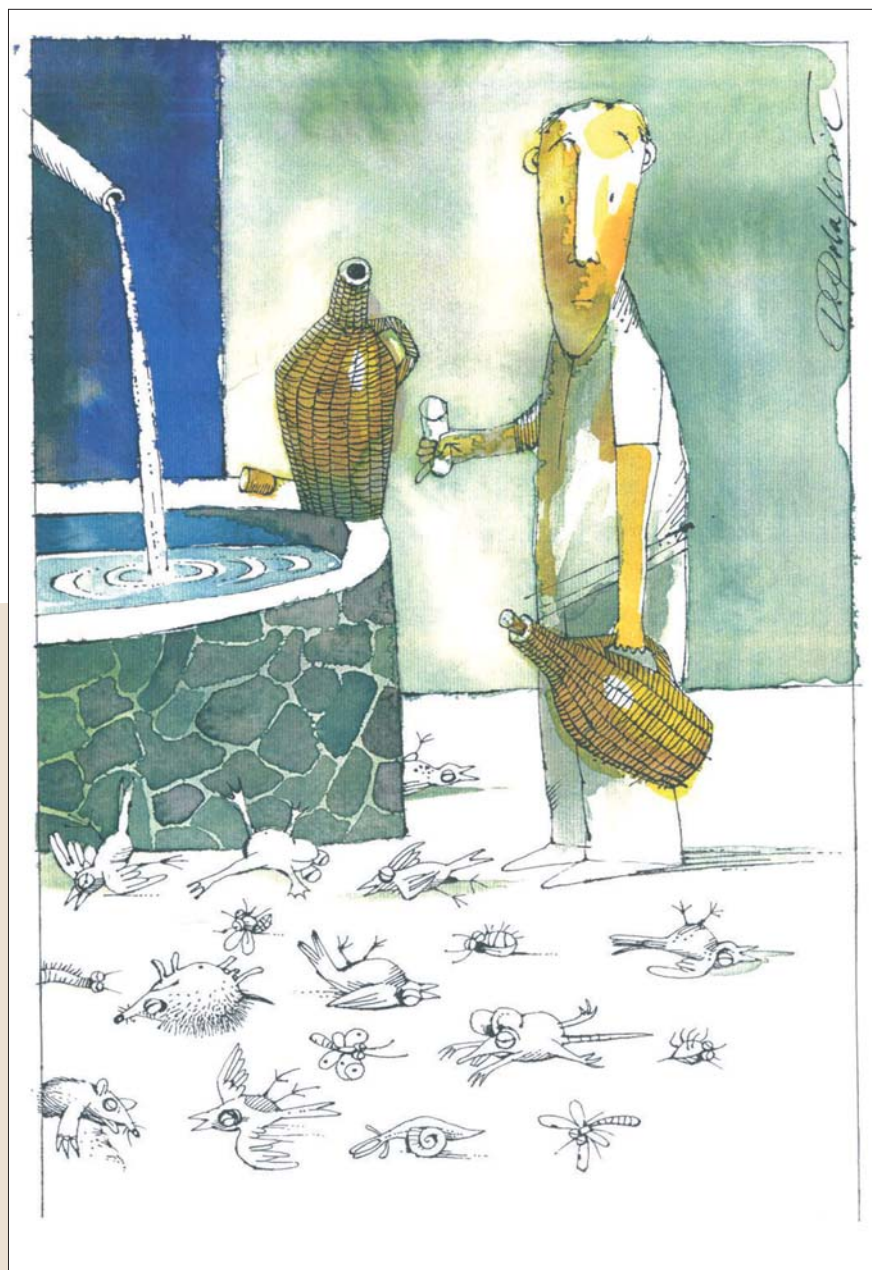

Piešťany
- keď fotografia bola vzácnosťou
- when photography was rare

Kauter sa láha pri (činných) bočkách, 1. posadí rídku rípkovú kapulu dekoratívne skrytú na jednom z ľudí, akoby „láskostojitých“ (lascivous) stromčekov - ľuďoch na ľahkej rieke s hudobníkom hrajúcim na hudobný nástroj, charakteristický pre Piešťany, okolo 1900.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Sober	Piatok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Subota	Nedeľa	Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Subota	Nedeľa	Pondelok	Utorok
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28						
Streda	Štvrtok	Piatok	Subota	Nedeľa	Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Subota						

9	10	11	12	13	14	15	16	17
Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Subota	Nedeľa	Pondelok	Utorok
25	26	27	28	29	30	31		
Streda	Štvrtok	Piatok	Subota	Nedeľa	Pondelok	Utorok		

▲ Dušan Polakovič

KARIKATÚRY Z KRAJÍN V4

Cartoons from V4 countries
Karikaturen aus den
Visegrád-Ländern

Kornel Duffek Foto Martin Palkovič

Nápad spojiť summit prezidentov s výstavou karikatúr skrsol v hlave Kaza Kanalu. Z jeho strany išlo viac-menej o kolegiálne gesto - veď sám je prezidentom. V tejto funkcii stojí na čele Slovenskej únie karikaturistov už veľa rokov. Vďaka medzinárodným kontaktom, ktoré má, sa mu podarilo osloviť päť desiatok popredných českých, maďarských, poľských a slovenských karikaturistov, ktorí sa prezentovali takmer stovkou prác. Tematické zameranie karikatúr a názov výstavy predznamenovalo miesto jej

Súbežne s prezidentmi sa stretli v Piešťanoch aj karikaturisti krajín V4. Pokiaľ nestihli prísť osobne, poslali sem aspoň svoje práce.

Concurrently with the presidents, the cartoonists of the V4 countries also met in Piešťany. While some of them came in person, those who could not make it on time sent their work.

Zeitgleich mit den Präsidenten trafen sich in Piešťany auch die Karikaturisten der Visegrád-Länder. Sofern sie nicht persönlich erscheinen konnten, schickten sie zumindest ihre Arbeiten.

konania - Liečivé pramene Piešťany 2008. Ako sa ukázalo, táto téma môže mať veľmi široké interpretačné možnosti a je schopná vyvolať rôzne asociácie. Vidieť to i na priložených ukážkach. Medzi vystavenými karikatúrami sa objavilo aj niekoľko komiksov.

Vernisáž výstavy bola súčasťou programu manželiek prezidentov. Hneď po príchode prvých dám so sprievodom zavládla v Piešťanskom informačnom stredisku, kde sa vernisáž konala, príjemná a uvoľnená atmosféra. Vzácní hostia by boli možno pobudli aj dlhšie, nebyť neúprosného protokolu... ■

▲ Manželky prezidentov na vernisáži výstavy karikatúr - sprava Maria Kaczyńska (PR), Silvia Gašparovičová (SR) a Lívia Klausová (ČR). Dámy sprevádzala Alena Cicuttová, manželka primátora mesta Piešťany.
 Presidential wives at the caricature exhibition opening. From right to left: Maria Kaczyńska (PR), Silvia Gašparovičová (SR) and Lívia Klausová (CR). They were accompanied by Alena Cicuttová, Piešťany's Mayor's wife.
 Die Präsidenten-Gattinnen während der Vernissage der Karikaturenausstellung - v. r. Maria Kaczyńska (Polen), Silvia Gašparovičová (Slowakei) und Lívia Klausová (Tschechien). Sie kamen in Begleitung der Ehefrau des Bürgermeisters der Stadt Piešťany, Alena Cicuttová.

The idea to join the presidential summit with a cartoon exhibition had been raised by Kazo Kanala. From his point of view it was more or less a peer gesture - as a matter of fact he is also a president. He has been presiding over the Slovak Cartoonists' Union for many years.

Thanks to his international connections he managed to address about fifty foremost Czech, Hungarian, Polish and Slovak cartoonists, who presented almost a hundred of their pictures. The theme of the cartoons and the title of the exhibition had been overshadowed by the venue - The Healing Spring of Piešťany 2008

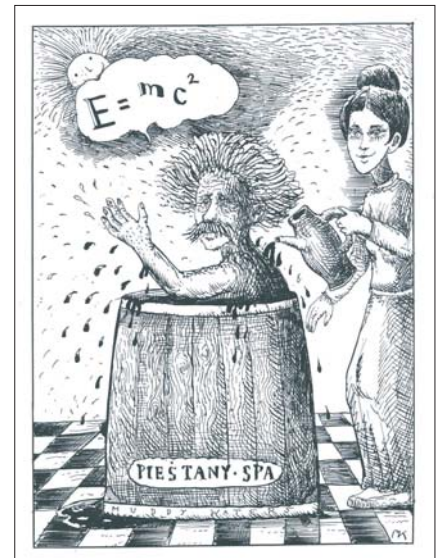
(Liečivé pramene Piešťany 2008). As it turned up later, this topic provided a broad scope of understanding and it had been able to incite various artistic associations. It is also visible in the pictures presented here. Among the cartoons there were also some comics on display.

The exhibition opening was part of the presidential wives programme. Right after the First Ladies arrived at the Piešťany Information Centre, where the opening ceremony was taking place, a pleasant and relaxing atmosphere was felt. The noble guests may have stayed longer if there had not been the relentless presidential protocol... ■

▲ Na výstavu karikatúr sa prišiel pozrieť aj maďarský prezident László Sólyom.
 Hungarian President László Sólyom also came to see the cartoon exhibition.
 Die Karikaturenausstellung besuchte auch der ungarische Präsident László Sólyom.

Z eitgleich mit den Präsidenten trafen sich in Piešťany auch die Karikaturisten der Visegrád-Länder. Sofern sie nicht persönlich erscheinen konnten, schickten sie zumindest ihre Arbeiten. Die Idee, den Summit der Präsidenten mit einer Karikaturenausstellung zu verbinden, reifte im Kopf von Kazo Kanala. Seinerseits handelte es sich dabei mehr oder weniger um eine kollegiale Geste - denn er persönlich ist schließlich auch ein Präsident. Diesen Posten an der Spitze der Slowakischen Union der Karikaturisten bekleidet Kanala schon seit vielen Jahren. Dank seiner internationalen Kontakte gelang es ihm, 50 der bekanntesten Karikaturisten Tschechiens, Ungarns, Polens und der Slowakei anzusprechen, die sich mit knapp hundert Arbeiten präsentierten. Die

▲ Martin Kellenberger

thematische Ausrichtung der Karikaturen sowie der Titel der Ausstellung - „Liečivé pramene Piešťany 2008“ (Heilquellen Piešťany 2008) bestimmten auch den Ort der Veranstaltung. Wie sich zeigte, birgt dieses Thema breite Interpretationsmöglichkeiten in sich und kann verschiedene Assoziationen hervorrufen. Dies ist auch anhand der beiliegenden Beispiele sichtbar. Unter den ausgestellten Karikaturen befanden sich auch mehrere Comics.

Die Vernissage der Ausstellung bildete ein Bestandteil des Programms der Präsidenten-Gattinnen. Nach der Ankunft der First Ladies und deren Begleitung herrschte im Informationszentrum von Piešťany, in dem die Vernissage stattfand, eine angenehme und entspannte Atmosphäre. Die seltenen Gäste wären gerne auch etwas länger geblieben, wäre da nicht das unerbittliche Protokoll gewesen... ■